

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Matematyka

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot podstawowy

Osoby prowadzące: dr Krzysztof Piejko

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
10	I	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: wykłady 30 h, ćwiczenia 30 h			
Cel przedmiotu/modułu: Nabycie umiejętności posługiwania się rachunkiem macierzowym oraz rachunkiem różniczkowym i całkowym w celu rozwiązywania prostych problemów.			
Wymagania wstępne: wiadomości i kompetencje w zakresie matematyki na poziomie szkoły średniej.			
Efekty kształcenia: Student:			
WIEDZA: ma pogłębioną ogólną wiedzę matematyczną.			
UMIEJĘTNOŚCI: potrafi rozwiązywać proste problemy stosując aparat matematyczny.			
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: jest świadom możliwości popełniania błędów przez siebie i innych, wykazuje rozważny krytycyzm wobec odbieranych treści oraz otrzymywanych wyników.			
Stosowane metody dydaktyczne: wykład, ćwiczenia audytoryjne, dyskusje, praca w grupach.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna:			
Elementy rachunku macierzowego i jego zastosowanie do rozwiązywania układów równań liniowych. Ciągi i ich granice, granica i ciągłość funkcji. Elementy rachunku różniczkowego i jego zastosowania do rozwiązywania problemów optymalizacyjnych. Elementy rachunku całkowego i jego zastosowania do obliczania pól powierzchni.			
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia: sprawdzian (kolokwium, egzamin) w formie pisemnej, obserwacja podczas zajęć.			
Formy i warunki zaliczenia: zaliczenie otrzymuje się na podstawie pisemnych sprawdzianów oraz obserwacji w trakcie zajęć.			
Literatura podstawowa i uzupełniająca:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. W. Kryszicki, L. Włodarski; Analiza matematyczna w zadaniach t. I, PWN Warszawa 1998; 2. W. Kryszicki, L. Włodarski; Analiza matematyczna w zadaniach t. II, PWN Warszawa 1998; 1. M. Gewert, Z. Skoczylas, Analiza matematyczna I, Definicje, twierdzenia, wzory. GiS, Wrocław 2009; 2. M. Gewert, Z. Skoczylas, Analiza matematyczna, Przykłady i zadania. GiS, Wrocław 2009; 3. T. Jurlewicz, Z. Skoczylas, Algebra liniowa 1, Definicje, twierdzenia, wzory. Oficyna Wydawnicza GiS, 2000; 4. T. Jurlewicz, Z. Skoczylas, Algebra liniowa 1, Przykłady i zadania. Oficyna Wydawnicza GiS, 2000. 			
Sposób określenia liczby punktów ECTS:			
Nakład pracy studenta:			

- zajęcia dydaktyczne: 60 godz.
- przygotowanie do zajęć: 45 godz.
- studiowanie literatury: 60 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 85 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 250 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Mikroekonomia

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot podstawowy

Osoby prowadzące: prof. dr hab. Kazimierz Zieliński, dr Małgorzata Honkisz

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
5	I	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski

Forma zajęć i liczba godzin: wykłady 30 h, ćwiczenia 30 h

Cel przedmiotu/modułu:

- 1) Przekazanie studentom podstaw wiedzy o prawach i mechanizmach rządzących procesami gospodarczymi i o podmiotach biorących w nich aktywny udział;
- 2) Zidentyfikowanie i zrozumienie przez studentów problemów ekonomicznych w mikroskali (gospodarstwo domowe, przedsiębiorstwo, rynki dóbr i usług konsumpcyjnych i czynników produkcji);
- 3) Przygotowanie studentów do odbioru treści wykładanych w ramach innych przedmiotów ekonomicznych (np. finanse, analiza ekonomiczna, polityka gospodarcza itp.)

Wymagania wstępne: Podstawy matematyki a zwłaszcza znajomość funkcji jednej i wielu zmiennych, umiejętność wykreślenia funkcji i interpretacji jej przebiegu oraz podstawowa wiedza z zakresu bieżących zagadnień ekonomicznych.

Efekty kształcenia:

WIEDZA: Student:

- 1) zna podstawowe prawa i kategorie ekonomiczne związane z funkcjonowaniem gospodarki;
- 2) zna metody i narzędzia pozwalające opisywać i tłumaczyć istotę mechanizmu rynkowego;
- 3) analizuje zachowania pojedynczych podmiotów rynkowych;
- 4) rozpoznaje i charakteryzuje funkcjonowanie producentów w różnych strukturach rynku;
- 5) zna i wyjaśnia podstawowe różnice między doskonałą a niedoskonałą konkurencją na rynku;
- 6) objaśnia zasadę optymalizacji decyzji gospodarczych podejmowanych przez podmioty rynkowe.

UMIĘJĘTNOŚCI: Student:

- 1) rozumie funkcjonowanie mechanizmu rynkowego i interwencji regulatorów publicznych;
- 2) wykorzystuje poznane narzędzia i metody do opisu sytuacji na poszczególnych rynkach;
- 3) analizuje zmiany na danym rynku i ich wpływ na sytuację na innych rynkach;
- 4) ocenia sytuację przedsiębiorstwa z punktu widzenia przyjętych kryteriów ekonomicznych oraz proponuje pożądane dla przedsiębiorstw kierunki zmian;
- 5) potrafi rozpoznać określone zjawiska w gospodarce rynkowej i ich przyczyny oraz przewidzieć konsekwencje tych zjawisk;
- 6) umie formułować i wygłaszać swoje sądy dotyczące zjawisk mikroekonomicznych oraz je argumentować.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student :

- 1) nabywa sprawność komunikowania się i wyrażania swoich sądów;
- 2) nie unika konstruktywnej (opartej na nabytej wiedzy) dyskusji
- 3) uczy się odpowiedzialności za podjęte w grupie działania;
- 4) jest otwarty na poglądy innych;
- 5) dąży do uzupełniania i pogłębiania nabytej wiedzy.

Stosowane metody dydaktyczne:

Ćwiczenia z wykorzystaniem metod aktywizujących, studia przypadków, sporządzanie i interpretacja wykresów, przykłady rachunkowe rozwiązywane na ćwiczeniach i zalecane jako prace domowe.

Wykład.

Treści kształcenia i zawartość tematyczna:

Wykład:

- 1) Narzędzia i metody analizy ekonomicznej;
- 2) Krzywa możliwości produkcyjnych;
- 3) Cena- jej rodzaje i funkcje;
- 4) Wyznaczanie krzywej popytu;
- 5) Działanie efektu substytucyjnego i dochodowego zmiany ceny;
- 6) Elastyczność cenowa popytu i jej determinanty;
- 7) Zależność popytu od dochodu (dochodowa elastyczność popytu);
- 8) Wpływ zmian cen innych dóbr (substytucyjnych i komplementarnych na popyt na dane dobro);
- 9) Podaż i jej determinanty;
- 10) Prawo popytu i podaży;
- 11) Podstawy wyboru konsumenta – ograniczenia budżetowe oraz gusty i preferencje konsumenta;
- 12) Krzywa popytu pojedynczego konsumenta i rynkowa krzywa popytu;
- 13) Podstawowe zależności produkcyjno-ekonomiczne w przedsiębiorstwie;
- 14) Optimum techniczno-organizacyjne i ekonomiczne przedsiębiorstwa na rynku wolnej konkurencji i monopolu;
- 15) Różnicowanie cen w monopolu;
- 16) Oligopol i jego podstawowe modele;
- 17) Czynniki determinujące popyt na pracę w przedsiębiorstwie, gałęzi i gospodarce;
- 18) Popyt na pracę i podaż pracy, równowaga na rynku pracy.

Ćwiczenia:

- Cechy działalności gospodarczej. Ograniczoność zasobów.
- Możliwości zwiększania zasobów wytwórczych społeczeństwa.
- Koszt alternatywny. Krzywa możliwości produkcyjnych.
- Podstawy teorii rynku – rynek i jego elementy, pojęcie popytu i podaży, równowaga rynkowa, cena równowagi rynkowej, atypowe reakcje popytu i podaży, pozacenowe czynniki określające popyt i podaż.
Elastyczność i jej rodzaje oraz czynniki determinujące.
- Skuteczna i nieskuteczna interwencja cenowa i fiskalna rządu na rynku.
- Teoria wyboru konsumenta - użyteczność dóbr całkowita i marginalna, maksymalizacja użyteczności, ograniczenie wyboru konsumenta – linia budżetowa, krzywe obojętności, efekt substytucyjny i dochodowy, określenie optymalnej struktury konsumpcji – równowaga konsumenta.
- Przedsiębiorstwo w warunkach konkurencji doskonałej. Przedsiębiorstwo w warunkach monopolu. Przedsiębiorstwo w warunkach konkurencji monopolistycznej. Modele oligopolu. Koszty i utargi w różnych strukturach rynkowych.
- Elastyczność i jej rodzaje oraz czynniki determinujące. Wpływ elastyczności na przychód całkowity.
- Koszt alternatywny i jego wpływ na krzywą transformacji. Kategoria zysku ekonomicznego
- Teoria produkcji i koszty produkcji - funkcja czynników produkcji, skala produkcji, pojęcie kosztów i ich klasyfikacja, funkcja kosztów, pojęcie i rodzaje produktywności czynników wytwórczych (produkcyjność całkowita, przeciętna, krańcowa), wybór metod wytwarzania w przedsiębiorstwie, równowaga producenta.

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia:

Ćwiczenia:

Aktywność na zajęciach, udział w dyskusji, kolokwium zaliczeniowe. Lista obecności na zajęciach, oceny cząstkowe w trakcie ćwiczeń z indywidualnej aktywności (aktywność na zajęciach jest

premiowana, w zależności od częstości i jakości wypowiedzi, studenta dodatkowym przelicznikiem stosowanym w odniesieniu do liczby punktów uzyskanych z zaliczenia - iloczyn liczby punktów i liczby max 1,15), kartkówka, zaliczenie końcowe – uzyskanie co najmniej 50% punktów na ocenę najniższą.

Wykład: Egzamin ustny.

Formy i warunki zaliczenia:

Ćwiczenia:

Aktywność na zajęciach oraz pozytywna ocena z kolokwium. Arkusz zaliczeniowy składający się z testu zawierającego pytania otwarte i zamknięte jedno- i wielokrotnego wyboru oraz zadania obliczeniowe i ćwiczenia wymagające interpretacji wykresów.

Zaliczenie wykładów na podstawie zdanego egzaminu.

Literatura podstawowa:

Begg D., Fischer S., Dornbusch R., *Mikroekonomia*, PWE, Warszawa 2023

Smith P., Begg D., *Ekonomia. Zbiór zadań*. PWE, Warszawa 1999;

Dach Z., *Mikroekonomia*, UEK, Kraków 2012;

Dach Z., Pollok A., Przybylska K., *Zbiór zadań z mikroekonomii*, Synaba, Kraków 2009.

Czarny E., Folfas P., *Mikroekonomia*, Oficyna Wydawnicza Szkoła Główna Handlowa, Warszawa 2021

Marciniak S. (red.), *Makro i mikroekonomia. Podstawowe problemy współczesności*, PWN 2022

Mankiw N. G., Taylor M., *Mikroekonomia*, PWE 2016, Warszawa

Zalega T. *Mikroekonomia. Ćwiczenia*, Wydawnictwo WSPiZ im. Leona Koźmińskiego, Warszawa

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 60 godz.
- przygotowanie do zajęć: 15 godz.
- studiowanie literatury: 30 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 20 godz.
- Łączny nakład pracy studenta: 125 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Podstawy makroekonomii

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot podstawowy

Osoby prowadzące: prof. dr hab. Kazimierz Zieliński, dr Małgorzata Honkisz

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
6	II	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski

Forma zajęć i liczba godzin: wykłady 30 h, ćwiczenia 30 h

Cel przedmiotu/modułu:

Zrozumienie i opanowanie przez studentów podstawowej wiedzy i najistotniejszych pojęć oraz mechanizmów makroekonomii a także umiejętność zrozumienia, analizowania i wyjaśniania zjawisk, praw i mechanizmów zachodzących w gospodarce polskiej i światowej oraz ich wpływ na funkcjonowanie podmiotów gospodarczych.

Wymagania wstępne: Mikroekonomia

Efekty kształcenia:

WIEDZA: Student:

1. zna podstawowe pojęcia z zakresu makroekonomii;
2. zna zjawiska, procesy, podmioty, struktury i instytucje gospodarcze;
3. zna powiązania między kluczowymi agregatami makroekonomicznymi oraz związki przyczynowo-skutkowe panujące w gospodarce;
4. zna metody badań i analiz makroekonomicznych;
5. ma podstawową wiedzę z zakresu nauk ekonomicznych i ich miejscu w systemie nauk, w tym w obszarze pokrewnych dyscyplin naukowych;
6. zna rodzaje więzi ekonomicznych oraz rządzące nimi prawidłowości;
7. zna zasady funkcjonowania rynku zarówno w aspekcie krajowym jak i międzynarodowym.

UMIEJĘTNOŚCI: Student:

1. posiada umiejętność obserwacji, rozumienia i analizowania zjawisk oraz procesów makroekonomicznych za pomocą metod naukowych;
2. potrafi interpretować podstawowe problemy i procesy współczesnej gospodarki światowej, ich przyczyny, przebieg i skutki;
3. potrafi dokonywać obserwacji i analiz głównych procesów gospodarczych zachodzących w gospodarce otwartej;
4. potrafi interpretować niezbędne w tym zakresie dane statystyczne oraz wskaźniki ekonomiczne a także prognozować zjawiska gospodarcze z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi w naukach ekonomicznych.
5. posiada umiejętność prezentowania własnego stanowiska i jego argumentacji opartej na wybranych teoriach, poglądach różnych autorów i danych statystycznych.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student :

1. potrafi myśleć i działać w sposób kreatywny;
2. potrafi współdziałać i pracować w grupie, odgrywając w niej różne role;
3. potrafi samodzielnie uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności ekonomiczne, jest otwarty na nowe pomysły i ma skłonność do interakcji z innymi uczestnikami procesu uczenia się.

Stosowane metody dydaktyczne:

Ćwiczenia z wykorzystaniem metod aktywizujących, studia przypadków, sporządzanie i interpretacja wykresów, przykłady rachunkowe rozwiązywane na ćwiczeniach i zalecane jako prace domowe.

Wykład.

Treści kształcenia i zawartość tematyczna:**Wykłady:**

1. Ekonomia w skali makro, systemy gospodarcze, gospodarka centralnie planowana, rodzaje gospodarki rynkowej;
2. Rachunek produktu i dochodu narodowego – tworzenie i podział PKB, metody liczenia PKB, PKB realny i nominalny, proces podziału PKB- pierwotny, wtórny i ostateczny;
3. Mechanizm równowagi makroekonomicznej. Popyt globalny i jego składniki. Funkcja produkcji i oszczędności;
4. Budżet państwa, dochody i wydatki budżetowe, krzywa Laffera, deficyt budżetowy i dług publiczny;
5. Pieniądz i system bankowy, funkcje i zasoby pieniądza;
6. Inflacja i jej rodzaje, koszty i korzyści z inflacji, monetarna, popytowa i kosztowa teoria inflacji, analiza statystyczna zjawisk inflacji;
7. Bezrobocie i jego rodzaje, koszty i skutki bezrobocia, krzywa Philipsa, statystyczna analiza zjawiska bezrobocia;
8. Modele równowagi IS-LM oraz DD-AA

Ćwiczenia:

- Wprowadzenie do makroekonomii.
- Funkcje państwa w gospodarce.
- Rachunki narodowe, różne mierniki produktu.
- Ogólny model globalnego popytu i globalnej podaży - model AS-AD.
- Klasyczna teoria równowagi .
- Model keynesowski równowagi – model popytowy.
- Budżet państwa. Polityka fiskalna, podatki, rola wydatków, efekt wypierania.
- Pieniądz i bankowość. Rynek finansowy.
- Polityka monetarna i jej instrumenty.
- Inflacja: mierniki, źródła, skutki, rodzaje.
- Rynek pracy, bezrobocie i polityka na rynku pracy.
- Cykl koniunkturalny. Wzrost i rozwój gospodarczy. Mierniki wzrostu i rozwoju.
- Makroekonomia gospodarki otwartej. Bilans płatniczy. Pozycja inwestycyjna.

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia:

Aktywność na zajęciach, udział w dyskusji, kolokwium zaliczeniowe.

Egzamin ustny.

Formy i warunki zaliczenia:

Aktywność na zajęciach oraz pozytywna ocena z kolokwium. Zaliczenie wykładów na podstawie zdanego egzaminu.

Literatura podstawowa:

Begg D., Vernasca G., Fischer S., Dornbusch R., *Makroekonomia*, PWE, Warszawa 2023;
Smith P., Begg D., *Ekonomia. Zbiór zadań*. PWE, Warszawa 1999;
Krugman P., Wells R., *Makroekonomia*, PWN, Wyd. 1/2020 i późniejsze wydania
Czarny B., *Makroekonomia*, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2018
A.Z. Nowak, T. Zalega *Makroekonomia*, PWE, Warszawa 2023 (druk)
Mankiw N. G., Taylor M., *Makroekonomia*, PWE, Warszawa
Zalega T. *Makroekonomia. Ćwiczenia*, Wydawnictwo WSPiZ im. Leona Koźmińskiego, Warszawa

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 60 godz.
- przygotowanie do zajęć: 30 godz.
- studiowanie literatury: 30 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 30 godz.
- Łączny nakład pracy studenta: 150 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Zarządzanie

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot podstawowy

Osoby prowadzące: dr Tadeusz Matuszkiewicz

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
3	I	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski

Forma zajęć i liczba godzin: wykład 15 h.

Cel przedmiotu/modułu:

Celem nauczania jest przekazanie podstawowej i ujętej w sposób holistyczny wiedzy z zakresu zarządzania. W efekcie możliwe staje się zrozumienie kluczowych mechanizmów funkcjonowania organizacji oraz identyfikacja podjęcie decyzji służących rozwiązywaniu problemów odnoszących się do różnych aspektów funkcjonowania przedsiębiorstw.

Wymagania wstępne:

Zrozumienie dla podstawowych kategorii ekonomicznych i społecznych.

Efekty kształcenia:

WIEDZA:

Rozumienie podstawowych pojęć i mechanizmów związanych z procesem zarządzania i funkcjonowaniem organizacji.

UMIEJĘTNOŚCI:

Stosowanie podstawowych narzędzi zarządzania (m.in. proces decyzyjny, definiowanie celu, opis struktury organizacyjnej, rodzaje kontroli).

Zrozumienie dla potrzeby kształcenia ustawicznego i doskonalenia własnych umiejętności.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE:

Student jest gotów adaptować się do mechanizmów organizacji w których osoba funkcjonuje. Jest gotów myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy.

Stosowane metody dydaktyczne:

Wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej.

Treści kształcenia i zawartość tematyczna:

1. Wstęp do teorii zarządzania. (Celowość istnienia organizacji. Definicja pojęcia zarządzania. Elementy procesu zarządzania. Funkcje kierownicze.)
2. Rozwój teorii zarządzania i aktualne nurty tej dyscypliny naukowej.
3. Planowanie. Rodzaje planów i etapy procesu planowania.
4. Zarządzanie przez cele.
5. Planowanie strategiczne.
6. Proces identyfikacji i rozwiązywania problemów.
7. Teoria podejmowania decyzji.
8. Zarządzanie operacyjne – projektowanie systemów produkcyjnych i logistycznych.
9. Struktury organizacyjne i podział pracy.
10. Mechanizmy koordynacji w organizacjach.
11. Władza w organizacjach i jej delegowanie.
12. Zarządzanie zasobami ludzkimi.
13. Zarządzanie zmianą w przedsiębiorstwie.
14. Zarządzanie konfliktami.
15. Motywowanie pracowników.

16. Style przywództwa.
17. Grupy i komitety w organizacjach.
18. Komunikacja wewnątrz przedsiębiorstw.
19. Kontrola w przedsiębiorstwach.

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia:

Egzamin w formie ustnej. Odpowiedź na trzy pytania.

Formy i warunki zaliczenia:

Zaliczenie egzaminu w formie ustnej.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

Griffin R. W., *Podstawy zarządzania organizacjami*, PWN 2023.

Stoner J. F. A, Gilbert D. R., Freeman E. R. *Kierowanie*, PWE 2011.

Koźmiński A. K., Piotrowski W. *Zarządzanie. Teoria i praktyka*, PWN 2010.

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 15 godz.
- przygotowanie do zajęć: 0 godz.
- studiowanie literatury: 30 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 30 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 75 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: **Historia gospodarcza**

Kierunek: **Ekonomia**

Rodzaj modułu: **Przedmiot podstawowy**

Osoby prowadzące: **prof. dr hab. Krzysztof Broński**

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
3	I	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: wykład 15 h.			
Cel przedmiotu/modułu: Przedstawienie ogólnej problematyki przemian gospodarczych w świecie od starożytności po czasy współczesne, z naciskiem na wiek XIX i XX.			
Wymagania wstępne: Brak.			
Efekty kształcenia: WIEDZA: Znajomość etapów przemian gospodarczych gospodarki światowej. UMIEJĘTNOŚCI: Umiejętność analizy i oceny uwarunkowań i czynników rozwoju gospodarczego poszczególnych krajów bądź regionów w perspektywie historycznej. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student jest gotów identyfikować dylematy związane z wykonywaniem zawodów ekonomicznych w perspektywie posiadanej wiedzy z zakresu historii gospodarczej. Jest gotów aktywnie uczestniczyć w działaniach na rzecz dobra wspólnego.			
Stosowane metody dydaktyczne: - wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: <ol style="list-style-type: none"> 1. Problemy rozwoju gospodarczego państw starożytnych. Gospodarka europejska w okresie średniowiecza, rozwój gospodarczy ziem polskich w okresie średniowiecza. 2. Ekspansja europejska w XV i XVI wieku i jej skutki ekonomiczne. Teoria i praktyka merkantylizmu. Rozwój gospodarczy Polski w XVI w., przyczyny załamania gospodarczego w połowie XVII w. 3. Innowacje techniczne na przełomie XVIII i XIX w. 4. Podstawy teoretyczne i praktyka liberalizmu gospodarczego w Europie XIX w., rozwój gospodarczy Wielkiej Brytanii, Francji, Prus, imperium Habsburgów i Rosji w okresie 1815-1870. 5. Rewolucja agrarna, istota i aspekty kapitalizmu monopolistycznego (po 1870 r.), II rewolucja przemysłowa. Rozwój gospodarczy państw europejskich oraz USA i Japonii w dobie kapitalizmu monopolistycznego. 6. Problemy rozwoju gospodarczego ziem polskich w dobie rozbiorów, reformy uwłaszczeniowe i ich skutki, rewolucja przemysłowa. 7. Problemy rozwoju gospodarczego Europy i USA po I wojnie światowej. Przyczyny, przebieg i skutki wielkiego kryzysu gospodarczego. Teoria i praktyka interwencjonizmu państwowego gospodarce. 8. Kształtowanie socjalizmu państwowego w Rosji i ZSRR. Problemy rozwoju gospodarczego II Rzeczypospolitej. Rozwój gospodarczy Europy Zachodniej i USA po II wojnie światowej. Problemy rozwoju gospodarczego Związku Radzieckiego i krajów bloku wschodniego po II wojnie światowej.			

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia:

Egzamin w formie ustnej. Odpowiedź na pytania.

Formy i warunki zaliczenia:

Zaliczenie egzaminu w formie ustnej.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

Szpak J., *Historia gospodarcza powszechna*, PWE 2007

Jeziński A., Leszczyńska C., *Historia gospodarcza Polski*, Key Text 2003

Landes D., *Bogactwo i nędza narodów. Dlaczego jedni są tak bogaci a inni tak ubodzy*, Muza 2000

Kennedy P., *Mocarstwa świata, Narodziny, rozkwit, upadek*, Książka i Wiedza 1994

Skodlarski J., Matera R., *Gospodarka światowa. Geneza i ewolucja – do czasów pandemii*, Warszawa 2021;

Morawski W., *Dzieje gospodarcze Polski*, Warszawa 2011;

Clark G., *Pożegnanie z jałmużną. Krótka historia gospodarcza świata*, Poznań 2014;

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 15 godz.
- studiowanie literatury: 30 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 30 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 75 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Geografia ekonomiczna

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot podstawowy

Osoby prowadzące: dr Teresa Mitura

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
4	I	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: Wykład 15 h.			
Cel przedmiotu/modułu: <ol style="list-style-type: none"> 1. Poznanie zasad wzajemnej zależności elementów środowiska przyrodniczego i gospodarczej działalności człowieka. 2. Zdobywanie przez studenta umiejętności wskazania przyczyn oraz charakterystyki zróżnicowania społecznego i gospodarczego świata oraz Polski na tle uwarunkowań przyrodniczych. 3. Zdobywanie przez studenta umiejętności analizy oraz graficznego przedstawiania danych statystycznych			
Wymagania wstępne: Podstawowe wiadomości z zakresu geografii społeczno – ekonomicznej na poziomie szkoły ponadgimnazjalnej			
Efekty kształcenia: WIEDZA: Student zna współczesne problemy społeczno – ekonomiczne Polski i świata UMIEJĘTNOŚCI: Student analizuje, dobiera i potrafi opracować graficzny sposób prezentacji danych statystycznych dotyczących zagadnień społecznych i gospodarczych KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student jest gotów pracować w zespole, przyjmując w nim różne role			
Stosowane metody dydaktyczne: <ul style="list-style-type: none"> • wykład z prezentacją multimedialną • analiza i interpretacja danych statystycznych • przygotowanie pisemnej charakterystyki społeczno – gospodarczej wybranego obszaru			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: <ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowe pojęcia z zakresu demografii. Problemy demograficzne świata. Procesy urbanizacyjne na świecie. Wpływ warunków naturalnych na rozmieszczenie ludności świata. 2. Główne rejony oraz struktura upraw i hodowli na świecie. Obszary nadwyżki i niedoborów żywności. Przestrzenne zróżnicowanie stopy życiowej ludności świata. 3. Energetyka na świecie. Czynniki lokalizacji przemysłu. Przemysły nowych technologii, główne technopolie świata. 4. Problemy demograficzne Polski. Urbanizacja. Migracje. 5. Baza surowcowa Polski, główne zagłębia. Gałęzie i rodzaje przemysłu, główne okręgi przemysłowe. Transport i jego funkcje. 6. Rolnictwo Polski – uwarunkowania rozwoju rolnictwa, charakterystyka, analiza zróżnicowania			

7. Charakterystyka społeczno – gospodarcza wybranych powiatów woj. podkarpackiego (demografia, rolnictwo, baza surowcowa, przemysł, usługi) – analiza i prezentacja danych statystycznych

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia:

Ocena wykonanej pracy pisemnej.

Formy i warunki zaliczenia:

Kolokwium zaliczeniowe

Uzyskanie minimum 51% punktów z kolokwium zaliczeniowego

Punkty uzyskane z kolokwium przeliczane na procenty, którym odpowiadają oceny:

- do 50% - niedostateczny,
- 51% - 60% - dostateczny,
- 61% - 70% - dostateczny plus,
- 71% - 80% - dobry,
- 81% - 90% - dobry plus,
- Powyżej 91% - bardzo dobry.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

Literatura podstawowa:

1. Fierla I., Polska w Europie. Zarys geograficzno – ekonomiczny, PWE, Warszawa 2011
2. Fierla I., Repetytorium z geografii gospodarczej, PWE, Warszawa, 2004
3. Fierla I., Geografia gospodarcza Polski, PWE, Warszawa, 2004
4. Fierla I., Geografia gospodarcza świata, PWE, Warszawa, 2006

Literatura uzupełniająca:

1. Roczniki Statystyczne GUS, Warszawa
2. Roczniki statystyczne woj. podkarpackiego, US Rzeszów

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 15 godz.
- przygotowanie do zajęć: 25 godz.
- studiowanie literatury: 35 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 25 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 100 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Etyka i psychologia biznesu

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot podstawowy

Osoba prowadząca: ks. dr Grzegorz Krupa

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
2	I	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: Wykład 15 h			
Cel przedmiotu/modułu: Uzyskanie podstawowej wiedzy z zakresu etyki biznesu ze szczególnym naciskiem na społeczną odpowiedzialność biznesu i kodeksy etyczne. Rozszerzenie wiedzy etycznej związanej z działalnością gospodarczą, poznanie głównych zasad etycznych obowiązujących w biznesie oraz wykształcenie postawy etycznej przyszłych pracowników, menadżerów i pracodawców. Uzyskanie podstawowej wiedzy z zakresu psychologii biznesu ze szczególnym naciskiem na komunikację w biznesie, rekrutację, doradztwo zawodowe, motywowanie i ocenę pracowników, kształtowanie ścieżki kariery i rozwoju odpowiednich kompetencji psychologicznych.			
Wymagania wstępne: Podstawowa wiedza z zakresu działalności gospodarczej i ekonomii.			
Efekty kształcenia: Student: WIEDZA: Rozumie potrzebę stosowania i wdrażania zasad etycznych w prowadzonej działalności gospodarczej. Akceptuje zasady i normy zawarte w kodeksach etycznych. Rozumie znaczenie uwarunkowań psychologicznych związanych z pracą zawodową i prowadzeniem biznesu. UMIEJĘTNOŚCI: Potrafi podawać przykłady z zakresu etyki życia gospodarczego i psychologii biznesu. Potrafi oceniać współczesne problemy etyczne i wykorzystywać kompetencje psychologiczne w pracy zawodowej i prowadzonej działalności gospodarczej. Potrafi korzystać z tradycyjnych i współczesnych baz wiedzy. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Posiada świadomość roli zasad etycznych i kompetencji psychologicznych w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej. Potrafi brać udział w dyskusji, prezentować swoje opinie i uzasadniać własne zdanie.			
Stosowane metody dydaktyczne: Wykład, dyskusja moderowana, zajęcia z aktywnym udziałem studentów.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: Definicja etyki. Zakres i cel etyki biznesu. Etyka normatywna i etyka opisowa. Główne nurty etyki w historii filozofii. Etapy rozwoju etyki biznesu. Etyka i moralność w działalności gospodarczej. Biznes a moralność (wartości, normy). Problemy etyczne w biznesie (case study). Społeczna odpowiedzialność biznesu. Kodeksy etyczne firm. Definicja, zakres i cel psychologii biznesu. Psychologia komunikacji, efektywności, gratyfikacji, zarządzania i rynku. Jednostka w organizacji i zarządzanie zasobami ludzkimi. Negocjacje i mediacje. Psychologia marki i konsumenta. Kreowanie wizerunku, oddziaływanie marketingowe i reklama.			

Rozwój umiejętności menadżerskich i proces szkoleniowy. Coaching. Work-life balance.
<p>Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia: W trakcie wykładu przeprowadzana jest dyskusja moderowana i studium przypadku (case study), ułatwiający podnoszenie poziomu wiedzy i kompetencji studentów.</p>
<p>Formy i warunki zaliczenia: Zaliczenie pisemne, aktywność na zajęciach, ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność).</p>
<p>Literatura podstawowa i uzupełniająca: J. Filek, <i>Wprowadzenie do etyki biznesu</i>, Kraków 2011. J. Filek, <i>Etyka biznesu. Studia przypadków</i>, Kraków 2011. J. Klimek, <i>Etyka biznesu. Teoretyczne założenia, praktyka zastosowań</i>, Warszawa 2014. W. Gasparski (red.), <i>Biznes, etyka, odpowiedzialność</i>, Warszawa 2012. W. Gasparski (red.), <i>Europejskie standardy etyki i społecznej odpowiedzialności biznesu</i>, Warszawa 2003. A. Ubertowski, <i>Psychologia biznesu</i>, Gdańsk 2015. Z. Ratajczak, D. Ochnik (red.), <i>Psychologia w biznesie. Nowe perspektywy</i>, Warszawa 2015. P. Fortuna, B. Rożnowski, <i>Psychologia biznesu</i>, Warszawa 2020.</p>
<p>Sposób określenia liczby punktów ECTS: Nakład pracy studenta: zajęcia dydaktyczne: 15 godz. przygotowanie do zajęć: 5 godz. studiowanie literatury: 20 godz. przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 10 godz. Łączny nakład pracy studenta: 50 godz.</p>

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Prawo

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot podstawowy

Osoby prowadzące: dr hab. Marta Pomykała

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
4	I	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: sem. I – wykład 15 h, sem. II – wykład 15 h			
Cel przedmiotu/modułu: Rozumienie natury i źródeł prawa. Samodzielne interpretowanie i stosowania prawa. Umiejętność samodzielnego wyszukiwania źródeł prawa.			
Wymagania wstępne: Brak			
Efekty kształcenia: WIEDZA: Student posiada podstawowe informacje o naturze prawa, zna zasady wykładni prawa, zna podstawowe zasady prawa konstytucyjnego, prawa administracyjnego, prawa cywilnego oraz prawa gospodarczego. UMIEJĘTNOŚCI: Student posiada umiejętność wyszukiwania źródeł prawa, rozumie naturę źródeł prawa, potrafi samodzielnie interpretować i stosować przepisy prawa. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student ma świadomość konieczności ciągłego doskonalenia umiejętności interpretowania i stosowania przepisów prawa			
Stosowane metody dydaktyczne: Wykład problemowy Dyskusja dydaktyczna			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: 1. Ogólne wiadomości o prawie - Pojęcie prawa. Prawo a moralność. Normy prawne. Stosunki prawne i zdarzenia prawne. Podział zdarzeń prawnych. Stosowanie prawa. Wykładnia prawa. Źródła prawa. Akt prawny. Publikowanie aktów prawnych. Systematyka prawa. Gałęzie prawa. 2. Wybrane zagadnienia prawa konstytucyjnego - Pojęcie konstytucji. Zasada konstytucyjnej. System organów państwowych. Sejm, Senat, Prezydent, Rada Ministrów. Organizacja wymiaru sprawiedliwości. Sądy i trybunały. 3. Wybrane zagadnienia prawa administracyjnego - Istota i przedmiot prawa administracyjnego. Pojęcie i rola administracji. Organy administracji publicznej. Prawne formy działania administracji. Akty administracyjne. Podstawowe zasady postępowania administracyjnego. Decyzje administracyjne. Sądowa kontrola decyzji administracyjnych 4. Wybrane zagadnienia prawa cywilnego i gospodarczego - Źródła prawa cywilnego. Stosunek cywilno-prawny. Podmioty prawa cywilnego. Czynności prawne. Wady oświadczenia woli. Forma i treść czynności prawnych. Warunek i termin. Przedstawicielstwo. Przedawnienie. Instytucje prawa rzeczowego. Pojęcie i rodzaje rzeczy. Prawo własności i ograniczone prawa rzeczowe. Posiadanie. Istota zobowiązań. Źródła zobowiązań. Odpowiedzialność cywilna – przesłanki i rodzaje. Wykonanie i wygaśnięcie zobowiązań. Działalność gospodarcza. Przedsiębiorca. zasady podejmowania działalności gospodarczej. Formy reglamentacji działalności 5. Wybrane zagadnienia prawa pracy			

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia:

Sprawdziany pisemne, aktywność na zajęciach

Formy i warunki zaliczenia:

Zaliczenie pisemne.

Egzamin pisemny

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

W. Siuda, Elementy prawa dla ekonomistów, Poznań 2009

B. Gnela, Podstawy prawa dla ekonomistów, Warszawa 2023

Z. Radwański, Prawo cywilne część ogólna, Warszawa 2016

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej

Kodeks cywilny

Kodeks pracy

Ustawa o swobodzie działalności gospodarczej

M. Jurgilewicz, M. Pomykała i in. (red.), Zarys Nauki o prawie i o bezpieczeństwie

Prawo przedsiębiorców

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: godz. 30
- przygotowanie do zajęć: godz. 15
- studiowanie literatury: godz. 25
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: godz. 20
- konsultacje – godz. 10

Łączny nakład pracy studenta: godz. 100

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Statystyka opisowa

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot podstawowy

Osoby prowadzące: prof. dr hab. Andrzej Sokolowski, dr Tadeusz Matuszkiewicz

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
5	II	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: wykład 15 h, ćwiczenia 15 h.			
Cel przedmiotu/modułu: Uzyskanie podstawowej wiedzy z zakresu opisu ilościowego zjawisk ekonomicznych i społecznych. Nabywanie umiejętności stosowania metod wnioskowania statystycznego w badaniach zjawisk ekonomiczno-społecznych.			
Wymagania wstępne: Znajomość podstawowych pojęć ekonomicznych Stosowanie metod z przedmiotu Matematyka			
Efekty kształcenia: WIEDZA: Znajomość parametrów opisu cech społeczno-ekonomicznych, zdolność do ich interpretacji, umiejętność estymacji na podstawie próby. UMIEJĘTNOŚCI: Umiejętność opisu za pomocą metod ilościowych problemów społeczno-ekonomicznych, umiejętność prezentacji uzyskanych wyników. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student jest gotów uznać znaczenie implementacji wiedzy statystycznej w życiu zawodowym. Jest gotów zrozumieć konieczność weryfikacji ryzyka za pomocą metod statystycznych.			
Stosowane metody dydaktyczne: - wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej - ćwiczenia - analiza case study i praca indywidualna.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: <ol style="list-style-type: none"> 1. Statystyka jako nauka. Populacja i próba. Statystyka opisowa i matematyczna. 2. Cechy statystyczne. Skale pomiaru. Sposoby prezentacji danych statystycznych. 3. Zmienne skokowe i ciągłe. Parametry zmiennych losowych. 4. Miary położenia, miary zmienności, miary asymetrii, miary koncentracji. 5. Rozkład normalny i wykładniczy. 6. Estymacja punktowa i przedziałowa. 7. Weryfikacja hipotez statystycznych. 8. Test dla jednej i dwóch zmiennych.			
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia: Aktywność w trakcie zajęć; dwa kolokwia etapowe.			
Formy i warunki zaliczenia: Wykłady – egzamin pisemny w formie testu. Ćwiczenia – ocena na podstawie dwóch pisemnych kolokwiów.			

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

Kot S. M., Jakubowski J., Sokołowski A., *Statystyka podręcznik dla studiów ekonomicznych*, Difin 2007.
Zeliaś A., Pawełek B., Wanat S., *Metody statystyczne – Zadania i sprawdziany*, PWE 2002.
Jozefacka N.M., Kołek M.F., Arciszewska-Leszczuk A., Iwankowski P., *Metodyka i statystyka. Przewodnik naukowego turysty, Tom I*, Wydawnictwo naukowe PWN, 2023

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 30 godz.
- przygotowanie do zajęć: 20 godz.
- studiowanie literatury: 25 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 40 godz.
- konsultacje – 10 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 125 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Rachunkowość

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot podstawowy

Osoby prowadzące: dr Paulina Filip, mgr Anna Groele

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
5	II	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: wykłady 15 h, ćwiczenia 15h			
Cel przedmiotu/modułu: <ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie studentów z podstawami i głównymi pojęciami związanymi z funkcjonowaniem systemu rachunkowości w przedsiębiorstwie • Przedstawienie zasad, funkcji i uregulowań prawnych odnośnie prowadzenia rachunkowości w jednostce gospodarującej, charakterystyka zasobów majątkowych oraz źródeł ich finansowania, ewidencji operacji gospodarczych wynikających z prowadzenia przez podmiot działalności gospodarczej, charakterystyka kategorii kształtujących wynik finansowy przedsiębiorstwa, sporządzanie bilansu oraz rachunku zysków i strat w wersji kalkulacyjnej i porównawczej.			
Wymagania wstępne: Posiadanie podstawowej wiedzy ekonomicznej, znajomość pojęć i zasad rachunkowości.			
Efekty kształcenia: WIEDZA: Student ma ogólną wiedzę na temat aktywów i pasywów prezentowanych w bilansie. Zna zasady sporządzania bilansu i rachunku zysków i strat w formie uproszczonej. Ma wiedzę na temat zasad tworzenia i funkcjonowania kont bilansowych, korygujących oraz wynikowych. UMIEJĘTNOŚCI: Student potrafi dokonać rejestracji podstawowych operacji gospodarczych na kontach bilansowych, korygujących oraz wynikowych. Jest w stanie zastosować storno czarne i czerwone. Potrafi ustalić wynik finansowy w sposób statystyczny i księgowy w wersji kalkulacyjnej i porównawczej. Umie czytać ze zrozumieniem dane finansowe zawarte w podstawowych elementach rocznego sprawozdania finansowego przedsiębiorstwa, takich jak: bilans i rachunek zysków i strat. Umie analizować i rozumie zawartość zestawienia obrotów i sald. Jest świadomy ograniczeń tego zestawienia. Umie przekazać nabytą wiedzę z zakresu podstaw rachunkowości między innymi poprzez rozumienie podstawowych składników sprawozdania finansowego, Ma świadomość wyboru właściwej metody ustalania wyniku finansowego KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student jest gotów pracować w zespole, efektywnie wypełniając powierzone zadanie. Student ma świadomość nabycia umiejętności w zakresie prawidłowej klasyfikacji operacji gospodarczych a także zasad ewidencji składników majątku i kapitału. Potrafi w sposób zrozumiały dla innych przedstawić swój pogląd, zagadnienie, odważnie, nie boi się zadawać pytań, Stosuje się do zasad etyki biznesu, potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy, potrafi elastycznie dostosować się do wymogów otoczenia.			
Stosowane metody dydaktyczne: wykład, ćwiczenia audytoryjne: rozwiązywanie zadań			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna:			

1. Rachunkowość jako system ewidencji gospodarczej.
2. Zasoby majątkowe – aktywa i źródła ich pochodzenia – pasywa
3. Bilans księgowy
4. Operacje gospodarcze i ich wpływ na składniki bilansu
5. Konto księgowo i zapis operacji gospodarczych na kontach bilansowych
6. Podzielność pozioma kont – zasady funkcjonowania kont analitycznych
7. Podzielność pionowa kont – zasady funkcjonowania kont korygujących
8. Łączenie kont – zasady funkcjonowania kont aktywno-pasywnych
9. Przychody, koszty, pozaewidencyjny sposób ustalania wyniku finansowego
10. Ewidencyjny sposób ustalania wyniku finansowego i jego prezentacja w kalkulacyjnym i porównawczym rachunku zysków i strat.

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia:

Ocena poszczególnych testów i ćwiczeń wykonywanych na zajęciach. Test końcowy z zadań na ocenę. Egzamin pisemny obejmujący pytania i rozwiązywanie zadań.

Formy i warunki zaliczenia:

Praca zaliczeniowa z zadań na ocenę.

Zaliczenie wykładów na podstawie egzaminu pisemnego.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

1. B. Gierusz, ODDK, Podręcznik samodzielnej nauki księgowania, B. Gierusz, ODDK, Gdańsk 2016.
2. Podstawy rachunkowości, pod red. K. Winiarskiej, Wolters Kluwer Polska, Kraków 2018.
3. J. Aleszczyk, Rachunkowość od podstaw, Wyd. Wyższej Szkoły bankowej, Poznań, 2018
4. P. Filip, Rachunkowość przedsiębiorstw : podejmowanie i finansowanie działalności gospodarczej : ewidencja : sprawozdawczość , wyd Uniwersytet Rzeszowski, Rzeszów ,2019
5. Płóciennik-Napierałowa, J., Rachunkowość w praktyce przedsiębiorstw, Difin, Warszawa, 2021

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 30 godz.
- przygotowanie do zajęć: 20 godz.
- studiowanie literatury: 35 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 30 godz.
- konsultacje – 10 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 125 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Międzynarodowe stosunki gospodarcze

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot podstawowy

Osoby prowadzące: dr Małgorzata Honkisz

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
2	II	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: Wykład 30 godzin			
Cel przedmiotu/modułu: Przekazanie wiedzy i umiejętności z zakresu teorii międzynarodowych stosunków gospodarczych oraz międzynarodowej polityki gospodarczej, przekazanie aktualnych wiadomości z zakresu funkcjonowania gospodarki światowej i rynku międzynarodowego oraz głównych procesów w nich zachodzących (integracja, internacjonalizacja, globalizacja, procesy migracyjne).			
Wymagania wstępne: brak			
Efekty kształcenia: WIEDZA: Student ma wiedzę nt. <ol style="list-style-type: none"> 1) dorobku teoretycznego międzynarodowych stosunków gospodarczych, a w szczególności współczesnych teorii przepływów czynników produkcji w skali światowej; 2) funkcjonowania głównych podmiotów gospodarce światowej; 3) funkcjonowania rynku międzynarodowego w układzie podmiotowym i przedmiotowym; 4) zakresu i efektów funkcjonowania najważniejszych organizacji gospodarczych we współczesnym świecie. UMIEJĘTNOŚCI: Student potrafi: <ol style="list-style-type: none"> 1) oceniać podstawowe procesy zachodzące we współczesnej gospodarce światowej; 2) interpretować zjawiska gospodarcze w skali międzynarodowej; 3) posiada umiejętność analizy zjawisk zachodzących w gospodarce światowej oraz na rynku międzynarodowym; 4) posiada umiejętność selekcji i wyboru zjawisk determinujących stan gospodarki światowej. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student: <ol style="list-style-type: none"> 1) wykazuje umiejętności krytycznej analizy rzeczywistości gospodarczej w skali międzynarodowej; 2) wykazuje zdolność do samodzielnego oceniania głównych procesów zachodzących w światowej gospodarce.			
Stosowane metody dydaktyczne: Wykład informacyjny i wykład problemowy.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: <ol style="list-style-type: none"> 1. Cel i zakres międzynarodowych stosunków gospodarczych- przegląd teorii; 2. Rynek międzynarodowy i gospodarka światowa – podmioty i zasady funkcjonowania; 3. Międzynarodowe organizacje gospodarcze; 4. Konkurencyjność gospodarcza krajów, regionów i przedsiębiorstw; 5. Integracja gospodarcza w skali europejskiej i światowej; 6. Regionalizacja i internacjonalizacja gospodarki światowej; 7. Problemy globalne gospodarki światowej (pozytywne i negatywne efekty).			

8. „Nowy ład” gospodarczy w świecie- przeciwdziałanie skutkom kryzysu w gospodarce światowej.

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia:

Aktywność na zajęciach. Egzamin ustny - odpowiedź na trzy pytania.

Formy i warunki zaliczenia:

Aktywność na zajęciach oraz pozytywna ocena z egzaminu ustnego.

Literatura podstawowa:

- 5) E. Oziewicz, T. Michałowski, *Międzynarodowe stosunki gospodarcze*, PWE, Warszawa 2013;
- 6) T. Rynarzewski, A. Zielińska-Głębocka, *Międzynarodowe stosunki gospodarcze*, PWN, Warszawa 2008;
- 7) *Międzynarodowe stosunki gospodarcze* (red. A. Budnikowski), PWE, Warszawa 2006;
- 8) *Międzynarodowe stosunki gospodarcze* (red. J. Rymarczyk), PWE, Warszawa 2010.

Literatura uzupełniająca:

- 1) M. Guzek, *Międzynarodowe stosunki gospodarcze*, PWE, Warszawa 2006;
- 2) *Handel zagraniczny. Organizacja i technika* (red. J. Rymarczyk), PWE Warszawa 2012.

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 30 h
- studiowanie literatury: 10 h
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 10 h
- Łączny nakład pracy studenta: 50 h

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Ekonometria

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot podstawowy

Osoby prowadzące: prof. dr hab. Andrzej Sokołowski

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
4	II	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: wykład 15 h, ćwiczenia 15 h.			
Cel przedmiotu/modułu: Nabywanie przez studentów umiejętności badania związków między zmiennymi ekonomicznymi			
Wymagania wstępne: Znajomość podstawowych pojęć ekonomicznych Stosowanie metod z przedmiotu Matematyka i Statystyka.			
Efekty kształcenia: WIEDZA: Znajomość specyfiki i budowy modelu ekonometrycznego oraz etapów modelowania z wykorzystaniem modeli dynamiki oraz współzależności UMIEJĘTNOŚCI: Umiejętność budowy, estymacji, weryfikacji i interpretacji jednorównaniowych modeli ekonometrycznych. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student jest gotów uczestniczyć w przygotowaniu projektów gospodarczych z wykorzystaniem nabytych kompetencji predykcyjnych oraz weryfikować ryzyko otoczenia z pomocą poznanych narzędzi.			
Stosowane metody dydaktyczne: - wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej - ćwiczenia - analiza case study i praca indywidualna.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: <ol style="list-style-type: none"> 1. Cele i zadania ekonometrii. 2. Badanie związków cech jakościowych. Test niezależności chi-kwadrat. 3. Współczynnik korelacji liniowej. Współczynnik korelacji rangowej. 4. Zasady budowy modelu ekonometrycznego. 5. Metoda najmniejszych kwadratów. 6. Liniowy model ekonometryczny. 7. Weryfikacja istotności parametrów strukturalnych modelu. Miary dobroci dopasowania. 8. Elementy analizy reszt. 9. Nieliniowe modele ekonometryczne. Funkcja produkcji Cobba-Douglasa. Funkcja kosztów. Funkcja wydajności pracy. 10. Zasady postępowania przy niespełnieniu założeń modelowania.			
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia: Aktywność w trakcie zajęć; kolokwia.			
Formy i warunki zaliczenia: Wykłady – egzamin pisemny w formie testu. Ćwiczenia – ocena na podstawie dwóch pisemnych kolokwium.			
Literatura podstawowa i uzupełniająca: Maddala G.C., <i>Ekonometria</i> , PWN 2008. Goryl A., Jędrzejczyk Z., Kukuła K., Osiewalski J., Walkosz A., <i>Wprowadzenie do ekonometrii</i> , PWN 2018. Kot S. M., Jakubowski J., Sokołowski A., <i>Statystyka podręcznik dla studiów ekonomicznych</i> , Difin 2007. Gruszczyński M., Kuszewski T., Podgórska M., <i>Ekonometria i badania operacyjne. Podręcznik dla studiów licencjackich</i> , PWN, 2022.			

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 30 godz.
- przygotowanie do zajęć: 10 godz.
- studiowanie literatury: 30 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 30 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 100 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: **Technologia informacyjna**

Kierunek: **Ekonomia**

Rodzaj modułu: **Przedmiot podstawowy**

Osoby prowadzące: **mgr Grzegorz Rokosz**

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
5	I	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: ćwiczenia/laboratorium 30 h			
Cel przedmiotu/modułu: Wykorzystanie aplikacji biurowych w codziennej pracy			
Wymagania wstępne: podstawowa znajomość obsługi komputera			
Efekty kształcenia: WIEDZA: Znajomość aplikacji Word i Excel na poziomie średniozaawansowanym UMIEJĘTNOŚCI: Sprawne posługiwanie się edytorem tekstu i arkuszem kalkulacyjnym Poruszanie się po Internecie w celu wyszukiwania przydatnych informacji z zachowaniem praw autorskich KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Gotowość do pracy w zespole, skuteczne porozumiewanie się z innymi, umiejętność przystosowania się do różnych sytuacji			
Stosowane metody dydaktyczne: Wykład, ćwiczenia, korzystanie z platformy Moodle - zamieszczanie treści oraz ćwiczeń i zadań do odesłania na platformę			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: 1. Praca z dokumentami wielostronicowymi <ul style="list-style-type: none"> • Formatowanie znaków i akapitów • Marginesy, • Znaki podziału strony, sekcji • Nagłówki i stopka dokumentu • Przypisy dolne i końcowe • Numerowanie stron • Indeksy i spis treści 2. Praca ze stylami <ul style="list-style-type: none"> • Praca ze stylami • Modyfikacja istniejących stylów • Tworzenie własnych stylów • Styl znaku, akapitu, tabeli, listy 3. Praca z tabelami obiektami <ul style="list-style-type: none"> • Właściwości tabeli, modyfikowanie formatowania • Autoformatowanie tabeli • Style tabel • Podział tabeli na strony • Edytor równań • Edytor napisów			

- Wstawianie obiektów

4. Korespondencja seryjna

- Tworzenie kopert i etykiet
- Tworzenie listów seryjnych
- Pola programu Microsoft Office Word

7. Pisownia i dostosowywanie programu Word

- Pisownia i gramatyka
- Autokorekta i modyfikowanie jej działania
- Dostosowywanie menu i paska zadań
- Ustawienia programu

8. Szablony dokumentów

- Szablony standardowe
- Tworzenie szablonów dokumentów

1. Podstawy programu MS Excel

- Wprowadzenie do interfejsu użytkownika MS Excel.
- Tworzenie, zapisywanie i otwieranie plików.
- Formatowanie komórek, w tym czcionki, kolorowanie, wygląd liczb i dat.
- Dane: tekst, liczby(formaty), formuły, funkcje

2. Funkcje w programie MS Excel

- Funkcje matematyczne (suma, średnia, max, min, suma.jeżeli, rzymskie)
- Funkcje statystyczne (licz.puste, ile.niepustych, ile.liczb, licz.jeżeli)
- Funkcje logiczne (jeżeli, lub, oraz, jeżeli.błąd)
- Funkcje informacyjne (czy.błąd, czy.pusta)
- Funkcje daty i czasu (dziś, teraz, data, czas, rok, miesiąc, dzień, dzień.tyg)
- Funkcje tekstowe (litery.male, litery.wielkie, z.wielkiej.litery, usuń.zbędne.odstępny, złącz.teksty)
- Zagnieżdżanie funkcji

3. Sortowanie i filtrowanie danych

- Sortowanie danych według jednej lub wielu kolumn
- Filtrowanie danych za pomocą kryteriów tekstowych, liczbowych i logicznych
- Tworzenie list niestandardowych
- Wykorzystanie autofiltrów
- Filtrowanie niestandardowe
- Reguły filtrowania
- Filtrowanie zaawansowane
- Tworzenie kryteriów filtrowania

4. Praca z wykresami

- Tworzenie i modyfikacja wykresów
- Wykresy 3D
- Dodawanie etykiet, tytułów, linii trendu
- Formatowanie wykresów
- Tworzenie szablonów

5. Formatowanie danych i formatowanie warunkowe

- Stosowanie formatów kolorystycznych, ikon, pasków danych
- Reguły formatowanie warunkowego
- Paski danych, skale kolorów, zestawy ikon
- Używanie formuł do formatowania warunkowego

6. Sumy częściowe

- Używanie sum częściowych
- Grupowanie/Rozgrupowanie danych
- Autokonspekt

8. Tabele i wykresy przestawne

- Wstęp do tworzenia tabel przestawnych
- Grupowanie danych
- Sortowanie i filtrowanie w tabelach przestawnych
- Formatowanie tabel przestawnych

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia:

Systematyczne wykonywanie ćwiczeń i przysyłanie ich na platformę Moodle na zajęciach, ewentualnie w późniejszym terminie. Przesłanie zadań po terminie ma wpływ na obniżenie oceny.

Formy i warunki zaliczenia:

Ćwiczenia zaliczeniowe wysyłane na zajęciach na platformę.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:**Podręczniki do egzaminu na ECDL**

„Jak ugryźć ECDL PTI Standard?” - Red.

Damian Dmuchowski

"Excel. Tabele przestawne w prostych krokach" - Autor: Henryk Tyszka

"Excel 2019 PL. Biblia" - Autorzy: Michael

Alexander, Richard Kusleika, John

Walkenbach

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 30 godz.
- przygotowanie do zajęć: 30 godz.
- studiowanie literatury: 24 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 40 godz.
- konsultacje – 1 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 125 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Język angielski

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: przedmiot podstawowy

Osoby prowadzące: dr Marek Paduch, mgr Lubomira Trela

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
14	I, II, III	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	angielski, polski
Forma zajęć i liczba godzin: lektorat 120h			
Cel przedmiotu/modułu: zapoznanie studentów z podstawami języka angielskiego w biznesie i ekonomii oraz poszerzenie ich kompetencji językowych w praktycznych sytuacjach życia zawodowego i codziennego.			
Wymagania wstępne: wskazana znajomość języka angielskiego na poziomie elementarnym A1.			
Efekty kształcenia: WIEDZA: student posiada wiedzę z zakresu gramatyki i leksyki języka angielskiego, w tym słownictwa związanego z biznesem i ekonomią. UMIEJĘTNOŚCI: student potrafi mówić i pisać w języku angielskim, rozumie teksty ze słuchu oraz teksty pisane w zakresie terminologii biznesowej i ekonomicznej, poprawnie artykułuje, akcentuje i intonuje wyrazy, wyrażenia i zdania angielskie. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: student ma świadomość celowości doskonalenia języka angielskiego jako podstawowego narzędzia w pracy zawodowej, jest gotów do wykorzystania języka obcego w procesie komunikacji biznesowej.			
Stosowane metody dydaktyczne: praca indywidualna, praca w parach i grupach, dialogi sytuacyjne, ćwiczenia gramatyczne w oparciu o podejście dedukcyjne i indukcyjne, tłumaczenia, teksty słuchane i pisane w oryginalnej wersji językowej.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: 1. Rozwijanie sprawności mówienia i pisania w języku angielskim (w tym list motywacyjny, CV). 2. Doskonalenie sprawności słuchania i rozumienia tekstu czytanego w języku angielskim. 3. Pogłębianie wiedzy z zakresu angielskich struktur gramatyczno-leksykalnych. 4. Doskonalenie umiejętności wyrażania myśli w języku angielskim w różnych kontekstach czasowych. 5. Zastosowanie strony biernej w języku angielskim. 6. Doskonalenie wymowy, akcentu i intonacji wyrazów, wyrażeń i zdań.			

7. Poszerzanie angielskiej leksyki biznesowej i ekonomicznej z tematów: prowadzenie firmy, praca w biurze, zadania i obowiązki pracownika, konferencje i spotkania, finanse i inwestycje, reklama, marka i marketing, księgowość, bankowość i ubezpieczenia, sprzedaż, kontakt mailowy i telefoniczny.

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia: aktywność na zajęciach (25%), rozwiązywanie zadań podczas zajęć (25%) i ustny test (50%).

Formy i warunki zaliczenia:

kolokwia ustne, ustny egzamin końcowy.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

Grant, D. i R. McLarty. 1997. *Business Basics*. Oxford: Oxford University Press.

Filak, M. i F. Radej. 2014. *Business 1. Angielski w tłumaczeniach*. Kraków: Preston School and Publishing.

Latham-Koenig, C., C. Oxenden i P. Seligson. 2012. *English File. Elementary*. Oxford: Oxford University Press.

Latham-Koenig, C., C. Oxenden i P. Seligson. 2012. *English File. Intermediate*. Oxford: Oxford University Press.

Bygrave, J. 2012. *New Total English*. Harlow: Pearson Education Limited.

Burgess, S. 2000. *First Certificate Gold Exam Maximiser*. Harlow: Pearson Education Limited.

Świda, D. 2017. *English for Business and Politics*. Warszawa: Poltext.

Filak, M. i F. Radej. 2021. *Angielski w tłumaczeniach. Business. Część 1*. Preston Publishing.

Filak, M. i F. Radej. 2021. *Angielski w tłumaczeniach. Business. Część 2*. Preston Publishing.

Filak, M. i F. Radej. 2021. *Angielski w tłumaczeniach. Business. Część 3*. Preston Publishing.

Latham-Koenig, C., C. Oxenden i P. Seligson. 2019. *English File. Pre-Intermediate*. Oxford: Oxford University Press. (oddzielnie zestaw dla ucznia i zestaw dla nauczyciela)

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 120 godz.
- przygotowanie do zajęć: 100 godz.
- studiowanie literatury: 80 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 40 godz.
- konsultacje – 10 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 350 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Ekonomia integracji europejskiej

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot kierunkowy

Osoby prowadzące: dr A. Skowron

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
5	I	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: wykład 15 godzin, ćwiczenia 15 godzin;			
Cel przedmiotu/modułu: Wyjaśnienie studentom motywów, przesłanek i mechanizmów procesu ekonomicznej integracji gospodarki europejskiej oraz omówienie efektów wynikających z tego procesu;			
Wymagania wstępne: W zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji student posiada podstawową wiedzę z zakresu ekonomii, z najnowszej historii Europy, potrafi współpracować w grupie i posiada umiejętność obsługi komputera w programie Power Point.			
Efekty kształcenia: WIEDZA: Student zna zasadnicze przesłanki i etapy gospodarczej integracji europejskiej; Student rozumie funkcjonowanie mechanizmów związanych z integracją na płaszczyźnie ekonomicznej; Student zna główne instytucje unijne i ich podstawowe uprawnienia; Student zna i charakteryzuje główne założenia Traktatu Lizbońskiego; Student wyjaśnia przebieg procesu integracji gospodarczej; Student definiuje podstawowe pojęcia z zakresu integracji europejskiej. UMIEJĘTNOŚCI: Student analizuje różnice pomiędzy różnymi conceptualizacjami integracji; Student kompetentnie porównuje różne podejścia do kwestii integracji europejskiej; Student wyprowadza wnioski na podstawie badań empirycznych dotyczących problematyki integracji gospodarczej w ramach UE. Student ocenia wpływ globalizacji na procesy integracyjne w sferze gospodarczej; Student poddaje krytyce tok rozumowania charakterystyczny dla zwolenników strefy euro i zwolenników pozostania przy walucie narodowej. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student zachowuje ostrożność w wyrażaniu opinii na temat różnych podejść do integracji europejskiej i dąży do zrozumienia przedstawicieli innych europejskich nacji; Student pracuje w zespole i jest zorientowany na budowanie projektów społecznych.			
Stosowane metody dydaktyczne: Wykład prowadzony metodą tradycyjną z elementami prezentacji tematycznej z wykorzystaniem technik multimedialnych. Ćwiczenia z wykorzystaniem metod aktywizujących – przedstawienie przez zespół prezentacji multimedialnej/projektu; dyskusja.			

Treści kształcenia i zawartość tematyczna:

1. Pojęcie, geneza i istota międzynarodowej integracji gospodarczej.
2. Cele, modele i mechanizmy integracji.
3. Integracja regionalna, jej etapy i uwarunkowania.
3. Zarys historyczny rozwoju integracji europejskiej.
  - Przyczyny integracji ekonomicznej w Europie.
  - Geneza powstania EWG.
4. Etapy rozwoju Unii Europejskiej.
  - Budowa unii celnej.
  - Powstanie Europejskiego Systemu Walutowego.
  - Tworzenie Jednolitego Rynku Europejskiego.
    - Budowa unii gospodarczej i walutowej i efekty jej funkcjonowania.
    - Traktat Lizboński.
5. System instytucjonalny UE.
6. Polityka pieniężna i budżetowa w strefie euro.
7. Formy koordynacji polityk gospodarczych w Unii Europejskiej.
8. Budżet ogólny Unii Europejskiej.
9. Państwo narodowe w procesie gospodarczej integracji europejskiej.
10. System gospodarczy państw Unii Europejskiej i międzynarodowa współpraca gospodarcza. wspólnot .

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia:

W trakcie wykładu mogą zostać zastosowane dodatkowe metody prowadzenia zajęć jak np. dyskusja moderowana, analiza przypadku, itp. ułatwiające podnoszenie poziomu wiedzy i kompetencji studentów. W trakcie ćwiczeń aktywny udział w ćwiczeniach poprzez pracę zespołową w grupach – prezentacja multimedialna / projekt.

Formy i warunki zaliczenia:

Przedmiot kończy się ustnym egzaminem. Zaliczenie przedmiotu – pozytywna ocena z wykonanej pracy zaliczeniowej – prezentacja multimedialna / projekt skorygowanej o ocenę aktywnego udziału w zajęciach.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

J. Barcz, E. Kawecka – Wyrzykowska, K. Michałowska – Gorywoda, *Integracja europejska*, Oficyna a Wolters Kluwer business, Warszawa 2007.

L. Oręziak, *Finanse Unii Europejskiej*, PWN, Warszawa 2005

K. Żukrowska, *Budżet ogólny Unii Europejskiej. Podręcznik akademicki*, Wydawnictwa Akademickie i Akcydensowe, Warszawa 2009.

Unia Europejska organizacja i funkcjonowanie, red. M. Cini, PWE, Warszawa 2007

J. Borowiec, K. Wilk, *Integracja europejska*, WAE, Wrocław 2005.

E. Dynia, *Integracja europejska*, Warszawa 2004.

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 30 godz.
- przygotowanie do zajęć: 20 godz.
- studiowanie literatury: 30 godz.
- przygotowanie projektu, eseju itp.: 25 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 20 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 125 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Podstawy marketingu

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot kierunkowy

Osoby prowadzące: prof. dr hab. Józef Sala, dr Andrzej Skowron

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
4	I	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: wykłady 15 godzin, ćwiczenia 15 godzin			
Cel przedmiotu/modułu: Zapoznanie studentów z istotą i znaczeniem marketingu i nabycie przez studentów umiejętności zastosowania instrumentów marketingowych.			
Wymagania wstępne: Znajomość wśród studentów podstawowej problematyki ekonomicznej oraz umiejętność współpracy w grupie.			
Efekty kształcenia: WIEDZA: Student wymienia i definiuje podstawowe zagadnienia teoretyczne z zakresu podstaw marketingu; Student posiada podstawową wiedzę o instrumentach marketingu – mix i promotion – mix; Student zna właściwe metody i narzędzia wykorzystywane w marketingu. UMIEJĘTNOŚCI: Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska oraz procesy marketingowe; Student potrafi we właściwy sposób wykorzystać poznane instrumenty marketingowe. Student potrafi dokonać krytycznej analizy aktualnych działań marketingowych przedsiębiorstwa oraz przeprowadzić analizę SWOT; KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student jest gotów uczestniczyć w procesie komunikacji z rynkiem; Student jest gotów współdziałać i pracować w grupie.			
Stosowane metody dydaktyczne: Wykład problemowy prowadzony metodą tradycyjną z elementami prezentacji tematycznej z wykorzystaniem technik multimedialnych. Ćwiczenia z wykorzystaniem metod aktywizujących - praca w grupach.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: 1. Wprowadzenie do marketingu; - korzenie, definicja, fundamentalne zasady; - rynek i podmiotowa struktura rynku; - obszary zastosowań marketingu;			

- orientacje działania i podstawowe narzędzia na rynku;
  - zachowania nabywców.
2. Segmentacja - strategie i pozycjonowanie.
3. Marketing-mix:
- produkt jako element marketingu (znaczenie marki);
  - polityka cenowa przedsiębiorcy;
  - dystrybucja – istota, podstawowe strategie, rodzaje kanałów, projektowanie sieci oraz dystrybucja fizyczna.
  - polityka promocji, jej istota, podstawowe formy promocji, uwarunkowania decyzji promocyjnych przedsiębiorstwa, etapy tworzenia programu promocyjnego.
4. Analiza SWOT – zasady i znaczenie.
5. E-marketing – modele, content marketing, strategia i planowanie e-marketingowe.

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia:

W trakcie wykładu mogą zostać zastosowane dodatkowe metody prowadzenia zajęć jak np. dyskusja moderowana, analiza przypadku, itp. ułatwiające podnoszenie poziomu wiedzy i kompetencji studentów. W trakcie ćwiczeń wykorzystanie metod aktywizujących – wykonywanie ćwiczeń w grupach.

Formy i warunki zaliczenia:

Przedmiot kończy się ustnym egzaminem. Ćwiczenia kończą się pisemnym kolokwium. Ocena może być skorygowana o aktywny udział studenta w wykładach i ćwiczeniach – praca w grupach.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

Podstawy marketingu, wyd. IV, praca zbiorowa pod red. J. Altkorn, Instytut Marketingu, Kraków 2003.
Ph. Kotler, G. Armstrong, *Marketing*, Wolters Kluwers Polska, Warszawa 2023.
E. Michalski, *Marketing podręcznik akademicki*, PWN, Warszawa 2003.
Marketing. Kluczowe pojęcia i praktyczne zastosowania, pod red. L. Garbarski, PWE, Warszawa 2011.
G. Mazurek, *E-marketing. Strategia, planowanie, praktyka*, Poltext, Warszawa 2018.

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 30 godz.
- przygotowanie do zajęć: 10 godz.
- studiowanie literatury: 20 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 35 godz.
- konsultacje – 5 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 100 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: **Polityka rozwoju**

Kierunek: **Ekonomia**

Rodzaj modułu: **Przedmiot kierunkowy**

Osoby prowadzące: **prof. dr hab. Andrzej Prusek, mgr Anna Groele**

Punkty ECTS	Rok studiów		Forma studiów	Język wykładowy
5	II		Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: wykład 30 h, ćwiczenia 15h				
Cel przedmiotu/modułu: <ul style="list-style-type: none"> ● Zapoznanie studentów z podstawami i głównymi pojęciami polityki gospodarczej ● Poznanie głównych szkół, współczesnych teorii ekonomicznych oraz praktyki instytucji państwowych, rządów i samorządów terytorialnych. ● Umiejętność analiz i sposobów rozwiązywania problemów wymienionych podmiotów. ● Próba analizy sytuacji w makro i mikroregionie.				
Wymagania wstępne: Posiadanie podstawowej wiedzy ekonomicznej, znajomość pojęć i umiejętność analizy zjawisk gospodarczych.				
Efekty kształcenia: WIEDZA: Student zna główne szkoły i współczesne teorie ekonomiczne, zna ich miejsce i znaczenie w systemie nauk oraz zna przedmioty oraz funkcjonalny zakres obserwacji, analiz i ocen ekonomicznych. UMIEJĘTNOŚCI: Student orientuje się w problematyce gospodarczej państwa i UE, umie interpretować procesy zachodzące w otoczeniu, potrafi wykorzystać wiedzę, współczynniki, stopy inflacyjne, bezrobocia i inne dotyczące analizy otaczającej nas rzeczywistości. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student ma świadomość ciągłych zmian zachodzących na rynku gospodarczym, a co za tym idzie dostrzega potrzebę pogłębiania wiedzy i umiejętności dokonywania analiz społeczno-gospodarczych niezbędnych świadczenia pracy czy prowadzenia własnej działalności gospodarczej.				
Stosowane metody dydaktyczne: Wykłady z prezentacjami multimedialnymi, Dyskusja na zajęciach, Projekty indywidualne				
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: <ol style="list-style-type: none"> 1. Definicje i zakres pojęcia polityka gospodarczej 2. Wybrane zagadnienia lokalnej i regionalnej polityki gospodarczej 3. Polityka rozwoju zrównoważonego. 4. Prace indywidualne na temat:				

- Instytucje samorządności terytorialnej ze szczególnym uwzględnieniem sposobów wykorzystania środków UE
  - Analiza danych makroekonomicznych w Polsce i w mikroregionach
  - Wpływ SSE w Polsce na regionalny rynek pracy
5. Główne wyzwania stojące przed polską gospodarką w najbliższych latach. Koszty i korzyści spełniania kryteriów konwergencji z Maastricht. Perspektywy przystąpienia do strefy euro.

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia:

Ocena poszczególnych prezentacji przygotowywanych w oparciu o zaawansowaną wiedzę o naturze czynników, procesów, zjawisk, struktur, instytucji ekonomicznych oraz o ich uwarunkowaniach, powiązaniach, przyczynach i skutkach.

Formy i warunki zaliczenia:

Zaliczenie na ocenę, przygotowanie referatu w trakcie zajęć,
Zaliczenie egzaminu ustnego.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

1. Polityka Gospodarcza, pod red. Henryka Ćwiklińskiego, wydanie III zmienione i uzupełnione, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2003.
2. Polityka Gospodarcza, redakcja naukowa Bolesław Winiarski, wydanie drugie, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2000.
3. M. Pronobis: Polska w strefie euro, wyd. C.H. Beck, Warszawa 2008

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 45 godz.
- przygotowanie do zajęć: 20 godz.
- studiowanie literatury: 20 godz.
- przygotowanie projektu, eseju itp.: 30 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 10 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 125 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Finanse publiczne i rynki finansowe

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot kierunkowy

Osoby prowadzące: dr Tadeusz Matuszkiewicz

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
3	II	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski

Forma zajęć i liczba godzin: 15 godzin wykładu

Cel przedmiotu/modułu:

- 1) Zapoznanie studentów z funkcjonowaniem złożonego systemu finansowego gospodarki rynkowej, którego integralną częścią jest sektor finansów publicznych.
- 2) Określenie funkcji i zadań sektora finansów publicznych i rynkowego systemu finansowego w gospodarce oraz ich wzajemnych powiązań i współzależności.
- 3) Wyartykułowanie najważniejszych teorii z zakresu finansów i bankowości, w tym zwłaszcza teorii finansów publicznych.

Wymagania wstępne: pozytywne zaliczenie z Mikroekonomii wskazujące na posiadanie podstawowej wiedzy ekonomicznej oraz umiejętności interpretacji zjawisk i problemów ekonomicznych.

Efekty kształcenia:

WIEDZA: Student ma wiedzę nt.

- 1) Podstawowych kategorii finansowych, takich jak pieniądź, dochody-wydatki, przychody, rozchody, instrumenty finansowe itp.
- 2) Podstawowych rynków finansowych (pieniężnego, depozytowo-kredytowe i kapitałowego) i umie je charakteryzować od strony podmiotowej i przedmiotowej.
- 3) Rozpoznawania i interpretowania procesów zachodzących w sektorze budżetowym i na rynkach finansowych.
- 4) Wzajemnych powiązań i zależności między sektorem budżetowym a gospodarką oraz pomiędzy sektorem finansów publicznych a rynkowym systemem finansowym.

UMIEJĘTNOŚCI: Student potrafi:

- 1) Charakteryzować i klasyfikować transfery finansowe w gospodarce a także zwrotne i bezzwrotne źródła gromadzenia i wydatkowania środków finansowych przez różne podmioty realizujące gospodarkę finansową.
- 2) Przewidywać makroekonomiczne skutki decyzji podejmowanych w obszarze polityki fiskalnej i monetarnej oraz wyprowadzać wnioski w oparciu o analizę określonych procesów społeczno-gospodarczych w obrębie sektora finansów publicznych.

- 3) Przewidywać skutki zmian w otoczeniu makroekonomicznym i społecznym, takie jak np. zmiany demograficzne dla finansów samorządów terytorialnych oraz systemu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student:

- 1) Posiada świadomość współzależności i złożoności procesów w sferze gospodarki budżetowej, rynków finansowych i gospodarki realnej, wykazując się przy tym krytycyzmem i niezależnością w ocenie analizowanych problemów.
- 2) Jest gotów akceptować lub odrzucać różne perspektywy poznawcze zjawisk finansowych oraz formułować własne sądy.
- 3) Jest gotów współdziałać z innymi podmiotami oraz wykazuje się sprawnością komunikowania z otoczeniem.

Stosowane metody dydaktyczne:

Wykład informacyjny połączony z prezentacją multimedialną, wykład problemowy i metody praktyczne-aktywizujące, case studies.

Treści kształcenia i zawartość tematyczna:

- 1) Podstawowe pojęcia z dziedziny finansów (finanse, gospodarka i polityka finansowa, system finansowy, zwrotne i bezzwrotne źródła gromadzenia i wydatkowania środków finansowych, ogniwa i modele systemu finansowego).
- 2) Budżet państwa, zasady gospodarki budżetowej i podstawowe kategorie budżetowe (dochody, wydatki, przychody i rozchody budżetowe), problem równoważenia budżetu, deficyt budżetowy i procedura budżetowa.
- 3) Polityka fiskalna – istota, cele i narzędzia; podatek jako kategoria ekonomiczna, podział podatków, teorie podatkowe, ekonomiczne skutki podatków, krzywa Laffera i jej interpretacja.
- 4) Wydatki publiczne; deficyt budżetowy i dług publiczny, teorie w zakresie wydatków publicznych, przyczyny wzrostu wydatków publicznych; konsekwencje i źródła finansowania deficytu budżetowego i długu publicznego.
- 5) Rynek pieniężny i jego instrumenty. Polityka pieniężna banku centralnego, cele i instrumenty polityki monetarnej. System bankowy, jego struktura i funkcje oraz znaczenie dla realnej gospodarki, rozwój sektora bankowego w Polsce.
- 6) Rynek kapitałowy- jego struktura i funkcje oraz instrumenty, instytucjonalne formy rynku papierów wartościowych. Rynek giełdowy i pozagiełdowy.

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia:

Udział w dyskusji problemowej. Egzamin ustny – odpowiedź na trzy pytania.

Formy i warunki zaliczenia:

Aktywność na zajęciach oraz pozytywna ocena z egzaminu ustnego.

Literatura podstawowa:

- 1) Owsiak S., *Finanse publiczne. Teoria i praktyka*, PWN, Warszawa 2017.
- 2) Czekaj J. (red.), *Rynki, instrumenty i instytucje finansowe*, PWN, Warszawa 2008.
- 3) Dębski W., *Rynek finansowy i jego mechanizmy. Podstawy teorii i praktyki*, PWN, Warszawa 2010.
- 4) Żyżyński J., *Budżet i polityka podatkowa. Wybrane zagadnienia*, PWN, Warszawa 2009.

Literatura uzupełniająca:

- 1) Podstawka M.(red.), *Finanse*. PWN, Warszawa 2010.
- 2) Korenik D., Korenik S., *Podstawy finansów*, PWN, Warszawa 2004.

- 3) Zaleska M. (red.), *Współczesna bankowość*, Difin, Warszawa 2007.
- 4) Sławiński A., *Rynki finansowe*, PWE Warszawa, 2009.
- 5) Banaszak-Sroka U. (red.) *Rynki finansowe*, Wyd. C.H. Beck, Warszawa, 2012.
- 6) Wiśniewski J., Wyrzykowska-Antkiewicz M., *Rynki finansowe w dobie kryzysu*, CeDeWu, Warszawa 2014.
- 7) Jajuga K., Jajuga T., *Inwestycje. Instrumenty finansowe, aktywa niefinansowe, ryzyko finansowe, inżynieria finansowa*, PWN Warszawa 2006.

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 15 h
- przygotowanie do zajęć: 15 h
- studiowanie literatury: 20 h
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 25 h
- Łączny nakład pracy studenta: 75 h

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Analiza ekonomiczna.

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot kierunkowy

Osoby prowadzące: prof. dr hab. Andrzej Prusek, dr Tadeusz Matuszkiewicz

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
4	II	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: wykład 15 h, ćwiczenia 15 h.			
Cel przedmiotu/modułu: Zrozumienie i interpretacja za pomocą metod analizy informacji zawartych m.in. w sprawozdaniach finansowych w celu podejmowania właściwych decyzji i sprawnego zarządzania przedsiębiorstwem.			
Wymagania wstępne: Znajomość podstawowych pojęć ekonomicznych Znajomość podstaw rachunkowości.			
Efekty kształcenia: WIEDZA: Znajomość metod analizy sprawozdań finansowych. Znajomość metod analizy projektów inwestycyjnych. Znajomość metod analizy kosztów, produkcji, zatrudnienia i cen w przedsiębiorstwach. UMIEJĘTNOŚCI: Umiejętność analizy i interpretacji kluczowych zjawisk ekonomicznych i finansowych w przedsiębiorstwach. Zrozumienie dla potrzeby kształcenia ustawicznego i doskonalenia własnych umiejętności. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student jest gotów prawidłowo identyfikować dylematy związane z funkcjonowaniem własnej organizacji poprzez wykorzystanie nabytej wiedzy i umiejętności. Jest gotów krytycznie oceniać sytuację swojej firmy za pomocą narzędzi analizy ekonomicznej.			
Stosowane metody dydaktyczne: - wykład - ćwiczenia - praca indywidualna.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: 1) Pojęcie i zadania analizy ekonomicznej. 2) Ogólna charakterystyka i elementy analizy ekonomicznej przedsiębiorstw. 3) Analiza bilansu przedsiębiorstw – analiza wstępna oraz wskaźnikowa. 4) Analiza rachunku wyników. 5) Pojęcie przepływów środków pieniężnych oraz ich analiza. 6) Analiza kosztów przedsiębiorstwa – koszty stałe i zmienne, koszty w układzie rodzajowym i kalkulacyjnym.			

- 7) Analiza produkcji, zatrudnienia i cen przedsiębiorstw. Analiza progu rentowności i analiza wrażliwości.
- 8) Ocena efektywności przedsięwzięć rozwojowych – metody poste i dyskontowe.
- 9) Dźwignia operacyjna i finansowa.

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia:

Aktywność w trakcie zajęć; przygotowanie projektu, kolokwium zaliczeniowe.

Formy i warunki zaliczenia:

Wykłady – egzamin na podstawie przygotowanego projektu.

Ćwiczenia – ocena na podstawie pisemnego kolokwium.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

Bednarski. L., etc., *Analiza ekonomiczna przedsiębiorstwa*, AE we Wrocławiu 2003.

Sierpińska M., Jachna T., *Ocena przedsiębiorstwa według standardów światowych*, Warszawa 2023.

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 30 godz.
- przygotowanie do zajęć: 15 godz.
- studiowanie literatury: 10 godz.
- przygotowanie projektu, eseju itp.: 15 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 30 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 100 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Działalność gospodarcza

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot kierunkowy

Osoby prowadzące: mgr Maria Sukiennik, mgr Anna Groele

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
4	II	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: wykład 15 h, ćwiczenia 15h			
Cel przedmiotu/modułu: <ul style="list-style-type: none"> • Poznanie zasad założenia własnej działalności gospodarczej • Nabycie umiejętności prowadzenia działalności gospodarczej (ocena podjęcia ryzyka i jego wpływ na firmę, zatrudnienia, finansowania)			
Wymagania wstępne: Posiadanie podstawowej wiedzy ekonomicznej, znajomość pojęć i zasad dotyczących gospodarki			
Efekty kształcenia: WIEDZA: Student rozumie istotę, cele i zasady funkcjonowania przedsiębiorstwa, identyfikuje otoczenie przedsiębiorstwa, wymienia i opisuje formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw, potrafi przedstawić wybrane formy opodatkowania działalności gospodarczej oraz dokonać wyboru najkorzystniejszej dla konkretnej firmy. Umie dokonać charakteryzacji i analizy poszczególnych form struktur organizacyjnych. UMIEJĘTNOŚCI: Student umie wykorzystać systemowe podejście do zarządzania przedsiębiorstwem, rozpoznaje związki między poszczególnymi funkcjami i jednostkami organizacyjnymi przedsiębiorstwa, konstruuje proste struktury organizacyjne, analizuje sprawozdania finansowe, nalicza podatek dochodowy, wykorzystuje omawiane metody i narzędzia w celu diagnozowania procesów gospodarczych, umie wykorzystywać wiedzę do podejmowania nowych wyzwań, pojawiających się w pracy zawodowej KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student jest gotów współpracować w zespole, w sposób właściwy komunikuje się z otoczeniem, potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy, zachowuje krytycyzm w wyrażaniu opinii, docenia inicjatywę, kreatywność i przedsiębiorczość wszystkich pracowników w osiąganiu sukcesu gospodarczego.			
Stosowane metody dydaktyczne: ćwiczenia audytoryjne: rozwiązywanie przykładów i zadań.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: <ol style="list-style-type: none"> 1. Przedsiębiorstwo jako podmiot gospodarczy (pojęcie i istota przedsiębiorstwa, formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstwa, systematyka przedsiębiorstw, otoczenie przedsiębiorstwa i menedżerów, proces zarządzania przedsiębiorstwem). 2. Procedury zakładania działalności gospodarczej. (KRS, CEIDG) 3. Obowiązki przedsiębiorcy: ewidencyjne, księgowo, związane z zatrudnianiem pracowników, podatkowe i inne. 4. Wybór formy opodatkowania działalności gospodarczej, naliczanie podatku dochodowego dla poszczególnych przypadków. 5. Skonstruowanie odpowiedniej dla wybranej formy organizacyjno-prawnej przedsiębiorstwa struktury organizacyjnej z podaniem jej wad i zalet.			

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia:

Ćwiczenia: Ocena ćwiczeń wykonywanych na zajęciach. Aktywność na zajęciach. Test końcowy.
Końcowa raca zaliczeniowa.

Formy i warunki zaliczenia:

Ćwiczenia: Zaliczenie testu na ocenę.
Egzamin zaliczany na podstawie projektu zaliczeniowego.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

1. J. Musiałkiewicz, Podejmowanie i prowadzenie działalności gospodarczej, Wydawnictwo Ekonomik 2013,
2. Przedsiębiorstwo. Zasady działania, funkcjonowanie i rozwój, Pod red. Janusza Żurka, Fundacja Rozwoju UG, Gdańsk 2007.
3. Kodeks spółek handlowych. Orzecznictwo aplikanta, pod red. M. Michalskiej, Wyd. C. H. Beck, Warszawa 2013.
4. Targalski, A. Francik, Przedsiębiorczość i zarządzanie firmą, C.H.Beck, Warszawa 2009

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 30 godz.
- przygotowanie do zajęć: 10 godz.
- studiowanie literatury: 25 godz.
- przygotowanie projektu, eseju itp.: 20
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 15 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 100 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: **Polityka społeczna**

Kierunek: **Ekonomia**

Rodzaj modułu: **Przedmiot kierunkowy**

Osoby prowadzące: **prof. dr hab. Kazimierz Zieliński**

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
4	III	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: wykłady 30 h			
Cel przedmiotu/modułu: Zaznajomienie z istotą, przesłankami, celami i środkami aktywności państwa w sferze realizowania funkcji socjalno-opiekuńczych (rozumienie istoty wyborów społecznych). Zdobycie umiejętności oceny efektywności i skuteczności narzędzi wykorzystywanych w polskiej i unijnej polityce społecznej. Rozumienie roli podmiotów polityki społecznej rozwiązywaniu kwestii społecznych.			
Wymagania wstępne: Posiadanie podstawowej wiedzy ekonomicznej, znajomość pojęć i umiejętność analizy zjawisk gospodarczych.			
Efekty kształcenia: WIEDZA: Student posiada wiedzę na temat istoty, przesłanek, celów i środków aktywności państwa w sferze realizowania funkcji socjalno-opiekuńczych oraz rozumie istotę wyborów społecznych. UMIEJĘTNOŚCI: Student zdobywa umiejętności oceny efektywności i skuteczności narzędzi wykorzystywanych w polskiej i unijnej polityce społecznej. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student dostrzega potrzebę implementacji swojej wiedzy i umiejętności dokonywania analiz społeczno-gospodarczych w ramach świadczenia pracy czy prowadzenia własnej działalności gospodarczej.			
Stosowane metody dydaktyczne: wykład			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: <ol style="list-style-type: none"> 1. Zakres przedmiotowy polityki społecznej. 2. Koncepcje i modele polityki społecznej. 3. Dobrobyt jako cel działalności społecznej i gospodarczej. 4. Nierówności społeczne jako kategoria polityki społecznej. 5. Kwestie społeczne. 6. Zabezpieczenia społeczne. 7. Rozwój kapitału ludzkiego. 8. Wybrane zagadnienia polityki społecznej Unii Europejskiej.			
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia: Odpowiedź na egzaminie ustnym. Opracowanie referatu na wybrany temat.			
Formy i warunki zaliczenia: Zaliczenie egzaminu ustnego.			

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

1. *Polityka społeczna*, [red.] G. Firlit-Fesnak, M. Szyłko-Skoczny, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008
2. J. Orczyk, *Polityka społeczna. Uwarunkowania i cele*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, Poznań 2005.
3. *Wprowadzenie do polityki społecznej*, [red.] R. Gabryszak, D. Magierka, Difin, Warszawa 2009.
4. *Europejski model społeczny*, [red.] D.K. Rosami, PWE, Warszawa 2009.
5. J. Auleytner, *Polska polityka społeczna. Ciągłość i zmiany*, Wydawnictwo WSP TWP, Warszawa 2004.

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 30 godz.
- przygotowanie do zajęć: 10 godz.
- studiowanie literatury: 20 godz.
- przygotowanie projektu, eseju itp.: 20 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 20 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 100 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Prognozowanie i symulacje

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot kierunkowy

Osoby prowadzące: prof. dr hab. Andrzej Sokolowski, dr Tadeusz Matuszkiewicz

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
6	III	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: wykład 15 h, ćwiczenia/laboratorium 15 h.			
Cel przedmiotu/modułu: Nabywanie umiejętności analizowania szeregów czasowych oraz ich prognozowania.			
Wymagania wstępne: Znajomość podstawowych pojęć ekonomicznych Stosowanie metod z przedmiotu Matematyka i Statystyka.			
Efekty kształcenia: WIEDZA: Znajomość metod analizy szeregów czasowych oraz dokonywania na ich podstawie prognoz za pomocą zestawu metod predykcyjnych. UMIEJĘTNOŚCI: Umiejętność wykorzystania arkuszy kalkulacyjnych do wykonywania, analizy i weryfikacji prognoz ekonomicznych, marketingowych i finansowych. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student jest gotów uczestniczyć w przygotowaniu projektów gospodarczych z wykorzystaniem nabytych kompetencji predykcyjnych oraz weryfikować ryzyko otoczenia z pomocą poznanych narzędzi.			
Stosowane metody dydaktyczne: - wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej - ćwiczenia - praca indywidualna w laboratorium komputerowym.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: <ol style="list-style-type: none"> 1. Wskaźniki dynamiki. 2. Podstawy teorii procesów stochastycznych. 3. Struktura ekonomicznego szeregu czasowego. Miary oceny trafności prognoz. 4. Analiza trendu. Średnie ruchome. Trend liniowy, wielomianowy, wykładniczy. Ekstrapolacja trendu. 5. Analiza struktury harmonicznej szeregu czasowego. Funkcja autokorelacji i korelacji cząstkowej. 6. Model szeregu czasowego z wykorzystaniem zmiennych zero-jedynkowych. 7. Klasyczne modele autoregresji. 8. Wyrównywanie wykładnicze. 9. Modele ARIMA. 10. Predykcja z uwzględnieniem wahań periodycznych – metoda trendów jednoimiennych okresów oraz metoda wskaźnikowa. sezonowości. 11. Prognozowanie na podstawie modeli adaptacyjnych – metoda Holta.			
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia: Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć; kolokwium końcowe. Egzamin – test końcowy.			
Formy i warunki zaliczenia: Wykłady – zdanie egzaminu pisemnego w formie testu. Ćwiczenia – ocena na podstawie pisemnego kolokwium z wykorzystaniem technik komputerowych.			

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

Zeliaś A., Pawełek B., Wanat S., *Prognozowanie ekonomiczne – teoria, przykłady, zadania*, PWN 2022.

Kot S. M., Jakubowski J., Sokołowski A., *Statystyka podręcznik dla studiów ekonomicznych*, Difin 2007.

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 30 godz.
- przygotowanie do zajęć: 20 godz.
- studiowanie literatury: 30 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 60 godz.
- konsultacje – 10 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 150 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Programowanie rozwoju Unii Europejskiej

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot kierunkowy

Osoby prowadzące: prof. dr hab. Andrzej Prusek, mgr Anna Groele

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
4	III	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: wykład 15 h, ćwiczenia 15h			
Cel przedmiotu/modułu: Nabycie wiedzy i kompetencji w zakresie programowania rozwoju UE i Polski oraz nabycie umiejętności konstruowania wybranymi metodami strategii rozwoju.			
Wymagania wstępne: Posiadanie podstawowej wiedzy ekonomicznej i zakresu polityki rozwoju.			
Efekty kształcenia: WIEDZA: Studenci będą posiadali wiedzę i kompetencje w zakresie programowania rozwoju Unii Europejskiej i Polski. Poznają cele, priorytety i działania krajowych programów operacyjnych oraz programów regionalnych. UMIEJĘTNOŚCI: W oparciu o znajomość krajowych programów operacyjnych oraz programów regionalnych student potrafi analizować dane empiryczne z zakresu możliwości i źródeł finansowania projektów rozwojowych z funduszy i programów UE, dokonuje porównania i wyciąga wnioski z analizy specyficznych cech regionów w Polsce i potrafi dobrać odpowiednie instrumenty wsparcia finansowego. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student jest gotów współpracować w zespole, w sposób właściwy komunikuje się z otoczeniem, potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy dokonując właściwego wyboru najkorzystniejszej formy wsparcia w opracowaniu i wdrażaniu strategii rozwoju, jest otwarty na uczestniczenie w przygotowywaniu strategii, związanych z rozwojem społeczno-ekonomicznym, regionalnym i lokalnym.			
Stosowane metody dydaktyczne: wykłady, samodzielna analiza polskich i europejskich strategii i programów rozwoju niezbędnych do opracowania i obrony referatu, ćwiczenia audytoryjne: rozwiązywanie przykładów i zadań.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: <ol style="list-style-type: none"> 1. Programowanie, jego istota. Definicje programowania, cel i funkcje, etapy programowania. Programowanie społeczno-ekonomiczne oraz finansowe. Metodyka procesu programowania społeczno-gospodarczego. Cele programowania społeczno-ekonomicznego. Perspektywa finansowa UE. Znaczenie programowania warunkach integracji europejskiej. Programowanie strategiczne. Foresighting. Metodyka programowani rozwoju w UE. 2. Uwarunkowania i ocena realizacji Strategii Lizbońskiej. Cele, instrumenty i podmioty realizujące Strategię Lizbońską. 3. Strategia EUROPA 2020 i jej założenia. Cele i priorytety Strategii Europa 2020. Ocena możliwości jej realizacji w warunkach pokryzysowych. 4. Europejska polityka spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej. 5. Założenia Strategii Rozwoju Kraju 2020. 6. Strategia na rzecz odpowiedzialnego rozwoju.			

7. Krajowe programy operacyjne – cele, priorytety, działania. Ocena potencjalnych szans rozwoju. Możliwości pozyskania środków na cele rozwojowe.
8. Programy regionalne – cele, priorytety, działania. Ocena potencjalnych szans rozwoju. Możliwości pozyskania środków na cele rozwojowe.

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia:

Ocena napisanego referatu.

Ocena poszczególnych zadań i ćwiczeń wykonywanych na zajęciach.

Aktywność na zajęciach.

Formy i warunki zaliczenia:

Zaliczony egzamin na podstawie referatu, zaliczenie ćwiczeń na ocenę.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

1. Problemy i efekty polityki spójności w polskich regionach, [red.] A. Prusek, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Kraków 2009.
2. Kudelko J., Prusek A., Zieliński K., Europejska polityka spójności oraz jej efekty Polsce, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Kraków 2010.
3. Lisiński M., Metody planowania strategicznego, PWE Warszawa 2004,
4. Strzelecki Z. (red.), Gospodarka regionalna i lokalna, PWN Warszawa 2009.
5. Szewczuk A., Kogut-Jaworska M., Ziolo M., Rozwój lokalny i regionalny. Teoria i praktyka, Wyd. C.H. Beck, Warszawa 2011.
6. Strony internetowe www.mr.gov.pl
7. Skica Tomasz, Wpływ polityki gmin na rozwój lokalny Oficyna Wydawnicza ASPRA 2020
8. Sienkiewicz Mariusz Wiktor, Innowacyjny wymiar współczesnej polityki rozwoju lokalnego UMCS 2019.

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 30 godz.
- przygotowanie do zajęć: 10 godz.
- studiowanie literatury: 20 godz.
- przygotowanie projektu, eseju itp.: 20 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 10 godz.
- konsultacje – 10 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 100 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: **Logistyka zaopatrzenia i dystrybucji**

Kierunek: **Ekonomia**

Rodzaj modułu: **Przedmiot specjalnościowy**

Osoby prowadzące: **mgr inż. Konrad Zieliński**

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
2	II	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: Ćwiczenia 15 godzin			
Cel przedmiotu/modułu: Kształcenie umiejętności z zakresu logistyki zaopatrzenia i dystrybucji ze szczególnym uwzględnieniem metod odnawiania zapasów i strategii dystrybucji.			
Wymagania wstępne: <ul style="list-style-type: none"> • Podstawowa wiedza z zakresu zarządzania, ekonomii oraz logistyki i zarządzania łańcuchem dostaw. • Student posiada umiejętność samokształcenia.			
Efekty kształcenia: Student: WIEDZA: <ul style="list-style-type: none"> • Zna i rozumie istotę logistyki zaopatrzenia. • Zna i rozumie wybrane metody odnawiania zapasów. • Zna i rozumie istotę logistyki dystrybucji. UMIEJĘTNOŚCI: <ul style="list-style-type: none"> • Potrafi dokonać obliczeń i zastosować wybrane metody odnawiania zapasów. • Potrafi obliczyć ekonomiczną wielkość zamówienia. • Potrafi dokonać właściwego wyboru strategii dystrybucji i kanałów dystrybucji dla działalności różnych podmiotów gospodarczych. • Potrafi rozwiązywać proste zadania i problemy decyzyjne w obszarze logistyki zaopatrzenia i dystrybucji. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: <ul style="list-style-type: none"> • Student analizuje sytuacje problemowe i formułuje samodzielne wnioski. • Student jest gotów pracować w grupie.			
Stosowane metody dydaktyczne: <ul style="list-style-type: none"> • Wykład • Ćwiczenia problemowe			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: <ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie logistyki. 2. Podział fazowy logistyki. 3. Wprowadzenie do logistyki zaopatrzenia. 4. Znaczenie logistyki zaopatrzenia w systemie logistycznym firmy. 5. Wpływ zarządzania zaopatrzeniem na jakość produktu i tworzenie wartości. 6. Koszty odnawiania zapasów. 7. Statyczne metody odnawiania zapasów. 8. Dynamiczne metody odnawiania zapasów. 9. Ekonomiczna wielkość zamówienia. 10. Wprowadzenie do logistyki dystrybucji.			

<p>11. Kanały dystrybucji. 12. Strategie dystrybucji.</p>
<p>Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia: Obserwacja i weryfikacja poprawności wykonywanych zadań.</p>
<p>Formy i warunki zaliczenia: Kolokwium zaliczeniowe w formie pisemnej.</p>
<p>Literatura podstawowa i uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Logistyka, red. Klepacki B., CeDeWu, 2021. 2. Krawczyk S., Podstawy logistyki. Wydanie II zmienione i poszerzone, CeDeWu, 2020. 3. Pacana A., Zimon D., Zimon G., Wybrane metody zarządzania logistycznego, Oficyna Wydawnicza Politechniki Rzeszowskiej, 2018. 4. Szymonik A., Nowak I., Współczesna logistyka, Difin, 2017. 5. Blaik P., Logistyka – Koncepcja zintegrowanego zarządzania, PWE, 2016. 6. Kauf S., Płaczek E., Sadowski A., Szoltysek J., Twaróg S., Vademecum Logistyki, Difin, 2016.
<p>Sposób określenia liczby punktów ECTS: Nakład pracy studenta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zajęcia dydaktyczne: 15 godz. • przygotowanie do zajęć: 5 godz. • studiowanie literatury: 15 godz. • przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 15 godz. <p>Łączny nakład pracy studenta: 50 godz.</p>

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Techniki negocjacji

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoby prowadzące: dr Wojciech Pająk

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
2	II	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski

Forma zajęć i liczba godzin: Ćwiczenia 15 h

• **Cel przedmiotu/modułu:** przekazanie podstawowych pojęć z zakresu negocjacji i stosowanych technik negocjacji; operacjonalizacja pojęć dotyczących technik negocjacji; kształtowanie właściwych zachowań podczas pracy w grupie.

Wymagania wstępne: brak

Efekty kształcenia:

WIEDZA:

Student zna i rozumie problematykę dotyczącą technik negocjacji

UMIEJĘTNOŚCI:

Student potrafi na podstawie danych rozwiązywać problemy dotyczące stosowania technik negocjacji

KOMPETENCJE SPOŁECZNE:

Student jest gotów, analizując studia przypadków, dokonać krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści w rozwiązywaniu problemów praktycznych

Stosowane metody dydaktyczne:

Wykład audytoryjny. Prezentacja. Analiza przypadku. Praca w grupach.

Treści kształcenia i zawartość tematyczna:

Pojęcie i istota negocjacji. Warunki podjęcia (rozpoczęcia) negocjacji. Czynniki mające wpływ na niepodjęcie negocjacji. Poziomy negocjacji. Fazy procesu negocjacji. Style prowadzenia negocjacji wynikające z pozycji negocjacyjnej. Style negocjacji uwarunkowane kulturowo. Typy negocjacji względu na efekty. Pojęcie konfliktu i istota konfliktu. Typy konfliktów. Skutki konfliktu. Funkcje konfliktu. Czynniki wpływające na dynamikę konfliktu. Poziomy występowania konfliktów. Fazy konfliktu. Proces rozwiązywania konfliktu. Techniki rozwiązywania konfliktów.

Pojęcie i istota planowania negocjacji. Metodyka planowania negocjacji. Metody i techniki wykorzystywane podczas czynności merytorycznych planowania negocjacji. Wykorzystanie metody BATNA (Best Alternative To a Negotiated Agreement) w procesie planowania negocjacji. Metody i techniki wykorzystywane podczas czynności organizacyjno-technicznych planowania negocjacji.

Pojęcie i istota technik prowadzenia negocjacji. Funkcje technik prowadzenia negocjacji. Techniki kształtowania sytuacji negocjacyjnej. Techniki sterowania przebiegiem negocjacji. Techniki manipulacji psychologicznej. Kryteria doboru technik prowadzenia negocjacji. Zasady doboru i stosowania kontrtechnik prowadzenia negocjacji.

Pojęcie i istota negocjacji wielostronnych. Cele negocjacji wielostronnych. Negocjacje dwustronne a negocjacje wielostronne. Złożoność negocjacji wielostronnych. Metoda wyodrębniania strategii bazowych negocjacji wielostronnych. Pojęcie i istota koalicji w negocjacjach wielostronnych. Cele koalicji podczas negocjacji wielostronnych. Charakterystyka koalicji jako strategii współdziałania. Metoda tworzenia koalicji podczas negocjacji wielostronnych. Model rozwoju koalicji. Zasady

działania koalicji. Metody ustalania kolejności prowadzenia rozmów koalicyjnych. Taktyki stosowane przez uczestników koalicji. Problemy związane z działaniem koalicji i techniki ich rozwiązywania. Pojęcie i istota aliansu strategicznego. Cele tworzenia aliansów strategicznych. Typy aliansów strategicznych. Cykl życia aliansu strategicznego. Negocjacje wielostronne podczas tworzenia i rozwoju aliansu strategicznego.

Pojęcie i istota oceny negocjacji. Rodzaje oceny negocjacji. Zasady przeprowadzania oceny negocjacji. System oceny negocjacji. Metody analizy i oceny negocjacji. Techniki szczegółowe oceny negocjacji. Analiza porównawcza efektów negocjacji. Technika oceny procesu negocjacji. Technika oceny zasobów i środowiska negocjacji.

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia:

- Student zna i rozumie problematykę dotyczącą technik negocjacji – egzamin testowy
- Student potrafi na podstawie danych rozwiązywać problemy dotyczące stosowania technik negocjacji – projekty zespołowe
- Student jest gotów, analizując studia przypadków, dokonać krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści w rozwiązywaniu problemów praktycznych – projekty zespołowe

Formy i warunki zaliczenia:

Zaliczenie projektów zespołowych.

Zaliczenie testowe.

Średnia z ocen projektów i oceny z zaliczenia.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

1. Nęcki Z., Negocjacje w biznesie, Wydawnictwo Profesjonalnej Szkoły Biznesu, Kraków 1991
2. Lunden B., Rosell L., Techniki negocjacji - jak odnieść sukces w negocjacjach, Wydawnictwo BL Info Polska, Gdańsk 2003
3. Roszkowska E., Wybrane modele negocjacji, Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok 2011

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 15 godz.
- przygotowanie do zajęć: 10 godz.
- studiowanie literatury: 10 godz.
- przygotowanie projektu, eseju itp.: 5 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 10 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 50 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Bankowość

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy.

Osoby prowadzące: dr Marek Mróz

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
3	II	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: ćwiczenia 15 h.			
Cel przedmiotu/modułu: Zapoznanie studentów z funkcjonowaniem systemu bankowego w Polsce			
Wymagania wstępne: Wiedza z przedmiotu finanse publiczne i rynki finansowe			
Efekty kształcenia: WIEDZA: Wiedza dotycząca elementów i funkcjonowania systemu bankowego w Polsce. UMIEJĘTNOŚCI: Umiejętność analizy produktów sektora bankowego w Polsce. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student jest gotów do krytycznego myślenia przy ocenie oferty bankowej. Jest gotów implementować wiedzę do analizy funkcjonowania sektora bankowego.			
Stosowane metody dydaktyczne: - wykład, studia przypadków, panel dyskusyjny			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: <ol style="list-style-type: none"> 1. Teoretyczne podstawy finansów (pojęcia podstawowe, klasyfikacja zjawisk finansowych w przekrojach podmiotowym i przedmiotowym, funkcje finansów). 2. System finansowy i jego struktura. 3. Rola pieniądza w systemie bankowym. 4. Znaczenie i funkcja banków w systemie finansowym. 5. Ewolucja struktury systemu bankowego w Polsce i jego podstawy prawne (Bank Centralny i Rada Polityki Pieniężnej, banki operacyjne, banki spółdzielcze, kasy oszczędnościowo-kredytowe, nadzór bankowy). 6. Charakterystyka wybranych aspektów działalności banków komercyjnych (czynności bankowe, aktywne i pasywne operacje bankowe: depozytowe produkty bankowe, kredytowe produkty bankowe, rozliczenia pieniężne w działalności banków). 7. Dostosowanie polskiego systemu bankowego do funkcjonowania w Unii Europejskiej.			
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia: Napisanie referatu z bankowości..			
Formy i warunki zaliczenia: Zaliczenie na podstawie prac.			
Literatura podstawowa: <ol style="list-style-type: none"> 1) <i>Świat bankowości</i> (red. nauk. M. Zaleska), Difin, Warszawa 2018. 2) Iwanicz-Drozdowska M., Jaworski W.L., Szelańska A., Zawadzka B., <i>Bankowość. Instytucje. Operacje. Zarządzanie</i>, Poltext, Warszawa 2018. 3) Rothbard M.N., <i>Tajniki bankowości. Fundamenty pieniądza, bankowości depozytowej, kredytowej i centralnej</i>. Podręcznik akademicki, Fijorr Publishing, Chicago-Warszawa 2007 i wznowione 2022 4) Bołoz M., <i>Podstawy bankowości</i>, CeDeWu, Warszawa 2022.			

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 15 godz.
- przygotowanie do zajęć: 15 godz.
- studiowanie literatury: 15 godz.
- przygotowanie projektu, eseju itp.: 15 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 15 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 75 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: **Internacjonalizacja i globalizacja przedsiębiorstw**

Kierunek: **Ekonomia**

Rodzaj modułu: **Przedmiot specjalnościowy**

Osoby prowadzące: **dr Andrzej Skowron**

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
3	III	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski

Forma zajęć i liczba godzin: Ćwiczenia 15 godzin

Cel przedmiotu/modułu:

Przedstawienie procesów internacjonalizacji i globalizacji jako dwóch kluczowych zjawisk współczesnej gospodarki światowej z uwzględnieniem uwarunkowań i implikacji.

Wymagania wstępne:

W zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji student posiada podstawową wiedzę z zakresu mikroekonomii, podstaw makroekonomii i międzynarodowych stosunków gospodarczych;

Efekty kształcenia:

WIEDZA:

Student potrafi zdefiniować istotę i współzależność pomiędzy internacjonalizacją przedsiębiorstw, a procesem globalizacji.

Student definiuje podstawowe kategorie ekonomiczne odnoszące się do działalności przedsiębiorstwa na rynkach międzynarodowych;

Student rozpoznaje formy internacjonalizacji przedsiębiorstwa;

Student opisuje procesy integracji i globalizacji w odniesieniu do działalności przedsiębiorstwa międzynarodowego.

UMIEJĘTNOŚCI:

Student powinien posiadać umiejętności umożliwiające właściwe opisywanie i analizowanie zachodzących zmian we współczesnej gospodarce światowej;

Student analizuje procesy zachodzące w zakresie działalności przedsiębiorstwa na rynku międzynarodowym.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE:

Student rozumie potrzebę uczenia się i uzupełniania wiedzy;

Student jest gotów pracować w grupie.

Stosowane metody dydaktyczne:

Wykład prowadzony metodą tradycyjną z elementami prezentacji tematycznej z wykorzystaniem technik multimedialnych; dyskusja, analiza przypadku; praca zespołowa.

Treści kształcenia i zawartość tematyczna:

1. Pojęcie internacjonalizacji i globalizacji.
2. Motywy internacjonalizacji i globalizacji.
3. Uwarunkowania i przyczyny internacjonalizacji przedsiębiorstwa.
4. Rynki międzynarodowe – istota rynków międzynarodowych, ich klasyfikacja i charakterystyka funkcjonalna.
5. Teoretyczne podstawy internacjonalizacji przedsiębiorstwa.
6. Strategie internacjonalizacji przedsiębiorstwa.

7. Formy internacjonalizacji i globalizacji przedsiębiorstwa.
8. Internacjonalizacja polskich przedsiębiorstw (MŚP):
  - wsparcie instytucjonalne;
  - usługi doradcze;
  - modele biznesowe;
  - projekty;
  - źródła finansowania;
  - przykłady.

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia:

W trakcie wykładu mogą zostać zastosowane dodatkowe metody prowadzenia zajęć jak np. dyskusja moderowana, analiza przypadku, itp. ułatwiające podnoszenie poziomu wiedzy i kompetencji studentów (umiejętności dokonywania analiz, udział w dyskusji).

Formy i warunki zaliczenia:

Ustna forma zaliczenia. Zaliczenie przedmiotu – pozytywna ocena z indywidualnej rozmowy z tematyki przedstawianej podczas wykładów, tj. omówienie wybranego problemu, skorygowana o ocenę aktywności na zajęciach, w tym aktywny udział w dyskusji moderowanej.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

Gospodarka światowa w warunkach globalizacji i regionalizacji rynków, red. S. Miklaszewski, E. Molendowski, Warszawa 2009.

R. Orłowska, K. Żołądkiewicz, *Globalizacja i regionalizacja w gospodarce światowej*, PWE, Warszawa 2012.

K. Wach, *Europeizacja małych i średnich przedsiębiorstw*, PWN, Warszawa 2012

J. Rymarczyk, *Internacjonalizacja i globalizacja przedsiębiorstwa*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2004.

J. Czupiał, *Przedsiębiorstwo międzynarodowe*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego, Wrocław 2011.

Z. Malara, *Przedsiębiorstwo w globalnej gospodarce. Wyzwania współczesności*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006.

E. Oziewicz, *Przemiany we współczesnej gospodarce światowej*, PWE, Warszawa 2006.

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 15 godz.
- przygotowanie do zajęć: 10 godz.
- studiowanie literatury: 25 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 25 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 75 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Rachunkowość zarządcza

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoby prowadzące: dr Paulina Filip, mgr Anna Groele

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
5	III	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski

Forma zajęć i liczba godzin: wykłady 15 h, ćwiczenia 15 h

Cel przedmiotu/modułu: Celem przedmiotu jest przybliżenie problematyki zasad, metod i narzędzi rachunkowości w kontekście poszczególnych funkcji zarządzania na poziomie operacyjnym i strategicznym. Wiele miejsca poświęcono problematyce kosztów, które są jednym z podstawowych obszarów zainteresowania zarządzających również w sytuacjach kryzysowych.

Zasadnicze cele wspólne dla wykładów i ćwiczeń:

- prezentacja istoty rachunkowości zarządczej strategicznej i operacyjnej
- prezentacja klasyfikacji kosztów dla potrzeb zarządzania,
- prezentacja systemów rachunku kosztów; pełnych i zmiennych,
- wypracowanie umiejętności w zakresie ewidencji i rozliczania kosztów produkcji oraz kosztów w czasie,
- wypracowanie umiejętności interpretacji danych związanych kalkulacją kosztów wyrobów wg różnych metod
- wypracowanie umiejętności analizy prognozy rentowności w zarządzaniu bieżącym oraz szacowania zmiennych koniecznych do oceny efektywności decyzji długookresowych.

Wymagania wstępne: Pozytywne zaliczenie z rachunkowości wskazujące na posiadanie podstawowej wiedzy w zakresie istoty i roli rachunkowości zarządczej w procesie kierowania przedsiębiorstwem oraz umiejętności klasyfikacji kosztów na potrzeby zarządzania.

Efekty kształcenia: Student:

WIEDZA:

Wymienia i opisuje koncepcje strategicznej i operacyjnej rachunkowości zarządczej
Charakteryzuje koszty, systemy rachunku kosztów oraz metody kalkulacji kosztów
Rozpoznaje wzajemne powiązania i zależności między ewidencją rozliczaniem i kalkulacją kosztów.

UMIEJĘTNOŚCI:

Przedstawia opinię na temat roli rachunkowości zarządczej w podejmowaniu decyzji krótko i długookresowych
Przewiduje reakcję kosztów względem rozmiarów produkcji oraz efektywne wykorzystanie zasobów produkcyjnych.
Wykonuje proste metody kalkulacji kosztów jednostkowych produktów na różnych etapach i fazach produkcji.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE:

Jest gotów do krytycznego myślenia dotyczącego sytuacji firmy w oparciu o narzędzia rachunkowości zarządczej. Jest gotów o odpowiedzialnego wykonywania swojej roli zawodowej związanej z identyfikacją sytuacji ekonomicznej i ryzyka finansowego formy.

Stosowane metody dydaktyczne:

Wykład z prezentacją multimedialną. Ćwiczenia obejmują dyskusję moderowaną, rozwiązywanie zadań, analizę studium przypadku.

Treści kształcenia i zawartość tematyczna:

Wprowadzenie do tematyki rachunkowości zarządczej – istota, funkcje, koncepcje.
Charakterystyka i powiązanie strategicznej i operacyjnej rachunkowości zarządczej – rola w procesie kierowania przedsiębiorstwem.

Koszty i systemy rachunku kosztów – klasyfikacja, istota, zadania oraz wpływ systemu rachunku kosztów na wynik finansowy.

Rachunkowość jako system informacji a zrównoważony wzrost przedsiębiorstwa. Strategia płynności finansowej w zrównoważonej karcie wyników.

Metody kalkulacji – podział, charakterystyka, zastosowanie w praktyce .

Rachunkowość zarządcza w decyzjach krótko i długookresowych – wykorzystanie analizy prognozy rentowności w zarządzaniu bieżącym, dźwignia operacyjna, instrumenty oceny efektywności, szacowanie zmiennych koniecznych do oceny efektywności decyzji długookresowych

Koszty i wydatki - pojęcie, definicje, podział, metody badań i ustalania zmienności kosztów i ich reakcje względem rozmiarów produkcji .

Rachunek kosztów pełnych i zmiennych – zasady wyceny zapasów produktów i zasady ustalania wyniku finansowego .

Kalkulacji kosztu wytworzenia produktu –metody kalkulacji, ustalanie ceny produktu finalnego metodami kosztowymi, tworzenie formuł cenowych .

Analiza prognozy rentowności – wykorzystanie w zarządzaniu bieżącym, analizy rentowności jedno i wieloasortymentowej.

Podstawy podejmowania decyzji długookresowych- inwestycje i metody ich predykcji.

Strategia podatkowa przedsiębiorstwa – istota strategii, znaczenie rachunkowości w zarządzaniu podatkami, zarządzanie ryzykiem podatkowym obciążenia podatkowe w decyzjach strategicznych.

Rachunkowość zarządcza a controlling- wykorzystywanie rachunkowości zarządczej na potrzeby controllingu, kontrola a controlling..

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia:

Aktywność w trakcie zajęć; kolokwium, egzamin obejmujący odpowiedź na pytania, rozwiązywanie zadań oraz testu.

Formy i warunki zaliczenia:

Pisemna forma zaliczenia.

Zaliczenie pisemnego egzaminu.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

A.Karwańska, Rachunkowość zarządcza i rachunek kosztów w systemie informatycznym przedsiębiorstwa, Difin, Warszawa 2019

A.Jaruga , P. Kabalski, A. Szychta, Rachunkowość zarządcza-podręcznik akademicki, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2018

E. Nowak, R. Piechota, M. Wierziński, Rachunek kosztów w zarządzaniu przedsiębiorstwem, PWE, Warszawa 2019

A. Kamela-Sowińska(red), Rachunkowość zarządcza, Poznań : Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego, Poznań 2019

S. Sojak Rachunkowość zarządcza i rachunek kosztów. T. 1, Toruń : Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa. Stowarzyszenie Wyższej Użyteczności "Dom Organizatora", 2021

J.Rutkowska, Rachunek kosztów i rachunkowość zarządcza : Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2022

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 30 godz.
- przygotowanie do zajęć: 25 godz.
- studiowanie literatury: 40 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 30 godz.

Łączny nakład pracy studenta: godz. 125

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Zarządzanie jakością

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoby prowadzące: mgr Olimpia Niziolek

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
3	III	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski

Forma zajęć i liczba godzin: Ćwiczenia 15 h.

Cel przedmiotu/modułu:

C1 – Zapoznanie z istotą i ewolucją jakości .

C2 – Poznanie wpływu 14 zasad Deminga na zasady zarządzania jakością.

C3 – Poznanie zasad planowania jakości z uwzględnieniem kosztów złej jakości

C4 – Poznanie roli zarządzania procesowego i ciągłego doskonalenia.

C5 – Poznanie metod identyfikacji i analizy problemów.

Wymagania wstępne:

1- Znajomość podstawowych zagadnień z zarządzania

Efekty kształcenia: Student:

WIEDZA:

- zna zasady zarządzania jakością
- zna zasady transferowania strategii i celów organizacyjnych na pracowników i procesy w organizacji
- zna koncepcje TQM, Lean Management, Kaizen
- potrafi identyfikować procesy kluczowe i wspierające
- zna metody szacowania ryzyka w procesach
- zna metody analizy przyczyn źródłowych problemów (PDCA, RCA, 8D)
- zna narzędzia jakościowe stosowane w analizach przyczyn źródłowych (Burza mózgów, Ishikawa, 5xWhy)

UMIEJĘTNOŚCI:

- potrafi zbudować SIPOC dla organizacji
- potrafi wykorzystać analizę SWOT i kostkę ryzyka do oceny ryzyka w procesach
- potrafi przeprowadzić analizę przyczyn źródłowych metodą 8D

KOMPETENCJE SPOŁECZNE:

- jest gotów współpracować z różnymi szczeblami organizacji celem budowania spójnego systemu doskonalenia jakości

Stosowane metody dydaktyczne:

wykład, ćwiczenia, prezentacja multimedialna, dyskusja, analiza wybranych przypadków, analiza dokumentów

Treści kształcenia i zawartość tematyczna:

1. Wprowadzenie do Jakości

2. Rozwój jakości - od kontroli jakości do TQM
3. Podejście procesowe i podejście oparte na ryzyku
4. Planowanie jakości z uwzględnieniem kosztów złej jakości
5. Jak doskonalić jakość - rola rozwiązywania problemów i doskonalenia - procesy PDCA, RCA, narzędzia 5W2H, Ishikawa, 5xWhy, kostka ryzyka, macierz Eisenhowera)
6. Kształtowanie jakości w strategii organizacji – Polityka Jakości, Plany Doskonalenia, Otoczenie Organizacji
7. Rola Menedżera Jakości
8. Audit procesów
9. Budowanie kultury TQM

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia:

Test zaliczeniowy. 12 pytań jednokrotnego wyboru. Minimum na zaliczenie przedmiotu – 50%.

Formy i warunki zaliczenia:

Zaliczenie na podstawie testu zaliczeniowego.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

- Andrzej Jacek Blikle, *Doktryna Jakości. Rzecz o turkusowej samoorganizacji.*
- John Shook, *Zarządzać znaczy uczyć.*
- Jon Miller, Mike Wróblewski, Jaime Villafuerte, *Kultura Kaizen*
- Krzysztof Dobrowolski, *Problem Solving jest dla ludzi.*
- Tomasz Greber, *FMEA*
- Zbigniew Huber, *Analiza FMEA Procesu: Kawa na ławę*
- Stanisław Tkaczyk, Ewa Kowalska-Napora, *Strategia Zarządzania Jakością*
- Sławomir Wawak, *Zarządzanie jakością. Teoria i praktyka*

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 15 godz.
- przygotowanie do zajęć: 10 godz.
- studiowanie literatury: 25 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 25 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 75 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Lean management

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoby prowadzące: dr inż. Bogdan Ostrowski, mgr Olimpia Niziołek

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
4	III	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: wykład 15 h, ćwiczenia 25 h.			
Cel przedmiotu/modułu: Zapoznanie studentów z koncepcją, metodyką i praktyką wdrażania lean management, uważaną obecnie za jedną z najbardziej efektywnych metod doskonalenia współczesnych przedsiębiorstw.			
Wymagania wstępne: brak			
Efekty kształcenia: <ul style="list-style-type: none"> • WIEDZA:<ul style="list-style-type: none"> • Student nabywa wiedzę z zakresu uwarunkowań restrukturyzacji przedsiębiorstw, założeń koncepcji lean management oraz metodyki wdrażania koncepcji w przedsiębiorstwach. • UMIEJĘTNOŚCI: Student potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę przy projektowaniu zastosowań lean management w procesach restrukturyzacji przedsiębiorstw. • KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student wykazuje kreatywność w zakresie projektowania implementacji koncepcji w praktyce			
Stosowane metody dydaktyczne: <ul style="list-style-type: none"> - wykład - metoda projektu			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: <ol style="list-style-type: none"> 1. Istota rozwoju przedsiębiorstwa. 2. Przesłanki i cele restrukturyzacji. 3. Współczesne uwarunkowania restrukturyzacji. 4. Obszary restrukturyzacji przedsiębiorstwa. 5. Geneza lean management. 6. Pojęcie i zasady lean management. 7. Lean management a inne koncepcje doskonalenia przedsiębiorstwa. 8. Kierunki rozwoju i zastosowania lean management. 9. Przesłanki zastosowania lean management do restrukturyzacji przedsiębiorstwa. 10. Poziom lean management jako determinanta efektów restrukturyzacji przedsiębiorstwa. 11. Strategia restrukturyzacji przedsiębiorstwa poprzez zastosowanie lean management. 12. Organizacyjne uwarunkowania skutecznego wykorzystania lean management. 13. Koncepcje metodyczne restrukturyzacji przedsiębiorstwa. 14. Metodyki wdrażania lean management w przedsiębiorstwie. 15. Model stosowania lean management. 16. Metody i techniki pomocnicze wykorzystywane modelu. 17. Kierunki wykorzystania lean management w przedsiębiorstwie przemysłowym. 18. Dyrektywy warunkujące skuteczne stosowanie lean management. 19. Zalecenia praktyczne i wytyczne organizacyjne związane z procesem stosowania lean			

management.
20. Ocena przydatności lean management do restrukturyzacji przedsiębiorstwa.

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia:

- Przygotowanie i prezentacja projektu wdrożenia usprawnienia lean management, frekwencja.

Formy i warunki zaliczenia:

Prezentacje projektów.

Pozytywna ocena projektu i jego prezentacji.

Realizacja zadań podczas ćwiczeń.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

- M. Lisiński, B. Ostrowski, Lean management w restrukturyzacji przedsiębiorstwa, Antykwa, Kraków-Kluczbork 2006
- M. Imai, Gemba Kaizen – zdroworozsądkowe, niskokosztowe podejście do zarządzania, MT Biznes Sp. z o.o., Warszawa 2006
- J.K. Liker, Droga Toyoty – 14 zasad zarządzania wiodącej firmy produkcyjnej świata, MT Biznes Sp. z o.o., Warszawa 2004
- H. Ford, Dziś i jutro, ProdPress, Wrocław 2007
- J.P. Womack, D.T. Jones, Odchudzenie firm. Eliminacja marnotrawstwa kluczem do sukcesu, Centrum Informacji Menedżera, Warszawa kluczem do sukcesu, Centrum Informacji Menedżera, Warszawa 2001
- Jacek Kukiz, Narzędzia Lean podejście praktyczne, Warszawa 2018
- Jon Miller, Mike Wroblewski, Jaime Villafuerte, Kultura Kaizen, Budowanie i utrzymanie kultury ciągłego doskonalenia, Warszawa 2014
- M.Rother, J. Shook, Naucz się widzieć. Eliminacja marnotrawstwa poprzez mapowanie strumienia wartości, Wrocław 2009
- Robert Kagan, Małgorzata Jakubik, Na rozdrożach lean management, Wrocław 2019

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

- Nakład pracy studenta:
  - zajęcia dydaktyczne: 40 godz.
  - przygotowanie do zajęć: 10 godz.
  - studiowanie literatury: 15 godz.
  - przygotowanie projektu, eseju itp.: 15 godz.
  - przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 20 godz.
- Łączny nakład pracy studenta: 100 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Przygotowanie i zarządzanie projektami

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoby prowadzące: dr Tadeusz Matuszkiewicz, mgr Olimpia Niziołek

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
4	III	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski

Forma zajęć i liczba godzin: wykład 15 godzin, ćwiczenia 15 godzin.

Cel przedmiotu/modułu:

Zapoznanie studenta z zagadnieniami dotyczącymi metod zarządzania projektami, komunikacją interpersonalną w ramach pracy z w systemie projektowym, analizą mechanizmów oceny ryzyka projektu.

Wymagania wstępne:

Znajomość podstawowych zagadnień z zarządzania

Efekty kształcenia: Student:

WIEDZA:

- Nabyć wiedzy w zakresie metod zarządzania projektami.
- Poznać zakresu zadań kierownika projektu
- Nabyć wiedzy w zakresie budowania harmonogramu realizacji projektu
- Nabyć wiedzy w zakresie szacowania kosztów projektu
- Nabyć wiedzy w zakresie zasad doboru zespołu projektowego

UMIEJĘTNOŚCI:

Student potrafi:

- Budować harmonogram realizacji projektu
- Szacować koszty projektu
- Szacować ryzyka w projekcie
- Zarządzać zespołem projektowym
- Stosować technik monitorowania i sterowania projektem

KOMPETENCJE SPOŁECZNE:

Student jest gotów:

- współpracować z różnymi szczeblami organizacji celem realizacji projektu
- wykazywać kreatywność indywidualną

Stosowane metody dydaktyczne:

wykład, ćwiczenia, prezentacja multimedialna, realizacja projektu - dobór zespołu projektowego, tworzenie harmonogramu, wyznaczenie kamieni milowych, szacowanie kosztów, szacowanie ryzyk

Treści kształcenia i zawartość tematyczna:

Wykłady:

1. Pojęcie projektu.
2. Proces zarządzania projektami.
3. Planowanie projektu.
4. Szacowanie kosztów projektu.

5. Zarządzanie ryzykiem projektu.
6. Struktura organizacyjna zarządzania projektem.
7. Zarządzanie zespołem projektowym.

Ćwiczenia:

Zarządzanie projektami - wprowadzenie

- Różnica pomiędzy procesem a projektem
- Cykl życia projektu
- Metody zarządzania projektami – SCRUM i AGILE

Role i odpowiedzialności w projekcie

- Kierownik projektu – zakres zadań i odpowiedzialności
- Charakterystyka i rola zespołu projektowego
- Motywowanie zespołu projektowego

Zasady tworzenia planu projektowego / harmonogramu realizacji

- Karta projektu – składowe i sposób tworzenia
- Szacowanie kosztów projektu
- Zarządzanie czasem i zasobami
- Metody szacowania ryzyka w projekcie. Plan mitygacji.

Realizacja projektu

- Spotkania projektowe
- Zarządzanie czasem i zasobami – budowanie harmonogramu projektu
- Największe wyzwania w zakresie zarządzania projektami

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia:

Opracowanie karty projektu, harmonogramu projektu, oszacowanie kosztów i ryzyk – case study.
Egzamin ustny – odpowiedź na pytania.

Formy i warunki zaliczenia:

Zaliczenie ustne ćwiczeń na podstawie opracowanego harmonogramu projektu.

Zaliczenie egzaminu ustnego z teorii zarządzania projektami.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

- Nieto-Rodriguez Antonio, Harvard Business Review. *Podręcznik zarządzania projektami*
- Marek Pawlak, *Zarządzanie Projektami*
- Mariusz Chrapko, *Scrum. O zwinnym zarządzaniu projektami*. Wydanie II rozszerzone
- Larry Apke, *Understanding the Agile Manifesto*

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 30 godz.
- przygotowanie do zajęć: 10 godz.
- studiowanie literatury: 15 godz.

- przygotowanie projektu, eseju itp.: 30 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 15 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 100 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODRAKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Techniki twórczego myślenia

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoby prowadzące: dr Wojciech Pająk

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
2	III	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: ćwiczenia 15 h.			
Cel przedmiotu/modułu: Celem zajęć jest przekazanie wiedzy na temat rozwiązywania problemów o charakterze twórczym oraz procedur stosowania technik twórczego myślenia.			
Wymagania wstępne: brak			
Efekty kształcenia: WIEDZA: Student nabywa wiedzę dotyczącą: pojęcia i istoty metod heurystycznych, grupowego rozwiązywania problemów oraz stosowania technik twórczego myślenia. UMIEJĘTNOŚCI: Student potrafi zastosować techniki twórczego myślenia do rozwiązywania problemów kwalitatywnych. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Współpraca w zespole i kierowanie zespołem.			
Stosowane metody dydaktyczne: Wykład, ćwiczenia, studia przypadku.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: <ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcia heurystyki, inwentyki i innowatyki. Problemy o charakterze twórczym. Proces rozwiązywania problemów w znaczeniu psychologicznym. Proces rozwiązywania problemów w znaczeniu logiczno-metodologicznym. Fazy „mieszane” procesu rozwiązywania problemów. 2. Typy grup w organizacji. Proces kształtowania się grup. Cechy dojrzałej grupy. Czynniki zwiększające i zmniejszające spójność grupy. Zalety i wady grupowego rozwiązywania problemów. 3. Przyczyny powstawania barier w twórczym rozwiązywaniu problemów. Pojęcie fiksacji. Bariery w twórczym rozwiązywaniu problemów związane z jednostką. Przyczyny ograniczeń poziomu kreatywności w środowisku organizacji. 4. Burza mózgów. Przyczyny powstania metody burzy mózgów. Zasady burzy mózgów. Przebieg procesu poszukiwawczego w burzy mózgów. 5. Modyfikacje metody burzy mózgów. Jednoosobowa burza mózgów. Mieszana burza mózgów. Jednoczesne ocenianie. Phillips 66 Buzz Session. Metoda 635. Stop and go. 6. Technika Quick Think. Założenia techniki Quick Think. Reguły tworzenia zespołu. Sesja Quick Think. 7. Metoda synektyczna. Założenia metody synektycznej. Typy analogii. Zespół synektyczny. Cykl rozwiązywania problemu w metodzie synektycznej. Zasady przebiegu posiedzenia synektycznego. Metoda analogii Williama J.J. Gordona. 8. Przykłady metod intuicyjnych 9. Analiza morfologiczna. Reguły postępowania podczas analizy morfologicznej. Etapy i fazy postępowania w analizie morfologicznej. Zasady organizacji pracy podczas analizy morfologicznej. 10. Przykłady metod analitycznych. Analiza morfologiczna z zastosowaniem superpozycji. Macierz odkrycia A. Molesy. 			

11. Mapa myśli. Założenia mapy myśli. Zasady rysowania mapy myśli. Przykłady zastosowania mapy myśli.

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia:

Ocena wykonywanych ćwiczeń i rozwiązywania przypadków.

Formy i warunki zaliczenia:

Pozytywna ocena wykonywanych ćwiczeń i rozwiązań studiów przypadku.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

1. J. Antoszkiewicz, *Metody heurystyczne. Twórcze rozwiązywanie problemów*, PWE, Warszawa 1990.
2. Z. Martyniak, *Wstęp do inwentyki*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Krakowie, Kraków 1998.
3. T. Proctor, *Twórcze rozwiązywanie problemów*, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2022
4. T. Proctor, *Zarządzanie twórcze*, Gebethner&Ska, Warszawa 1998

Sposoby określania liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne : 15 godz.
- przygotowanie do zajęć: 5 godz.
- studiowanie literatury: 15 godz.
- przygotowanie projektu, eseju itp.: 10 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 0 godz.
- konsultacje – 5 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 50 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Zarządzanie strategiczne

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoby prowadzące: dr Tadeusz Matuszkiewicz, mgr Olimpia Niziolek

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
6	III	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski

Forma zajęć i liczba godzin: 15 h wykładu, 15 h ćwiczeń

Cel przedmiotu/modułu:

C1 – Poznanie zasad budowania strategii firmy

C2 – Poznanie metod i narzędzi analizy zasobów i kompetencji organizacji oraz jej otoczenia oraz identyfikowania i rozwiązywania problemów strategicznych.

C3 – Poznanie zasad formułowania założeń strategicznych rozwoju organizacji.

Wymagania wstępne:

Znajomość podstawowych zagadnień z zarządzania

Efekty kształcenia:

WIEDZA:

znajomość terminologii stosowanej w zarządzaniu strategicznym, rozumienie podstawowych zasad i prawidłowości występujących w zarządzaniu strategicznym, rozumienie istoty zarządzania strategicznego polegającej na osiągnięciu długoterminowej przewagi konkurencyjnej.

UMIEJĘTNOŚCI:

samodzielne opracowanie planu strategicznego i przeprowadzenie analizy strategicznej dla wybranej organizacji, wykorzystanie wiedzy teoretycznej do analizy sytuacji strategicznej przedsiębiorstwa i podjęcia właściwych decyzji strategicznych, wyrobienie odpowiednich umiejętności analitycznych i prognostycznych pozwalających na identyfikację, pomiar i ocenę czynników determinujących sytuację przedsiębiorstwa, umiejętność tworzenia stosownych analiz i raportów stanowiących podstawę do określenia celów organizacji i formułowania jej strategii, identyfikacja kluczowych problemów i obszarów wymagających podjęcia działań modyfikujących, umiejętność planistyczna konieczna do realizacji zakładanych celów.

KOMPETENCJE SPOLECZNE:

Student jest gotów pracować i współdziałać w grupie, jest gotów prawidłowo identyfikować i rozstrzygać dylematy związane z wykonywaniem zawodów menedżerskich, jest gotów przygotowywać projekty gospodarcze z uwzględnieniem wszelkich aspektów ekonomicznych, jest gotów wykorzystywać kompetencje z zakresu krytycznego myślenia, kształtuje się u studenta nastawienie na konieczność udoskonalania i uzupełniania nabytej wiedzy i umiejętności.

Stosowane metody dydaktyczne:

wykład, ćwiczenia, prezentacja multimedialna, dyskusja, analiza wybranych przypadków, analiza dokumentów

Treści kształcenia i zawartość tematyczna:

Geneza zarządzania strategicznego i jego istota

Zasady zarządzania strategicznego, kluczowe zadania i determinanty zarządzania strategicznego.

Istota strategii, cechy strategii, poziomy formułowania strategii, sposoby opracowania strategii, typologie strategii.

Wizja i misja organizacji

Modele zarządzania strategicznego,

<p>Metody stosowane w zarządzaniu strategicznym.</p> <p>Implementacja strategii.</p> <p>Analiza makrootoczenia i analiza otoczenia konkurencyjnego.</p> <p>Kształtowanie tożsamości firmy.</p> <p>Metody scenariuszowe.</p> <p>Mapy grup strategicznych, analiza barier wejścia i wyjścia.</p> <p>Analiza kluczowych czynników sukcesu.</p> <p>Macierz BCG</p> <p>Metody portfelowe.</p> <p>Kształtowanie strategii przedsiębiorstwa i podejmowanie decyzji strategicznych.</p>
<p>Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia:</p> <p>Realizacja ćwiczeń praktycznych w trakcie zajęć.</p>
<p>Formy i warunki zaliczenia:</p> <p>Zaliczenie realizowanych ćwiczeń i projektów.</p> <p>Egzamin ustny z teorii zarządzania strategicznego.</p>
<p>Literatura podstawowa i uzupełniająca:</p> <p>K. Obój, <i>Strategia organizacji</i>, PWE, Warszawa 1998.</p> <p>G. Gierszewska, M. Romanowska, <i>Analiza strategiczna przedsiębiorstwa</i>, PWE, Warszawa 2023</p> <p>Z. Pierścionek, <i>Strategie konkurencji i rozwoju przedsiębiorstwa</i>, PWE, Warszawa 2003</p> <p>A. Stabryła, <i>Zarządzanie strategiczne w teorii i praktyce</i>, PWN Warszawa 2000</p> <p>Stoner J.A.F., Wankel Ch., <i>Kierowanie</i>, PWE 2001</p> <p>Hubert Witczak, <i>Zarządzanie Strategiczne Przedsiębiorstwem</i></p> <p>Radek Drzewiecki, <i>Strategia Lean</i>.</p>
<p>Sposób określenia liczby punktów ECTS:</p> <p>Nakład pracy studenta:</p> <ul style="list-style-type: none">
• zajęcia dydaktyczne: 30 godz.
• przygotowanie do zajęć: 25 godz.
• studiowanie literatury: 60 godz.
• przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 30 godz.
• konsultacje –5 godz. <p>Łączny nakład pracy studenta: 150 godz.</p>

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Zarządzanie łańcuchami dostaw

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoby prowadzące: dr Wojciech Pająk

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
2	III	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski

Forma zajęć i liczba godzin: Ćwiczenia 15 h.

• **Cel przedmiotu/modułu:** przekazanie podstawowych pojęć z zakresu zarządzania łańcuchem dostaw; operacjonalizacja pojęć dotyczących zarządzania łańcuchem dostaw; kształtowanie właściwych zachowań podczas pracy w grupie

Wymagania wstępne: brak

Efekty kształcenia:

WIEDZA:

Student zna i rozumie problematykę dotyczącą zarządzania łańcuchem dostaw

UMIEJĘTNOŚCI:

Student potrafi na podstawie danych rozwiązywać problemy dotyczące zarządzania łańcuchem dostaw

KOMPETENCJE SPOŁECZNE:

Student jest gotów, analizując studia przypadków, dokonać krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści w rozwiązywaniu problemów praktycznych

Stosowane metody dydaktyczne:

Wykład audytoryjny. Prezentacja. Analiza przypadku. Praca w grupach.

Treści kształcenia i zawartość tematyczna:

Pojęcie łańcucha dostaw. Koncepcja zarządzania przedsiębiorstwem a koncepcja zarządzania łańcuchem dostaw. Ogniwia łańcucha dostaw. Zadania firm transportowo-spedycyjnych w łańcuchu dostaw. Zadania firm logistycznych w łańcuchu dostaw. Cele zarządzania łańcuchem dostaw. Zadania obszarów zarządzania łańcuchami dostaw. Typy zintegrowanych sieci produkcji w łańcuchu dostaw. Wymagania w stosunku do dostawców wynikające ze współpracy w łańcuchu dostaw. Zasady funkcjonowania i rozwoju łańcucha dostaw. Partnerstwo między ogniwami łańcucha dostaw. Funkcje zarządzania łańcuchem dostaw.

Zaopatrzenie jako funkcja zarządzania łańcuchem dostaw. Rola zaopatrzenia w kształtowaniu powiązań między uczestnikami łańcucha dostaw. Proces zaopatrzenia. Wybór "make or buy". Wybór strategii zaopatrzenia w ramach łańcucha dostaw. Zarządzanie zapasami zaopatrzeniowymi w ramach łańcucha dostaw. Klasyfikacja zapasów za pomocą analizy ABC i analizy XYZ.

Transport jako funkcja zarządzania łańcuchem dostaw. Podatność transportowa ładunków. Gałęzie transportu. Wybór gałęzi transportu i przewoźnika.

Magazynowanie jako funkcja zarządzania łańcuchem dostaw. Funkcje logistyczne magazynów. Decyzje dotyczące magazynowania. Czynniki decydujące o wielkości magazynów. Określanie zapotrzebowania na przestrzeń magazynową. Czynniki decydujące o wyborze formy własności magazynu. Magazyn kontraktowy. Pakiet usług logistycznych magazynów kontraktowych.

Manipulacje materiałami jako funkcja zarządzania łańcuchem dostaw. Czynniki mające wpływ na sposób manipulacji materiałami. Zasady manipulacji materiałami. Sprzęt do manipulacji materiałami i urządzenia do kompletowania i składowania. Systemy składowania i kompletowania dostaw.

Obsługa klienta jako funkcja zarządzania łańcuchem dostaw. Reguła 6 R obsługi klienta. Mierniki logistycznej obsługi klienta. Zależność między kosztami a poziomem obsługi klienta.
Dystrybucja jako funkcja zarządzania łańcuchem dostaw. Struktura dystrybucji. Funkcje dystrybucji. Rodzaje i kierunki przepływu strumieni w kanale dystrybucji. Podział kanałów dystrybucji ze względu na charakter powiązań w łańcuchu dostaw. Kanały dystrybucji na rynku dóbr konsumpcyjnych. Kanały dystrybucji na rynku dóbr przemysłowych. Funkcje pośredników handlowych w łańcuchu dostaw.

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia:

- Student zna i rozumie problematykę dotyczącą zarządzania łańcuchem dostaw – egzamin testowy
- Student potrafi na podstawie danych rozwiązywać problemy dotyczące zarządzania łańcuchem dostaw – projekty zespołowe
- Student jest gotów, analizując studia przypadków, dokonać krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści w rozwiązywaniu problemów praktycznych – projekty zespołowe

Formy i warunki zaliczenia:

Zaliczenie projektów zespołowych

Zaliczenie testowe

Średnia z ocen projektów i oceny z zaliczenia

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

4. Witkowski J., Zarządzanie łańcuchem dostaw. Koncepcje - Procedury - Doświadczenia, PWE, Warszawa 2010
5. Blaik P., Logistyka. Koncepcja zintegrowanego zarządzania, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2010
6. Gołemska E., Logistyka w gospodarce światowej, Wydawnictwo C. H.BECK, Warszawa 2009
7. Logistyka, pod red. D. Kisperska-Moroń i S. Krzyżaniak, Biblioteka Logistyka, Poznań 2009

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 15 godz.
- przygotowanie do zajęć: 5 godz.
- studiowanie literatury: 5 godz.
- przygotowanie projektu, eseju itp.: 10 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 15 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 50 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Zarządzanie zasobami ludzkimi

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy.

Osoby prowadzące: dr Tadeusz Matuszkiewicz

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
2	III	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: wykład 15 h			
Cel przedmiotu/modułu: Celem nauczania jest przekazanie podstawowej i ujętej w sposób holistyczny wiedzy z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi. W efekcie możliwe staje się zrozumienie kluczowych mechanizmów funkcjonowania organizacji oraz identyfikacja podjęcie decyzji służących rozwiązywaniu problemów odnoszących się do różnych aspektów rozwijania aktywów ludzkich organizacji.			
Wymagania wstępne: Znajomość podstaw zarządzania.			
Efekty kształcenia: WIEDZA: Wiedza dotycząca mechanizmów zarządzania zasobami ludzkimi w organizacjach. Znajomość technik procesu kadrowego. Wiedza na temat mechanizmów rozwoju zasobów ludzkich. UMIĘJĘTNOŚCI: Umiejętność analizy zasobów ludzkich firmy. Umiejętność przeprowadzenia naboru i właściwego doboru pracowników. Umiejętność wykorzystania metod programowania rozwoju zasobów pracy. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student jest gotów prawidłowo identyfikować i rozstrzygać dylematy związane z wykonywaniem zawodów ekonomicznych. Jest gotów uczestniczyć w procesach budowania wartości firmy uwzględniając aspekty prawne i ekonomiczne.			
Stosowane metody dydaktyczne: Wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, studia przypadków, dyskusje problemowe.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: <ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawy zarządzania zasobami ludzkimi – pojęcie, cele, rola funkcji personalnej w organizacji. 2. Zachowania organizacyjne. Mechanizmy motywowania. 3. Stosunki pracy. Negocjacje procesach uzgadniania zbiorowych warunków stosunków pracy. 4. Organizacja stanowisk pracy. 5. Strategiczne zarządzanie zasobami ludzkimi. 6. Planowanie zasobów ludzkich. 7. Pozyskiwanie pracowników. Rekrutacja i selekcja. Rozmowy kwalifikacyjne. 8. Rozwój zasobów ludzkich. Planowanie rozwoju. Szkolenia. 9. Zarządzanie wynagrodzeniami. Wartościowanie stanowisk pracy.			
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia: Egzamin w formie ustnej – odpowiedź na pytania..			
Formy i warunki zaliczenia: Zaliczenie egzaminu w formie ustnej.			
Literatura podstawowa i uzupełniająca: Armstrong M., S. Taylor, <i>Zarządzanie zasobami ludzkimi</i> , Wolters Kluwer2022 2011 Janowska Z., <i>Zarządzanie zasobami ludzkimi</i> , PWE 2010.			

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 15 godz.
- studiowanie literatury: 20 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 15 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 50 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Narodowe i regionalne systemy innowacyjne

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy.

Osoby prowadzące: dr Tadeusz Matuszkiewicz

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
2	III	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: ćwiczenia 15 h			
Cel przedmiotu/modułu: Nabywanie umiejętności analizy systemów innowacyjnych oraz zrozumienie wpływu systemów innowacyjnych na innowacyjność przedsiębiorstw.			
Wymagania wstępne: Znajomość podstawowych pojęć ekonomicznych			
Efekty kształcenia: WIEDZA: Znajomość podstawowej teorii dotyczącej procesów innowacyjnych i systemowych mechanizmów wzrostu innowacyjności. UMIEJĘTNOŚCI: Umiejętność analizy funkcjonowania systemów innowacyjnych w skali krajowej i regionalnej. Znajomość instrumentów wsparcia innowacyjności w ramach mechanizmów systemowych. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student jest gotów identyfikować kluczowe dylematy związane z wykonywaniem zawodów ekonomicznych uwzględniając perspektywę sieciową. Jest gotów myśleć o gospodarce zarówno w perspektywie konkurencji jak i współpracy, dostrzegając interakcyjny charakter procesów innowacyjnych.			
Stosowane metody dydaktyczne: Wykład, case study, panel dyskusyjny.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: <ol style="list-style-type: none"> 1. Innowacje i wiedza w teoriach rozwoju gospodarczego. 2. Systemy innowacyjne w gospodarce. 3. Narodowe systemy innowacyjne. 4. Regionalne systemy innowacyjne. 5. Powiązania pomiędzy przedsiębiorstwami w systemach innowacyjnych. 6. Powiązania pomiędzy przedsiębiorstwami a sektorem badawczo-rozwojowym w systemach innowacyjnych. 7. Parki i inkubatory technologiczne 8. Klastry innowacyjne w RSI.			
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia: Aktywność w trakcie zajęć; wypowiedź na zaliczeniu ustnym.			
Formy i warunki zaliczenia: Zaliczenie w formie ustnej.			
Literatura podstawowa i uzupełniająca: Świadek A., <i>Regionalne systemy innowacji w Polsce</i> , Difin, Warszawa 2011 Weresa M. A., <i>Systemy innowacyjne we współczesnej gospodarce światowej</i> , Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012			

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 15 godz.
- studiowanie literatury: 20 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 15 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 50 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu:

Intercultural Communication in Business

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoby prowadzące: dr Marek Paduch

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
2	III	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	angielski

Forma zajęć i liczba godzin: Ćwiczenia 15 h.

Cel przedmiotu/modułu:

Uświadomienie studentom nierozzerwalności i niepodważalnego związku komunikacji międzykulturowej i ekonomii, a ściślej mówiąc języka, kultury i biznesu w dzisiejszej rzeczywistości globalnej. Mówi się, że komunikacja międzykulturowa w biznesie jest kluczem do sukcesu w dziedzinach ekonomicznych. Podczas gdy bariery językowe i kulturowe wydają się być trudnymi do pokonania, znalezienie właściwych zasobów może pomóc ulepszyć komunikację międzykulturową w miejscu pracy. Dzięki tym umiejętnościom można zbudować relacje, które są kluczem do pomyślnego funkcjonowania w nowoczesnym świecie biznesu. Ważne, aby być świadomym faktu, że komunikacja międzykulturowa jest podstawową umiejętnością każdej osoby czynnej zawodowo w świecie globalnej rzeczywistości, w której kontakt i relacje międzynarodowe odgrywają znaczącą rolę i wpływają na odniesienie sukcesu na rynku pracy.

Wymagania wstępne: Poziom języka angielskiego na poziomie B1+.

Efekty kształcenia:

WIEDZA:

posiadanie wiedzy z zakresu komunikacji międzykulturowej, znajomości podstaw Business English oraz podstawowych zagadnień ekonomicznych

UMIEJĘTNOŚCI:

nabycie umiejętności radzenia sobie w typowych sytuacjach i zachowaniach społeczno-ekonomicznych z użyciem języka angielskiego

KOMPETENCJE SPOŁECZNE:

zdolność rozwiązywania bieżących problemów praktycznych na bazie posiadanej wiedzy i zdobytych umiejętności w odniesieniu do komunikacji międzykulturowej w biznesie

Stosowane metody dydaktyczne:

Wykład, analiza case study, dyskusja.

Treści kształcenia i zawartość tematyczna:

1. Rules of improving your intercultural business communication skills (cultural education, foreign languages, social awareness, nonverbal communication, expressing respect to others)
2. Levels of culture (different minds, common problems, culture as mental programming, cultural relativism)
3. Cultural variable 1 – power distance differences across nations with regard to social class, education and work
4. Cultural variable 2 – individualism vs collectivism across nations regarding occupation, school, family and workplace

5. Cultural variable 3 – masculinity vs femininity (genders and gender roles in the family, at school, in the workplace)

6. Cultural variable 4 – the avoidance of uncertainty (risk avoidance in society, uncertainty avoidance according to religion, ideas, occupation, sex and age)

7. Surviving in a multicultural world – encounters, implications and conclusions

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia:

Aktywność na zajęciach, sprawne opisanie w języku angielskim podczas egzaminu kwestii komunikacji międzykulturowej.

Formy i warunki zaliczenia:

Egzamin ustny i aktywność na wykładach.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

Hofstede, G. 2011. *Cultures and Organizations. Software of the Mind. Intercultural cooperation and its importance for survival.* London, HarperCollins Publishers.

Hall, E. & M. Hall. 2007. *Understanding Cultural Differences.* Yarmouth, Intercultural Press.

Trompenaars, A. 2004. *Riding the Waves of Culture. Understanding cultural differences in business.* Bath, The Bath Press.

Lubecka, A. 2011. *Zarządzanie dialogiem międzykulturowym na przykładzie Europejskiego Roku Dialogu Międzykulturowego.* Kraków, Księgarnia Akademicka.

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 15 godz.
- studiowanie literatury: 20 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 15 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 50 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Praktyka zawodowa

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Praktyki zawodowe

Osoby prowadzące: dr Andrzej Skowron

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
27	I, II, III	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: praktyka w zakładzie pracy 6 miesięcy/27tygodni/810 godzin.			
<ul style="list-style-type: none"> • Cel przedmiotu/modułu: • Celem praktyki zawodowej jest umożliwienie studentom:<ol style="list-style-type: none"> 1. Ugruntowania wiadomości zdobytych w trakcie zajęć dydaktycznych. 2. Weryfikacji zdobytej wiedzy. 3. Nabywania umiejętności praktycznych. 4. Wdrażania do wykonywania zadań zawodowych na stanowisku pracy. 5. Kształcenia dobrej organizacji pracy własnej. 6. Nabywania umiejętności w samodzielnym wykonywaniu obowiązków zawodowych. 7. Poznania specyfiki pracy na różnych stanowiskach, w różnych branżach merytorycznie związanych z kierunkiem studiów. 8. Nawiązania kontaktów zawodowych. 9. Analizę funkcjonowania firmy, bądź przedsiębiorstwa, które jest ściśle związane z tematyką pracy dyplomowej studenta.			
Wymagania wstępne: Wiedza, kompetencje i umiejętności z zakresu Ekonomii oraz z zakresu wybranej przez studenta specjalności.			
Efekty kształcenia: WIEDZA: <ul style="list-style-type: none"> • Student zna:<ul style="list-style-type: none"> • strukturę organizacyjną i procesy swoim zakładzie pracy • specyfikę działania zakładu pracy • regulaminy zakładu pracy • cechy własnego stanowisko pracy i jego rolę w organizacji • odnosi wymagania ofert pracy do swoich kompetencji. • UMIEJĘTNOŚCI: • Student potrafi:<ul style="list-style-type: none"> • używać w miejscu pracy przyswojone umiejętności praktyczne • stosować wiedzę teoretyczną w sytuacjach praktycznych • uzupełniać i udoskonalać nabyte umiejętności KOMPETENCJE SPOŁECZNE: <ul style="list-style-type: none"> • Student gotów jest:<ul style="list-style-type: none"> • zrealizować wyznaczone zadanie i określić priorytety dla zadań na określonym stanowisku pracy			

- myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy i innowacyjny
- wykazuje umiejętność dostosowania zdobytej wiedzy do wymagań stanowiska pracy
- współdziałać z innymi pracownikami w miejscu pracy, przyjmując różne role w grupie.

Stosowane metody dydaktyczne: pokaz, obserwacja, klasyczna metoda problemowa

Treści kształcenia i zawartość tematyczna:

Obejmują one sferę techniczno-organizacyjną oraz merytoryczną. W ramach tej pierwszej treści obejmują:

- zapoznanie się z regulaminem wewnętrznym zakładu pracy, przepisami w zakresie dyscypliny pracy, bhp i ppoż.,
  - zapoznanie się ze strukturą organizacyjną zakładu pracy, w którym odbywa praktykę oraz z przepisami regulującymi funkcjonowanie zakładu pracy,
  - zapoznanie się z zakresem działania poszczególnych komórek organizacyjnych i stanowisk komórki, w której odbywa praktykę,
  - zapoznanie się z zasadami obiegu dokumentacji i wymogami formalnymi w odniesieniu do dokumentacji (wzory pism, procedury i kanały przesyłania dokumentów, archiwizacja dokumentów i danych),
  - uczestniczenie w czynnościach techniczno-organizacyjnych komórki, w której odbywa praktykę, oraz w czynnościach techniczno-organizacyjnych uznanych przez osobę/osoby bezpośrednio nadzorujące przebieg praktyki za istotne z punktu widzenia specyfiki działalności zakładu pracy oraz studiowanego kierunku.

W sferze merytorycznej treści obejmują:

- zapoznanie się z przedmiotem i specyfiką działania zakładu pracy,
- zapoznanie się z poszczególnymi czynnościami podejmowanymi w związku ze specyfiką działalności zakładu pracy,
- poznanie praktyczne zastosowanie przepisów stanowiących podstawę czynności podejmowanych w ramach działalności zakładu pracy,
- w ramach powierzanych zadań uczestniczenie w merytorycznych czynnościach realizowanych przez komórkę zakładu pracy, w którym odbywa praktykę,
- przygotowywanie projekty pism, decyzji i rozstrzygnięć związanych z procedurami administracyjnymi obowiązującymi w zakładzie pracy, w którym odbywa praktykę; w przypadku, gdy praktyka realizowana jest w ramach pracy zawodowej powiązanej z kierunkiem studiów są to pisma, decyzje i rozstrzygnięcia związane z powierzonymi czynnościami zawodowymi (obowiązkami służbowymi).

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia:

Zaświadczenia z miejsca pracy, Dziennik Praktyk,

Formy i warunki zaliczenia:

W czasie trwania praktyki student prowadzi DZIENNIK PRAKTYK. Zamieszcza w nim codzienne sprawozdania z przebiegu praktyki oraz własne refleksje i spostrzeżenia.

Do DZIENNIKA PRAKTYK student dołącza zakres czynności i zadań powierzonych przez zakład pracy do realizacji w ramach praktyki.

Opiekun ze strony zakładu pracy zamieszcza w DZIENNIKU PRAKTYK opisową opinię o studencie, odnoszącą się do jego przygotowania merytorycznego, zaangażowania w realizację czynności i zadań, umiejętności organizacji środowiska pracy (zarządzanie czasem, obowiązkowość, punktualność, terminowość wykonywania zadań), kompetencji interpersonalnych (umiejętność pracy zespołowej, komunikatywność, sprawność wykonywania poleceń, zdolności negocjacyjne).

Opiekun studenta ze strony zakładu pracy wypełnia także ZAŚWIADCZENIE (gdzie dokonuje m.in. weryfikacji osiągniętych przez studenta efektów kształcenia) będące dokumentem pozostającym w aktach studenta na Uczelni. Odbycie przez studenta praktyki w zakładzie pracy powinno być potwierdzone pieczęcią placówki i podpisem Dyrektora (lub osoby upoważnionej).

Zaliczenia praktyk dokonuje osoba odpowiedzialna w WSGiZ za weryfikację efektów uczenia się i zaliczanie praktyki zawodowej na podstawie opinii i ocen wystawionych przez zakłady pracy, wypełnionego

ZAŚWIADCZENIA, DZIENNIKA PRAKTYK, załączników (zakresów czynności i zadań powierzanych do realizacji w ramach praktyki).

Po uzyskaniu zgody rektora możliwe jest zaliczenie praktyki zawodowej w oparciu o zaświadczenie o zatrudnieniu, prowadzeniu działalności gospodarczej, stażu lub wolontariatu przedłożonych w Uczelni wraz z zakresem obowiązków, w przypadku jeżeli obowiązki te są kompatybilne z kierunkiem studiów, a w przypadku roku II i III również z wybraną specjalnością.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

Literatura z zakresu studiowanego kierunku – Ekonomia.

Literatura z zakresu studiowanej specjalności.

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Udział w zajęciach określonych w planie studiów łączny nakład pracy studenta: 6 miesięcy/27tygodni/810 godzin.

Łącznie punktów ECTS za przedmiot **27 ECTS**

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Finanse jednostek samorządu terytorialnego

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoby prowadzące: dr Andrzej Skowron, mgr Anna Groele

Punkty ECTS	Rok studiów	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy
4	II	IV	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski

Forma zajęć i liczba godzin: wykłady 15 godzin, ćwiczenia 15 godzin

Cel przedmiotu/modułu:

Poszerzenie wiedzy studentów z zakresu funkcjonowania finansów na szczeblu samorządowym i nabycie przez nich umiejętności prawidłowego kwalifikowania i analizowania procesów finansowych, które zachodzą w jednostkach samorządu terytorialnego.

Wymagania wstępne:

W zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji student zna ogólne zagadnienia z podstaw makroekonomii i finansów publicznych; student potrafi współpracować w grupie.

Efekty kształcenia:

WIEDZA:

Student zna zadania i zasady finansowania jednostek samorządu terytorialnego w Polsce

Student zna podstawowe definicje ze słownika ustaw o finansach publicznych

Student zna zasady przygotowywania projektu uchwały jednostki samorządu terytorialnego w sprawie uchwalania budżetu na dany rok budżetowy

UMIEJĘTNOŚCI:

Student potrafi zweryfikować budżet danej jednostki samorządu terytorialnego w kategoriach dochodów i wydatków;

Student potrafi dostosować planowane zadania do możliwości finansowych i organizacyjnych danej jednostki samorządu terytorialnego;

KOMPETENCJE SPOŁECZNE:

Student rozumie istotę i znaczenie zasad gospodarności, celowości i rzetelności postępowania z finansami publicznymi w ramach jednostek samorządu terytorialnego;

Student poznał znaczenie finansowanych ze środków publicznych zadań publicznych i ich wpływ na życie społeczności lokalnej

Stosowane metody dydaktyczne:

Wykład prowadzony metodą tradycyjną z elementami prezentacji tematycznej z wykorzystaniem technik multimedialnych. Ćwiczenia prowadzone metodą tradycyjną połączone z pracą w grupach.

Treści kształcenia i zawartość tematyczna:

1. Pojęcie finansów samorządowych i inne podstawowe pojęcia z zakresu finansów jednostek samorządu terytorialnego'

2. Zasady gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego

- finansowanie zadań jednostek samorządu terytorialnego,

- decyzje finansowe i instrumenty w procesie zarządzania finansami jednostek samorządu terytorialnego

3. Budżet jednostek samorządu terytorialnego:

- funkcje budżetu ;

- struktura organizacyjna budżetu;

- tryb, opracowanie i procedura uchwalania budżetu;

- absolutorium budżetowe;
  - charakterystyka poszczególnych podmiotów struktury organizacyjnej budżetów;
  - praktyczne aspekty wykonywania zadań publicznych przez poszczególne podmioty struktury organizacyjnej budżetu
  - powiązania budżetów jednostek samorządu terytorialnego z budżetem państwa;
4. Dochody i wydatki jednostek samorządu terytorialnego
  5. Metody zarządzania samorządowym długiem publicznym;
  6. Zarządzanie płynnością finansową.

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia:

W trakcie wykładu mogą zostać zastosowane dodatkowe metody prowadzenia zajęć jak np. dyskusja moderowana, analiza przypadku, itp. ułatwiające podnoszenie poziomu wiedzy i kompetencji studentów. W trakcie ćwiczeń aktywny udział w zajęciach poprzez pracę zespołową w grupach nad projektem budżetu obejmującą analizę, dynamikę i tempo zmian stanu finansów samorządowych jednostki.

Formy i warunki zaliczenia:

Przedmiot kończy się pisemnym egzaminem – ocena skorygowana o aktywny udział studenta w wykładach, np. aktywny udział w dyskusji moderowanej. Zaliczenie przedmiotu – pozytywna ocena z wykonanej pracy zaliczeniowej (referat), skorygowanej o ocenę aktywnego udziału w zajęciach.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

- M. Jastrzębska, *Finanse Jednostek Samorządu Terytorialnego*. Wolters Kluwers, Warszawa 2012.
- S. Owsiak, *Finanse publiczne teoria i praktyka*, Warszawa 2011.
- C. Kosikowski, J. M. Salachna, *Finanse samorządowe. 580 pytań i odpowiedzi*, Warszawa 2012
- L. Patrzalek, *Finanse lokalne wybrane zagadnienia*, WSB, Poznań 2009.
- Z. Ofiarski, *Prawo Finansowe*, C.H. BECK, Warszawa 2010.
- L. Patrzalek, *Wybrane Problemy Finansów Samorządu Terytorialnego*, WSB, Poznań 2008.
- *Finanse samorządowe. Narzędzia – decyzje – procesy*, red M. Dylewski, B. Filipiak, M. Gorzałczyńska – Koczkoduj, PWN, Warszawa 2006.
- M. Kosek – Wojnar, K. Surówka, *Finanse samorządu terytorialnego*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Krakowie, 2002.

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 30 godz.
- przygotowanie do zajęć: 15 godz.
- studiowanie literatury: 30 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 25 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 100 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: **Gospodarka komunalna i mieszkaniowa**

Kierunek: **Ekonomia**

Rodzaj modułu: **Przedmiot specjalnościowy**

Osoby prowadzące: **dr Andrzej Skowron**

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
2	II	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski

Forma zajęć i liczba godzin: Ćwiczenia 15 godzin

Cel przedmiotu/modułu:

Zapoznanie studentów z problematyką dotyczącą funkcjonowania gospodarki komunalnej, z gospodarowaniem mieniem komunalnym i z podstawowymi problemami dotyczącymi polityki mieszkaniowej i gospodarki przestrzennej w gminach.

Wymagania wstępne:

W zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji student posiada podstawową wiedzę z zakresu zarządzania, finansów publicznych i podstaw prawa.

Efekty kształcenia:

WIEDZA:

Student zna elementy gospodarki samorządu terytorialnego w Polsce
Student zna właściwą dla gospodarki komunalnej i polityki mieszkaniowej terminologię i pojęcia;
Student charakteryzuje podmioty realizujące zadania z zakresu gospodarki komunalnej i polityki mieszkaniowej;
Student opisuje sposoby zaspokajania potrzeb komunalnych mieszkańców gminy.

UMIEJĘTNOŚCI:

Student wykorzystuje zdobytą wiedzę do obiektywnej oceny zarządzania gospodarką komunalną w swojej gminie, lokalnego planowania przestrzennego oraz polityki mieszkaniowej na szczeblu samorządowym.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE:

Student jest gotów myśleć jak przedstawiciel wspólnoty samorządowej;
Student ma świadomość posiadanej wiedzy z zakresu gospodarki przestrzennej, gospodarki komunalnej i polityki mieszkaniowej JST;

Stosowane metody dydaktyczne:

Wykład problemowy prowadzony metodą tradycyjną z elementami prezentacji tematycznej z wykorzystaniem technik multimedialnych oraz dyskusja moderowana

Treści kształcenia i zawartość tematyczna:

1. Przebieg i efekty procesu przekształceń sektora komunalnego po 1989 roku.
2. Rola samorządów lokalnych w sektorze usług komunalnych i formy organizacyjno - prawne jednostek sektora komunalnego w zakresie wykonywania zadań i zaspokajania potrzeb wspólnoty samorządowej.
3. Zasady gospodarowania gminnym, powiatowym i wojewódzkim zasobem nieruchomości.
4. Specyfika wykonywania zadań w sferze gospodarczej, w tym ustawa o Partnerstwie Publiczno – Prywatnym.
5. Gospodarka przestrzenna samorządu terytorialnego.
6. Polityka mieszkaniowa w Europie i budownictwo społeczne w UE.
7. Rola gmin w zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych.
8. Towarzystwa budownictwa społecznego i ich znaczenie w zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych.
9. Środki UE na cele związane z mieszkalnictwem.

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia:

W trakcie wykładu mogą zostać zastosowane dodatkowe metody prowadzenia zajęć jak np. dyskusja moderowana, analiza przypadku, itp. ułatwiające podnoszenie poziomu wiedzy i kompetencji studentów.

Formy i warunki zaliczenia:

Przedmiot kończy się pisemnym zaliczeniem – pozytywna ocena może być skorygowana o aktywny udział studenta w wykładach, np. aktywny udział w dyskusji moderowanej.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

A. Miszczuk, M. Miszczuk, K. Żuk, *Gospodarka samorządu terytorialnego*, PWN, Warszawa 2007

J. Jagoda, D. Łobos-Kotowska, M. Stańko, *Gospodarka mieniem komunalnym*, LexisNexis, Warszawa 2008

M. Bałdyga, *Gospodarka komunalna. Aspekty prawne*, ALPHA pro, Ostrołęka 2004

W. A. Gorzym – Wilkowski, *Gospodarka przestrzenna samorządu terytorialnego. Zarys.*, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2006.

P. Lis, *Polityka państwa w zakresie finansowania inwestycji mieszkaniowych*, Warszawa 2008.

Przeszłość i przyszłość polskiej polityki mieszkaniowej, red. L. Frąckiewicz, Warszawa 2005.

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 15 godz.
- przygotowanie do zajęć: 10 godz.
- studiowanie literatury: 15 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 10 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 50 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Samorząd terytorialny w Polsce i Unii Europejskiej

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoby prowadzące: dr Andrzej Skowron

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
5	III	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski

Forma zajęć i liczba godzin: ćwiczenia 30 godzin

Cel przedmiotu/modułu:

wyposażenie studentów w wiedzę z zakresu organizacji i funkcjonowania samorządu terytorialnego w Polsce oraz ogólnych zagadnień dotyczących Europejskiej Karty Samorządu Lokalnego, Euroregionów i modeli samorządów terytorialnych w Unii Europejskiej

Wymagania wstępne:

wiedza, umiejętności i kompetencje nabyte podczas realizacji przedmiotów:
Podstawy prawa, Zarządzanie, Ekonomia integracji europejskiej, Finanse JST

Efekty kształcenia:

WIEDZA:

zna historię powstania samorządu terytorialnego w Polsce po 1989 roku;
zna elementy ustroju i gospodarki samorządu terytorialnego w Polsce oraz w wybranych państwach Unii Europejskiej;
zna strukturę, zadania i kompetencje władz samorządowych – organu uchwałodawczego i wykonawczego w Polsce.

UMIEJĘTNOŚCI:

potrafi rozpoznawać problemy związane z wykonywanymi zadaniami przez samorząd terytorialny;
wykazuje umiejętność korzystania ze źródeł prawa samorządowego.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE:

ma świadomość posiadanej wiedzy z zakresu samorządu terytorialnego w przeszłości i w chwili obecnej w Polsce oraz w wybranych państwach UE;
jest gotów myśleć jak przedstawiciel wspólnoty samorządowej.

Stosowane metody dydaktyczne:

Wykład prowadzony metodą tradycyjną z elementami prezentacji tematycznej z wykorzystaniem technik multimedialnych, uzupełniony o elementy dyskusji problemowej moderowanej.

Treści kształcenia i zawartość tematyczna:

1. Istota samorządu – decentralizacja, zasada pomocniczości
2. Europejska Karta Samorządu Lokalnego i Europejska Karta Samorządu Regionalnego.
3. Samorząd terytorialny w Polsce:
4. – Podstawy prawne i zasady funkcjonowania;
5. - Uprawnienia i zadania samorządu terytorialnego: gminnego, powiatowego i wojewódzkiego
6. - Organy stanowiące i kontrolne jednostek samorządu terytorialnego;
7. - Organy wykonawcze jednostek samorządu terytorialnego;
8. - Kontrola wewnętrzna i zewnętrzna – Regionalne Izby Obrachunkowe;
9. - Związki międzygminne, itp.;
10. - Społeczeństwo obywatelskie.
11. Samorząd terytorialny w UE i zasady jego funkcjonowania w oparciu o przykłady poszczególnych państw europejskich.

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia:

W trakcie ćwiczeń mogą zostać zastosowane dodatkowe metody prowadzenia zajęć jak np. dyskusja moderowana, analiza przypadku, itp. ułatwiające podnoszenie poziomu wiedzy i kompetencji studentów.

Formy i warunki zaliczenia:

Przedmiot kończy się pisemnym zaliczeniem – ocena może zostać skorygowana o aktywny udział studenta w wykładach, np. aktywny udział w dyskusji moderowanej.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

Samorząd terytorialny w Europie i Polsce. Wybrane aspekty, pod red. K. Kociubińskiego, Warszawa 2008.

H. Izdebski, *Samorząd terytorialny. Podstawy ustroju i działalności*, Wolters Kluwer, Warszawa 2014.

E. Zieliński, *Samorząd terytorialny w Polsce*, Warszawa 2004.

B. Dolnicki, *Modele samorządu terytorialnego w wybranych państwach europejskich (w:)*

Samorząd terytorialny, Zakamycze 2003.

T. Kudłacz, J.W. Wiktor, W. Lachiewicz i in., *Słownik podstawowych terminów Samorządu Terytorialnego*, WSB, Dąbrowa Górnicza 2007.

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 30 godz.
- przygotowanie do zajęć: 25 godz.
- studiowanie literatury: 45 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 20 godz.
- konsultacje – 5 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 125 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Organizacja administracji publicznej

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoby prowadzące: dr Andrzej Skowron

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
3	III	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski

Forma zajęć i liczba godzin: ćwiczenia 15 godzin

Cel przedmiotu/modułu:

Przekazanie studentom podstaw wiedzy o zarządzaniu w administracji Student nabywa wiedzę z zakresu funkcjonowania administracji publicznej w Polsce

Wymagania wstępne:

Wiedza i umiejętności nabyte w wyniku realizacji dydaktycznego programu przedmiotu

Efekty kształcenia:

WIEDZA:

Ma podstawową wiedzę o specyfice, rodzaju, charakterze podmiotów administracji publicznej i relacji współzależności zachodzących między różnymi poziomami administracji publicznej.

Dysponuje wiedzą na temat rodzaju struktur organizacyjnych w odniesieniu do zakresu zadań stawianych jednostkom administracji.

Zna podstawową terminologię właściwą dla administracji publicznej.

UMIĘJĘTNOŚCI:

Potrafi w oparciu o nabytą wiedzę poprawnie analizować system administracji zarówno rządowej, jak i samorządowej.

Student właściwie posługuje się podstawową terminologią związaną z administracją, jej organizacją i zarządzaniem.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE:

Jest przygotowany na skuteczne rozwiązanie i interpretacje problemów związanych z realizacją zadań przez administrację publiczną nowoczesnego państwa demokratycznego.

Stosowane metody dydaktyczne:

Wykład prowadzony metodą tradycyjną z elementami prezentacji tematycznej z wykorzystaniem technik multimedialnych.

Treści kształcenia i zawartość tematyczna:

1. Administracja publiczna w systemie organów państwa
2. Kształtowanie się administracji publicznej w Polsce po 1989 roku
3. Podmioty administracji publicznej
4. Struktura administracji publicznej
5. Zasady organizacji administracji publicznej
6. Centralna administracja rządowa
7. Administracja rządowa w województwie
8. Administracja samorządowa
9. Kontrola administracji publicznej

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia:

W trakcie wykładu mogą zostać zastosowane dodatkowe metody prowadzenia zajęć jak np. dyskusja moderowana, itp. ułatwiająca podnoszenie poziomu wiedzy i kompetencji studentów.

Formy i warunki zaliczenia:

Przedmiot kończy się ustnym egzaminem, skorygowanym o ocenę aktywnego udziału w zajęciach.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

Izdebski H., Kulesza M., Administracja publiczna, Warszawa 2006

Zalewski A. (red.), Nowe zarządzanie publiczne w polskim samorządzie terytorialnym, Warszawa 2005

Hauser J., Kukielka M. (red.), Studia z zakresu zarządzania publicznego, Kraków 2002

Kierunki zmian w administracji publicznej, pod red. A.Mituś, W.Fill, M.Mędrala, Warszawa 2018.

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 15 godz.
- przygotowanie do zajęć: 10 godz.
- studiowanie literatury: 25 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 25 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 75 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Rachunkowość finansowa

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoby prowadzące: dr Paulina Filip, mgr Anna Groele

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
4	II	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski

Forma zajęć i liczba godzin: wykłady 15 h, ćwiczenia 15h

Cel przedmiotu/modułu:

- Opanowanie wiedzy z zakresu znajomości przepisów regulujących rachunkowość w podmiotach gospodarczych, zasad rachunkowości i tworzenia polityki rachunkowości
- Przedstawienie zasad wyceny i ewidencji aktywów trwałych i obrotowych, kapitałów własnych oraz obcych, przychodów i kosztów; zasad dokumentacji, zasad tworzenia rezerw, rozliczeń międzyokresowych
- Nabycie umiejętności ewidencjonowana na kontach księgi głównej, ksiąg pomocniczych oraz pozabilansowych, odróżniania specyfiki rachunkowości w zależności od rodzaju prowadzonej działalności, stosowania metod amortyzacji, metod wyceny bilansowej
- Rozpoznawanie aktów prawnych dotyczących funkcjonowania rachunkowości w jednostce oraz bieżące uzupełnianie wiedzy o nowe zmiany w tym zakresie

Wymagania wstępne:

Posiadanie podstawowej wiedzy ekonomicznej, znajomość pojęć i zasad rachunkowości.

Efekty kształcenia:

WIEDZA:

Student ma wiedzę dotyczącą aktów prawnych regulujących rachunkowość, polityki rachunkowości. Zna zasady wyceny bilansowej składników majątku i źródeł ich finansowania. Posiada umiejętność prawidłowego sporządzania dokumentacji, wyceny oraz ewidencji składników aktywów, pasywów, przychodów i kosztów. Potrafi wycenić i ewidencjonować środki trwałe w budowie. Zna zasady ewidencji leasingu finansowego i operacyjnego. Potrafi ewidencjonować materiały, towary oraz wyroby gotowe według zmiennych oraz stałych cen ewidencyjnych. Posiada umiejętność tworzenia rezerw i rozliczeń międzyokresowych kosztów oraz przychodów. Potrafi prawidłowo ustalać i rozliczać aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego.

UMIEJĘTNOŚCI:

Student rozróżnia metody wyceny bilansowej poszczególnych aktywów i potrafi aktualizować ich wartość. Zna i umie zastosować metody amortyzacji środków trwałych w prawie bilansowym i podatkowym. Umie wyceniać oraz ewidencjonować poszczególne aktywa, kapitały i zobowiązania oraz koszty i przychody. Potrafi zidentyfikować oraz ująć leasing finansowy a także go rozliczyć zgodnie z krajowym prawem bilansowym i ustawą podatkową. Posiada umiejętność doboru właściwej metody wyceny i ewidencji składników bilansowych.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE:

Student jest przygotowany do pracy w dziale księgowości w jednostkach gospodarczych. Potrafi sporządzić zakładowy plan kont dla poszczególnych podmiotu gospodarczego w zależności od specyfiki działalności podstawowej. Rozpoznaje podstawowe akty prawne dotyczące funkcjonowania systemu księgowego. Potrafi uzupełniać zdobytą wiedzę o ciągle zmiany w tym zakresie. Potrafi doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności w zakresie polityki rachunkowości. Potrafi brać odpowiedzialność za powierzone mu zadania z zakresu podstawowej ewidencji i wyceny bilansowej. Potrafi komunikować się z otoczeniem i przekazywać zdobytą wiedzę w zakresie rachunkowości finansowej. Jest świadomy wyborów podejmowanych w trakcie identyfikacji i ujęcia poszczególnych zdarzeń gospodarczych. Student rozumie potrzebę rozwoju i uczenia

się przez całe życie, samorealizacji, potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności. Potrafi pracować w zespole, efektywnie wypełniając powierzone zadanie.

Stosowane metody dydaktyczne:

wykład
ćwiczenia audytoryjne: rozwiązywanie zadań;
analiza przypadku;
ćwiczenia tablicowe

Treści kształcenia i zawartość tematyczna:

1. Istota i podstawy metodologii rachunkowości.
2. Pojęcie, cele i zakres rachunkowości finansowej.
3. Normy prawne rachunkowości. Metody i zasady rachunkowości.
4. Regulacje ustawowe dotyczące dowodów księgowych i prowadzenia ksiąg rachunkowych. Systemy informatyczne.
5. Rzeczowe aktywa trwałe. Istota i klasyfikacja majątku trwałego.
6. Metody amortyzacji środków trwałych. Przeszacowanie wartości środków, trwała utrata wartości. Środki trwałe w budowie. Wycena i rozliczanie inwestycji rzeczowych.
7. Leasing operacyjny i finansowy.
8. Inwestycje finansowe – ewidencja księgowa, szczególne zasady wyceny i kwalifikacji.
9. Środki pieniężne i rozrachunki oraz krótkoterminowe papiery wartościowe.
10. Ewidencja kredytów bankowych i innych środków pieniężnych.
11. Rozliczenia podatku VAT- rejestry zakupu i sprzedaży.
12. Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń w świetle przepisów, rozrachunki z tytułu ubezpieczeń społecznych.
13. Rozrachunki publiczno-prawne. Sporządzanie deklaracji podatkowych.
14. Podstawy ewidencji majątku obrotowego – dokumentacja, ewidencja, rozliczenie zakupu.
15. Wycena obrotu materiałowego wg rzeczywistych cen zakupu i cen ewidencyjnych.
16. Obrót towarowy na szczeblu hurtu, detalu i gastronomii. Rozliczanie odchyleń od cen ewidencyjnych.
17. Inwentaryzacja składników majątkowych – formy inwentaryzacji, częstotliwość i terminy.
18. Pojęcie kategorii wynikowych i związanych z nimi operacji wynikowych.
19. Ewidencja i rozliczanie kosztów, koszty działalności operacyjnej, finansowej i pozostałej. Układy ewidencyjne kosztów. Rozliczenia międzyokresowe kosztów.
20. Zamknięty krąg kosztów i ustalanie zmiany stanu produktów.
21. Przychody – rodzaje przychodów, sprzedaż wewnętrzna i zewnętrzna. Przychody przyszłych okresów.
22. Formuły ustalania wyniku finansowego. Ewidencja księgowa – wariant porównawczy i kalkulacyjny. Poziomy analityczne wyniku finansowego.
23. Rezerwy księgowe i rachunek kapitału własnego. Ewidencja funduszy specjalnych.
24. Sprawozdania finansowe jednostki – wersje rozwinięte- bilans, rachunek zysków i strat, rachunek przepływów pieniężnych, informacja dodatkowa.
25. Analiza sytuacji majątkowej i finansowej firmy produkcyjnej, handlowej i usługowej – studium przypadku.

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia:

Aktywność w trakcie zajęć; pisemne kolokwium końcowe obejmujące zadania.

Formy i warunki zaliczenia:

Pisemna forma zaliczenia i egzaminu

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

Gmytrasiewicz M., Karmańska A. Rachunkowość finansowa ; Warszawa, Difin , 2017
Szczyba, P ,Rachunkowość finansowa ,Wydawca :Warszawa : CeDeWu.2019
Strojek-Filus, M, Maruszewska E, Rachunkowość finansowa – wprowadzenie,toria.przykłady podręcznik akademicki,Warszawa : Wydawnictwo Poltext,2022
Filip P., Rachunkowość finansowa przedsiębiorstw : aspekty teoretyczne i praktyczne; Wyższa Szkoła Gospodarki i Zarządzania w Krakowie, 2012
Turyňa J, Rachunkowość finansowa , Wydawnictwo C. H. Beck,Warszawa 2021
Rachunkowość finansowa przedsiębiorstw według ustawy o rachunkowości : praca zbiorowa. Cz. 1 / pod red. Kazimierza Sawickiego,Wydawca Ekspert , Wrocław 2015

•

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 30 godz.
- przygotowanie do zajęć: 15 godz.
- studiowanie literatury: 35 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 15 godz.
- konsultacje – 5 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 100 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Programy komputerowe w rachunkowości

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoby prowadzące: mgr Anna Groele

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
6	II, III	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: ćwiczenia/laboratorium 45 h			
Cel przedmiotu/modułu: <ul style="list-style-type: none"> • Zaznajomienie studentów z technologią informatyczną stosowaną w systemach przeznaczonych dla rachunkowości na przykładzie programu programy Insert: <i>Rachmistrz</i>, <i>Gratyfikant</i> i <i>Rewizor</i> z linii nexo PRO oraz linii GT. oraz wykształcenie umiejętności określenia podstawowych potrzeb rachunkowości względem systemu informatycznego. Zaznajomienie z obsługą w/w systemów. Nabycie umiejętności samodzielnego realizowania zadań oraz wykształcenie odpowiednich zachowań w ramach pracy zespołowej. 			
Wymagania wstępne: Znajomość zagadnień z zakresu podstaw rachunkowości i rachunkowości finansowej. Znajomość zagadnień z zakresu zastosowania informatyki w zarządzaniu.			
Efekty kształcenia: <ul style="list-style-type: none"> • WIEDZA: • Student zna pojęcie, cechy oraz funkcje systemu informatycznego rachunkowości. Ma wiedzę na temat aspektów prawnych związanych z prowadzeniem ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera. Wie jak przebiega cykl rachunkowości w programie finansowo-księgowym. Zna zasady funkcjonowania programów Insert: <i>Rachmistrz</i>, <i>Gratyfikant</i> i <i>Rewizor</i> z linii nexo PRO oraz linii GT. • UMIEJĘTNOŚCI: Student potrafi obsługiwać program Insert w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz przygotowania niezbędnych raportów. Posiada umiejętność naliczania wynagrodzeń w programie Insert. Potrafi poprowadzić ewidencję środków trwałych i wartości niematerialnych i prawych w programie Insert. • KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student rozumie konieczność przestrzegania norm, standardów i przepisów prawa regulujących funkcjonowanie systemu informatycznego rachunkowości. Jest gotów zastosować zdobytą wiedzę i umiejętności w prowadzeniu indywidualnej działalności gospodarczej. 			
Stosowane metody dydaktyczne: ćwiczenia audytoryjne: rozwiązywanie zadań			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: Księgowość pełna i uproszczona z wykorzystaniem programów komputerowych. Nauka obsługi programu <i>Rachmistrz</i> Nauka obsługi programu <i>Gratyfikant</i> Nauka obsługi programu <i>Rewizor</i>			
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia: Ocena poszczególnych testów i ćwiczeń wykonywanych na zajęciach. Aktywność na zajęciach. Wykonanie zadania całościowego.			
Formy i warunki zaliczenia: Zaliczenie na ocenę			
Literatura podstawowa i uzupełniająca: <ol style="list-style-type: none"> 1. Podręcznik użytkownika Insert. 2. Z. Luty, M. Biernacki, A. Kasperowicz, A. Mazur, Rachunkowość komputerowa, Wydawnictwo 			

Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wrocław 2010.

3. M. Chomuszko, Księgowość komputerowa. Praca z programem Symfonia Fk, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006

• **Sposób określenia liczby punktów ECTS:**

• Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 45 godz.
  - przygotowanie do zajęć: 30 godz.
  - studiowanie literatury: 25 godz.
  - przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 50 godz.
- Łączny nakład pracy studenta: 150 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Rachunkowość podatkowa

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoby prowadzące: dr Paulina Filip

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
2	III	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: ćwiczenia 15 h			
Cel przedmiotu/modułu: Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawowymi aspektami związanymi z prowadzeniem rachunkowości podatkowej przez przedsiębiorstwa zarówno sektora MMSPP jak również przez duże podmioty gospodarcze. Student zostanie zapoznany z podstawami prawnymi, zakresem przedmiotowym i podmiotowym, warunkami korzystania z danego sposobu opodatkowania (a w konsekwencji prowadzeniem danej ewidencji księgowej), a także z obowiązkami prowadzenia ewidencji uzupełniającej, warunkującej rzetelną rachunkowość jednostki, a w ostateczności, prawidłowe rozliczenie się podatkowe			
Wymagania wstępne: Pozytywne zaliczenie przedmiotu Rachunkowość wskazujące na posiadanie podstawowej wiedzy z zakresu dokumentowania oraz ewidencjonowania zdarzeń gospodarczych w księgach rachunkowych/podatkowych. Matematyka – znajomość podstawowych zależności funkcyjnych. Finanse przedsiębiorstw - umiejętność kształtowania i struktury kapitału, zarządzania kapitałem obrotowym, kształtowania wielkości i struktury kapitału oraz planowania finansowego			
Efekty kształcenia: Student: WIEDZA: Wymienia i rozróżnia podstawowe problemy z zakresu rachunkowości podatkowej (ewidencje podatkowe, zasady ewidencjonowania zdarzeń gospodarczych, wynik finansowy- podatkowy Wskazuje i dobiera rodzaje ewidencji podatkowych z uwzględnieniem formy prawnej, profilu działalności gospodarczej oraz wielkości podmiotu gospodarczego. Rozpoznaje wzajemne powiązania i zależności między prawem bilansowym, a prawem podatkowym. UMIEJĘTNOŚCI: Przedstawia opinię na temat podstawowych obszarów problematyki podatkowej. Przewiduje skutki podatkowe oraz zmiany w zakresie ewidencji księgowej jako konsekwencje zmian przepisów prawa podatkowego. Wykonuje proste analizy i kalkulacje zmian parametrów podatkowych w czasie i przestrzeni. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Posiada świadomość roli ewidencji księgowych oraz przepisów prawa podatkowego w procesie podejmowania decyzji gospodarczych. Wykazuje postawę twórczą w zakresie tworzenia alternatywnych rozwiązań oraz szacuje konsekwencje wdrożonych zmian. Akceptuje różne perspektywy poznawcze makroekonomicznych zjawisk gospodarczych i formułuje własne sądy.			
Stosowane metody dydaktyczne: Wykład z prezentacją multimedialną, rozwiązywanie zadań, analizę studium przypadku.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: 1. Podatek jako element systemu podatkowego: pojęcie i funkcje podatków, klasyfikacja podatków. 2. Analiza podatkowa. Materialne prawo podatkowe. 3. Karta podatkowa: zakres podmiotowy, zakres przedmiotowy, zasady ustalania stawek podatkowych. 4. Dowody księgowe jako podstawa zapisu w ewidencji podatkowej.			

5. Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych: -warunki określające możliwość płacenia podatku w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych.
6. Zasady prowadzenia ewidencji przychodów dla potrzeb podatku ryczałtowanego.
7. Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych: stawki ryczałtu, zasady uiszczania zobowiązania podatkowego, prawidłowość sporządzania deklaracji podatkowej (sprawozdanie podatkowe).
8. Podatkowa księga przychodów i rozchodów: zakres podmiotowy, zakres przedmiotowy, zwolnienia podmiotowe, zwolnienia przedmiotowe.
9. Zasady ewidencjonowania zdarzeń gospodarczych w podatkowej księdze przychodów i rozchodów.
10. Analiza przepisów ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, źródła przychodów, koszty przedsiębiorstwa, koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów w myśl przepisów ustawy o pdof.

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia:

Aktywność w trakcie zajęć; zaliczenie obejmujące pytania i zadania.

Formy i warunki zaliczenia:

Pisemna forma zaliczenia.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

I. Olchowicz, Rachunkowość podatkowa, Wyd. VIII, Difin, Warszawa 2021

T. Cedrowska, Rachunkowość finansowa i podatkowa, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2018.

Literatura uzupełniająca:

G.Voss, A.Tokarski, M. Tokarski, Księgowość w małej i średniej firmie, uproszczone formy ewidencji, CeDeWu Sp. z o.o., Warszawa 2021.

I. Olchowicz, Rachunkowosc podatkowa Warszawa :Difin,2021

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2022 r., Nr 8, poz. 60 z późn. zm.T.J)

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 15godz.
- przygotowanie do zajęć: 10 godz.
- studiowanie literatury: 15 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 10 godz.

Łączny nakład pracy studenta: godz. 50

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Analiza sprawozdań finansowych.

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy.

Osoby prowadzące: dr P. Filip, dr Tadeusz Matuszkiewicz

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
4	III	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski

Forma zajęć i liczba godzin: wykład 15 h, ćwiczenia 15 h.

Cel przedmiotu/modułu:

Uzyskanie zdolności do analizy i interpretacji sytuacji finansowej przedsiębiorstw na podstawie sprawozdań finansowych.

Wymagania wstępne:

Znajomość podstawowych pojęć ekonomicznych
Znajomość podstaw rachunkowości i analizy ekonomicznej.

Efekty kształcenia:

WIEDZA:

Znajomość metod interpretacji sprawozdań finansowych. Znajomość metod analizy wskaźnikowej sprawozdań finansowych.

UMIEJĘTNOŚCI:

Umiejętność analizy sprawozdań finansowych i interpretacji uzyskanych wyników za pomocą poznanych metod.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE:

Student jest gotów prawidłowo identyfikować dylematy związane z funkcjonowaniem własnej organizacji poprzez wykorzystanie nabytej wiedzy i umiejętności. Jest gotów krytycznie oceniać sytuację swojej firmy za pomocą narzędzi analizy sprawozdań finansowych.

Stosowane metody dydaktyczne:

- wykład
- ćwiczenia
- praca indywidualna.

Treści kształcenia i zawartość tematyczna:

1. Bilans jako źródło informacji o firmie.
2. Analiza struktury aktywów stałych i obrotowych.
3. Wstępna analiza bilansu firmy – analiza pozioma i pionowa.
4. Rachunek zysków i starta jako źródło informacji o firmie.
5. Wstępna analiza rachunku wyników. Porównanie dynamiki wzrostu kosztów z dynamiką wzrostu przychodów.
6. Analiza przyczynowa zysków/strat. Ustalenie wpływu na wynik finansowy obciążeń i płatności obowiązkowych.
7. Analiza płynności przedsiębiorstw.
8. Analiza przedsiębiorstw za pomocą wskaźników aktywności.
9. Analiza zadłużenia przedsiębiorstw.
10. Analiza rentowności przedsiębiorstw.
11. Przepływy środków pieniężnych. Analiza specyfiki wydatków i przychodów pieniężnych.
12. Analiza przyczynowa salda przepływów pieniężnych.

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia:

Aktywność w trakcie zajęć; kolokwia.

Formy i warunki zaliczenia:

Wykłady – egzamin w formie pisemnej obejmujący zadania.
Ćwiczenia – ocena na podstawie pisemnego kolokwium.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

Bednarski. L., etc., Analiza finansowa w przedsiębiorstwie, PWE, Warszawa 2017.

Gabrusewicz W., Metody analizy finansowej przedsiębiorstwa ,PWE, Warszawa, 2018

Sokół A, Owidia Surmacz A, Brojak-Trzaskowska A, Porada-Rochoń M, Lubomska-Kalisz J, Analiza sprawozdań finansowych. Wybrane zagadnienia (wyd II zmienione) CeDeU, Warszawa, 2022

Dyktus, J, Gaertner, M., Malik, B, Sprawozdawczość i analiza finansowa, Difin 2021

Sierpińska M., Jachna T., *Ocena przedsiębiorstwa według standardów światowych*, Warszawa 2018.

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 30 godz.
- przygotowanie do zajęć: 20 godz.
- studiowanie literatury: 25 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 25 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 100 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Rachunkowość bankowa i instytucji finansowych

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoby prowadzące: dr Paulina Filip

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
2	III	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski

Forma zajęć i liczba godzin: wykłady 15 h

Cel przedmiotu/modułu: Celem prowadzonych zajęć jest przekazanie studentom wiedzy rachunkowości instytucji finansowych. Ważne jest wypracowanie umiejętności interpretacji danych finansowych banku i wykorzystania ich w zarządzaniu instytucją kredytową a także wypracowanie umiejętności swobodnego posługiwania się podstawowymi terminami z gospodarki finansowej banku. Połączenie wiedzy teoretycznej z praktyczną analizą danych ze sprawozdań finansowych umożliwi studentom wykorzystanie zdobytych umiejętności w pracy zawodowej.

Wymagania wstępne: Pozytywne zaliczenie przedmiotu z Rachunkowości wskazujące na posiadanie podstawowej wiedzy z zakresu dokumentowania oraz ewidencjonowania zdarzeń gospodarczych w księgach rachunkowych.

Pozytywne zaliczenie przedmiotu Bankowość – znajomość podstawowych zależności funkcyjnych systemu finansowego oraz ogólna wiedza z zakresu funkcjonowania banków oraz organizacji systemu bankowego.

Efekty kształcenia: Student:

WIEDZA:

Posiada wiedzę o gospodarce finansowej banku i innych instytucji finansowych.

Ma wiedzę na temat szczególnych cech rachunkowości bankowej.

Potrafi sporządzać i interpretować sprawozdania finansowe, typowe dla instytucji finansowych.

UMIĘJĘTNOŚCI:

Przedstawia opinię na temat podstawowych zależności systemu finansowego.

Przewiduje skutki podatkowe pieniężnych operacji bankowych i ich oddziaływanie.

Wykonuje analizy czynności bankowych i ocenia ich skutki.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE:

Posiada świadomość roli ewidencji księgowych oraz przepisów prawa bankowego w procesie podejmowania decyzji gospodarczych.

Wykazuje postawę twórczą w zakresie tworzenia praktycznych rozwiązań na bazie sprawozdawczości bankowej

Akceptuje różne perspektywy poznawcze dla polskiego i europejskiego systemu bankowego oraz formułuje własne sądy.

Stosowane metody dydaktyczne:

Wykład z prezentacją multimedialną, rozwiązywanie zadań, analizę studium przypadku.

Treści kształcenia i zawartość tematyczna:

1. Pojęcie i zakres systemu bankowego. Rola banku jako pośrednika finansowego
2. System bankowy a regulacje ostrożnościowe. Rozwój regulacji prawnych i obecny stan legislacji prawnych. Koncepcje nadzoru Unii Europejskiej
3. Międzynarodowe standardy w zakresie gwarancji bankowych. Nadzór nad działalnością banków komercyjnych w Unii Europejskiej
4. Szczególne regulacje zasad rachunkowości bankowej. Wzorce, normatywy
5. Operacje banków uniwersalnych. Cechy, funkcje, zasady wyceny

6. Wzorcowy bank kont i zasady jego budowy. Konto ogólne i wyznacznik
7. Operacje bankowe depozytowe, kredytowe i pośredniczące-Kierunki zmian portfela banku na tle Unii Europejskiej. Klasyfikacja pod potrzeby rachunkowości banku
8. Prawno-organizacyjne formy udzielania kredytów działalność gospodarczą. Ryzyko kredytowe i klasyfikacja kredytów. Tworzenie obowiązkowych rezerw
9. Gwarancje i poręczenia bankowe. Zasady ewidencji pozabilansowej. Polityka zarządzania aktywami banku
10. Polityka, strategię i planowanie w procesie zarządzania bankiem Ustalanie strategii banku.
11. Analiza obszarowa systemu finansowego.

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia:

Rozwiązywanie zadań , dyskusja, aktywność w trakcie zajęć; egzamin

Formy i warunki zaliczenia:

Egzamin - pisemna forma zaliczenia.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

E.Popowska, W.Wąsowski. - Rachunkowość bankowa po zmianach, Centrum Doradztwa i Informacji Difin, Warszawa 2018.

Z.Miętki , Rachunkowość bankowa, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Bankowej, Poznań ,2022.

W.L.Jaworski, Z.Zawadzka-Bankowość, Poltex, Warszawa,2013

Miętki, Zygmunt, Rachunkowość bankowa,Poznań : Wydaw. Wyższej Szkoły Bankowej,2017

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 15godz.
- przygotowanie do zajęć: 5 godz.
- studiowanie literatury: 20 godz.
- przygotowanie projektu, eseju itp.: 5 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 5 godz.

Łączny nakład pracy studenta: godz. 50

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: **Zagraniczne źródła finansowania biznesu**

Kierunek: **Ekonomia**

Rodzaj modułu: **Przedmiot specjalnościowy**

Osoby prowadzące: **dr Marek Mróz**

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
2	III	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski

Forma zajęć i liczba godzin: Ćwiczenia 15 godzin

Cel przedmiotu/modułu:

1. Przekazanie wiedzy i umiejętności z zakresu wykorzystywania koncepcji teoretycznych do rozumienia funkcjonowania rynku międzynarodowego i gospodarki światowej, ze szczególnym uwzględnieniem działania funduszy pomocowych Unii Europejskiej;
2. Ukazanie współczesnych teorii i problemów zagranicznych źródeł finansowania przedsiębiorstw ze szczególnym uwzględnieniem bezpośrednich inwestycji zagranicznych;
3. Przekazanie wiedzy i umiejętności w zakresie instrumentów i techniki finansowania handlu zagranicznego.

Wymagania wstępne: Efekty kształcenia określone w sylabusach przedmiotów: podstawy makroekonomii, międzynarodowe stosunki gospodarcze i finanse.

Efekty kształcenia:

WIEDZA: Student: zna podstawowe zagraniczne źródła finansowania działalności przedsiębiorstw ze szczególnym uwzględnieniem funduszy unijnych dostępnych w latach 2007-2013 i 2014-2020.

UMIĘJĘTNOŚCI: Student: potrafi efektywnie rozwiązywać problemy finansowe wynikające z udziału przedsiębiorstwa w obrocie zagranicznym, potrafi dokonać właściwego wyboru zagranicznych źródeł finansowania firmy na każdym etapie jej rozwoju oraz potrafi rozpoznać ryzyko występujące w transakcjach przekraczających granice państwa oraz możliwości zarządzania tym ryzykiem.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student postępuje etycznie, jest kreatywny i otwarty na zmiany

Stosowane metody dydaktyczne:

Wykład informacyjny połączony z prezentacją multimedialną

Treści kształcenia i zawartość tematyczna:

1. Pojęcie i klasyfikacja podstawowych zagranicznych źródeł finansowania;
2. Wzrost znaczenia zagranicznych źródeł finansowania jako przejaw liberalizacji, deregulacji, koncentracji, globalizacji i internacjonalizacji;
3. Zagraniczne źródła finansowania państw, w tym bezpośrednie inwestycje zagraniczne, inwestycje portfelowe i kredyty zagraniczne;
4. Międzynarodowe instytucje finansowe, m.in. takie jak: Europejski Bank Inwestycyjny oraz Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju.
5. Ekonomiczne skutki napływu kapitału zagranicznego;
6. Zadłużenie zagraniczne i sposoby rozwiązywania problemu nadmiernego długu zagranicznego;
7. Rola funduszy pomocowych Unii Europejskiej jako istotnego źródła finansowania działalności gospodarczej krajów członkowskich.

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia:

Aktywność na zajęciach, napisanie pracy zaliczeniowej.

Formy i warunki zaliczenia:

Ocena na podstawie referatów.

Literatura podstawowa:

- 1) Najlepszy E., *Finanse międzynarodowe przedsiębiorstw*, PWE Warszawa 2013;
- 2) Bielawska A., *Nowoczesne zarządzanie finansami przedsiębiorstwa*, C. H. Beck, Warszawa 2013
- 3) Sobański K., *Międzynarodowe finanse przedsiębiorstw*, PWN Warszawa 2018.
- 4) Duliniec, *Finansowanie przedsiębiorstwa, Strategie i instrumenty*, PWE, Warszawa 2011 (rozdział 7: Finansowanie przedsiębiorstwa na rynkach międzynarodowych).

Literatura uzupełniająca:

- 1) Śliwiński P., *Międzynarodowe finanse przedsiębiorstw*, Wyd. UEP, Poznań 2020.
- 2) Bernaś B., *Finanse międzynarodowe*, PWN Warszawa 2022.
- 3) *Finanse publiczne*, red. J. Sokołowski, M. Sosnowski, A. Żabiński, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, E-book, Wrocław 2012.
- 4) Krawczyk M., *Finansowanie działalności innowacyjnej MŚP*. Wybrane zagadnienia. Wyd. UŁ, Łódź 2012.
- 5) Mróz M., Mróz P., *Znaczenie środków pomocowych Unii Europejskiej dla podnoszenia innowacyjności i konkurencyjności polskich przedsiębiorstw ze szczególnym uwzględnieniem Podkarpacia* [w:] *Strategiczne diagnozy i perspektywy rozwoju społeczno-ekonomicznego Polski w nowych uwarunkowaniach światowych i europejskich*. Praca zbiorowa pod red. A. Pruska, UEK Kraków, 2014, s. 215-230.
- 6) <https://businessinsider.com.pl/finanse/ministerstwo-finansow-podalo-nowe-dane-rekordowy-dlug-publiczny/yn1lkwb>
- 7) Fundusze unijne dla przedsiębiorstw na lata 2021-27. Portal funduszy europejskich: <https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/fundusze-ue-2021-27>
- 8) Golik D., Kątnik-Prokop J., Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, *Funkcjonowanie specjalnych stref ekonomicznych w Polsce*: https://www.ue.katowice.pl/fileadmin/migrated/content/uploads/17_D.Golik_J.Katnik-Prokop_Funkcjonowanie_specjalnych_stref....pdf
- 9) Przewodnik po Specjalnych Strefach Ekonomicznych w Polsce: <https://www.paih.gov.pl/wp-content/uploads/0/110501/110589.pdf>

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 15 godz.
- przygotowanie do zajęć: 5 godz
- studiowanie literatury: 10 godz.
- przygotowanie projektu, eseju itp.: 10 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 10 godz.
- Łączny nakład pracy studenta: 50 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Zarządzanie ryzykiem bankowym

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoby prowadzące: dr Tadeusz Matuszkiewicz

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
2	III	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: Ćwiczenia 15 h			
• Cel przedmiotu/modułu: Celem przedmiotu jest zaznajomienie studenta z zadaniami i mechanizmami zarządzania ryzykiem bankowym			
Wymagania wstępne: podstawowa wiedza z zakresu bankowości			
Efekty kształcenia: WIEDZA: Student zna rodzaje ryzyka bankowego. Rozumie jego znaczenie dla funkcjonowania banku. Zna metody zarządzania ryzykiem bankowym w poszczególnych obszarach tego ryzyka. UMIĘJĘTNOŚCI: Student potrafi zidentyfikować potencjalne obszary ryzyka organizacji bankowej. Potrafi wykorzystać poznane metody do określenia stopnia wybranych rodzajów ryzyka bankowego. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student jest gotów określić priorytety zadań w zakresie tworzenia mechanizmów zarządzania ryzykiem bankowym. Jest gotów krytycznie weryfikować źródła informacji o stopniu narażenia na ryzyko bankowe.			
Stosowane metody dydaktyczne: Wykład, analiza case study, rozwiązywanie zadań.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: <ul style="list-style-type: none"> • Zarządzanie ryzykiem płynności banku • Zarządzanie ryzykiem stóp procentowych • Zarządzanie ryzykiem kredytowym • Zarządzanie ryzykiem walutowym • Zarządzanie ryzykiem operacyjnym • Zarządzanie ryzykiem rynkowym • Ryzyko koncentracji			
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia: Uczestnictwo w zajęciach i zrozumienie mechanizmów zarządzania ryzykiem bankowym wyrażające się właściwym opisem podczas egzaminu pisemnego			
Formy i warunki zaliczenia: Zaliczenie pisemne – trzy pytania dotyczące wybranych aspektów zarządzania ryzykiem bankowym			

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

M. Iwanicz-Drozdowska (red.), *Zarządzanie ryzykiem bankowym*, Poltext 2017.

W. Żółtkowski, *Zarządzanie ryzykiem bankowym w praktyce*, CeDeWu 2007

John C. Hull, *Zarządzanie ryzykiem instytucji finansowych*, PWN 2021

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 15 godz.
- przygotowanie do zajęć: 5 godz.
- studiowanie literatury: 15 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 15 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 50 godz.